

magyar grafika

Főszerkesztő: Faludi Viktória

Lapterv: Maczó Péter

Korrektor: Endzsel Ernőné

Szerkesztőbizottság

Eiler Emil, Maczó Péter, dr. Novotny Erzsébet,

Péterfi Sándor, Szentendrei Zoltán,

Szikszay Olivér, Tóth József

Kiadó

Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület

1135 Budapest, Tahí út 53-59.

Telefon: 06 1 783 0347

E-mail: faludi@mgonline.hu

Honlap: www.mgonline.hu

facebook.com/MagyarGrafika

Felelős kiadó: Fábián Endre elnök

Nyomdai előkészítés: Aldus Grafikai Stúdió

Képfeldolgozás: Colorcom Media

Nyomtatás: mondAt Nyomda Kft.

Felelős vezető: Nagy László

Kötészet: Stanctechnik Kötészeti Kft.

Felelős vezető: Joóné Vass Katalin

Terjeszti a Papír- és Nyomdaipari

Műszaki Egyesület

Előfizethető a titkárságon

Egyes szám ára a titkárságon: 1000 Ft+áfa,

postázva: 1200 Ft+áfa

Előfizetés egész évre: 7200 Ft+áfa

Megjelenik évente hatszor

Külföldön terjeszti

a Batthyány Kultur-Press Kft.

H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Telefon: +36 1 201 8891

E-mail: batthyany@kultur-press.hu

Hirdetésfelvétel a Papír- és Nyomdaipari

Műszaki Egyesület titkárságán vagy

a Magyar Grafika szerkesztőségében

Index: 25537

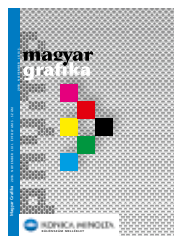
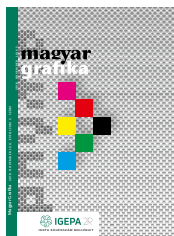
HU ISSN 0479-480X

Borítókarton: Metsä Board

Belív: MaxiSilk 115 g/m²

tartalom

Faludi Viktória	Kedves Olvasónk!	3
Pesti Sándor	Hét évtized szolgálat	4
Varga Margit	Printing & Finishing	22
Dr. Novotny Erzsébet	45. iargiai és 50. IC konferencia	28
Faludi Viktória	Magyar vezető a iargiai igazgatóságában!	30
Békésy Pál	Color Management kérdések és válaszok	33
	Új termékcsalád a KURZ kínálatában	37
Faludi Viktória	Nyílt nap a Rigó Kft.-nél	38
Dobos András	Booktoberfest, azaz őszi könyvünnep	
	bajor hangulatban	40
Varga Kata	Az Arctic Paper a Booktoberfest-en	42
Oláh Viktória	Termelékenység és kreativitás	44
Faludi Viktória	Magyar Formatervezési Díjas	
	a Varga-Flexo Kft.	46
	Üzletfejlesztési program	
	nyomdaipari ügyfeleknek	48
Dr. Schulz Péter	Idén nyolcadik alkalommal adták át	
	a GPWA – Zöld Díjakat	50
Szűcs Szimonetta	Évszázadok öröksége	52
	Pátria Zrt. – 125 éve hozza a papírformát	53
	Metsä Board büszkeség	56
Kiss Nóra	Meccanotecnica Open House:	
	látogatók a világ minden tájáról	58
Nagy Miklós	A 2018. évi HUNGAROPACK	61
Hujder Zoltán	A dinasztia kötelez	68
Gécs Béla	Tevan Andor az Esopus-könyve születéséről	70
	In memoriam Südy István	71
Maczó Péter	Palotai Gábor piros ponttól piros pontig	72

Kedves Olvasónk!

A 62. évfolyamát író Magyar Grafika kiadója, a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület 70 éves jubileumát ünnepli. Ebből az alkalomból visszatekintettünk az előzményekre, és digitalizáltuk Malatyinszky József az egyesület 50 éves tevékenységét összefoglaló jubileumi kötetét.

Az utóbbi húsz év mind az ipar összességét, mind az egyesületet és a Magyar Grafikát tekintve rengeteg változással, fejlődéssel járt. 2002-ben, amikor szakfolyóiratunk főszerkesztője lettem, még gépelt kéziratokat kaptunk, filmen montírozták az újságot, a titkárság kézi erővel borítékolta a megjelenő szaklapunkat. 2003 derekán már az egész stáb digitálisan dolgozott, a szerkesztőségi kommunikációt on-line levelezéssel, skype-megbeszélésekkel támogattuk. Áttértünk a CtP-re, mert nem éreztük hitelesnek az új technológiáról írva a konzervatív megvalósítást választani.

Nagy hálával gondolok vissza a szerkesztőség digitális átállásában evangelista szerepet vállaló Eiler Emilre, aki idén ünnepli 90. születésnapját, és ma is figyelemmel kíséri tevékenységünket. Büszke vagyok a „veterán” generációs kollégákra, akik tudtak és akartak csatlakozni a digitális világhoz, élükön korrektorunkkal, Endzsel Erzsivel, aki még a magasnyomtatás idején kezdte a szakmát és az onnan hozott fegyelemmel és aprólékos figyelemmel átmenti a szakma értékeit az Y-generációs kollégák számára is. Nagy szeretettel és örömmel tudjuk a csapatban az X-, Y-, sőt a Z-generáció képviselőit is, és az a legszebb a közös munkában, hogy tanítjuk egymást.

A Magyar Grafika nyomtatott megjelenése mellett 2003-tól 2009-ig a PNYME nyomtatott hírlevele 31 alkalommal adott tájékoztatást a PNYME tagjainak, 2004 júliusában elindult www.mgonline.hu honlapunk és digitális hírlevelünk, az MGonline. 2012-től van Facebook-oldalunk, és zárt FB-csoportjaink közül a nagyobb létszámúakat említve, mint például a drupa-klub (367), Nyomdamúzum (606), Color (159), Flexo (246), Óbudai Egyetem-Alumni (226) Nyomda-Grafika szakirányú képzés tanárai (63), Nyomdaipari szakszavak helyes magyar megnevezése (56), minikönyvgyűjtők (194), saját youtube-csatornánk van több mint száz videóval, és jelen vagyunk az Instagramon is.

2004 óta elérhetőek digitálisan is a Magyar Grafika-megjelenések és dolgozunk azon, hogy hozzáférhetővé tegyük a világhálón az eddig megjelent 62 évfolyam összes számát.

Tisztelettel:

Faludi Viktória
főszerkesztő

Hét évtized szolgálat

JUBILÁL A PÁPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET

Pesti Sándor

Rendezvényeinken az elmúlt években rengeteg előadást volt alkalmam végighallgatni számtalan sok előadótól. Ezekből nehezen tudnék egzakt statisztikákat összeállítani, de a leszűrődött sok szubjektív tapasztalat alapján mégis meg lehet határozni bizonyos jellemzőket. Ezek közül az egyik, hogy mindenekelőtt a profi külföldi előadók szinte mindig valahol Ádámnál-Évánál, azaz az alapoknál kezdik. Ezért sokan cikizik is őket, pedig nagyon is gyakorlati értelme van, hogy nem valami bombasztikussal indítanak. Az előadás később lecsapódó eredménye ugyanis nagyban függ attól, hogy a résztvevők ugyanazt értsék egy-egy szakmai fogalom, technológiai megoldás alatt, mint amit az előadó gondol.

Így az elmúlt húsz évünkről szóló rövid összefoglalót nekem is a régműltből kell indítanom. A nyomdaipar gyakorlatilag az ipari forradalomig Gutenberg óta alig változott és egy „officina” lét-

rehozása és fenntartása legalább annyira volt politikai és gazdasági tevékenység, mint ipari vállalkozás. Évszázadokon át alig volt olyan, hogy nyomdász iparos, mert egyúttal mindannyian minimum kiadók is voltak, de mindenképp a mai szóhasználattal humán-elit, vagy politikai értelemben az uralkodó osztály tagjai vagy közvetlen kiszolgálói voltak.

Az ipari forradalom ebben fordulatot hozott, de alaposabban belegondolva ez inkább csak időbeli egybeesés. Hiába változtak a korábbi fajsajtók öntöttvas sajtókra, majd tégelysajtókra, gyorsajtókra, jelentek meg a rotációs gépek és az ezeket kiszolgáló technológiák, a nyomdaipar valójában a mai napig őrzi a kézműves jellegét is. Annak ellenére, hogy ez az iparág az, ahol a számítástechnika már a kezdetektől a hétköznapi részeként került alkalmazásra. Emlékezzünk csak az úgynevezett fényszedés korszakára, az elektronikus képfeldolgozás kezdetére, a dobsszennek időszejére... A hatvanas, hetvenes években mi már bitekről és digitális adatokról tartottunk előadásokat, mikor még az erőműve-

ket is analóg módon vezérelték, a hadseregekben rádiócsöves lokátorok adták a védelmi potenciált és tipográfiai elemek alkalmazásának eladósztönző hatásairól értekeztünk, mikor a marketingnek még Amerikában is alig voltak tanszékei...

A konklúzió, hogy a nyomdaipar mindent magába szívott, megvizsgálta, kipróbálta, ha érdemesnek találta, akkor kicsit (vagy többet) alakított rajta, és elkezdte alkalmazni. Így jutottunk el az első világháborút követő korszakba, amikor is nagyon felgyorsultak az események (nem kis részt az újabb háborús készülődések miatt, csak ekkor ezt még nem tudták). Mindenesetre az ipari-technológiai fejlődés megteremtette az igényt, az általános infrastruktúra fejlődése pedig a lehetőséget, hogy a korábban elkülönülő nyomdák szakemberei keressék és megtalálják egymás társaságát az információcseréhez. A harmincas években már nem csak a

valcolás lett ter-

A NYOMDÁSZOK TALÁLKOZÓHELYE!

BUDAPEST VIII, JÓZSEF KÖRÜT 29. SZ.

TELEFÓN: JÓZSEF 311-38

MIÉNK

KÁVÉHÁZ

TULAJDONOS: FRIED JENŐ

AZ ÖSSZES BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

KELLEMEK. SZOLID CSALADI KÁVÉHÁZ

szetes, hanem különböző, nagyrészt asztaltársaságok formájában működő szakmai körök is. Az évtized végére – csak az akkori Budapesten – már tucatnyi szerveződés működött és az olyan, hivatalosan is bejegyzett társaság, mint az olyanok, mint pl. a Pest-Budai Könyv-

nyomdászok köre, a „Magyarországi Gépmesterek és Nyomók Egyesülete” vagy a „Budapesti Korrektorok és Revizorok Köre” (lásd a díszes levélfejet, illetve az 1944-es nyomdász évkönyv és útikalauz 100. oldalának másolatát).

Mint annyi mindent, a háború ezt az organikus fejlődést sem „csak” megakasztotta, hanem szinte lehetetlenné tette. A nyomdászokat is megtizedelte a fegyveres szolgálat, a holokauszt, vagy akik ezeket túléltek, azokat az ostrom. A nyomdák eszközparkja nagyon jelentős részben megsemmisült. De sajátos módon ez a vérvesztés lett az egyik legnagyobb ösztönzője, hogy újra egymást keressék és egymásra találjanak a szakemberek.

1947–1948-ban már több szakmai csoport újraszerveződött, és alkalmi összejöveteleket is tartottak. Volt egy feltörekvő, főleg fiatalok alkotta réteg, akikben ott volt az ambíció, ugyanak-

Nyomdászörök és egyéb címek

Könyvnyomdai Békéltetőbizottság (VI, Szegfű utca 5. sz.). Elnök: Kertész Árpád, munkáselnök: Gyűrey Rudolf.
Országos Vidéki Bérnyomdászati Bizottság (VI, Szegfű utca 5. sz.). Munkálatóelnök: Székely Géza, Sopron, munkáselnök: Gyűrey Rudolf (VIII, Bérkocsis utca 1. szám).
Betű- és Tömöntő Békéltetőbizottság (VI, Szegfű utca 5. szám). Budapesti Nyomdaipari Paritásos Munkásközvetítő Bizottság (VIII, Nagyújaros utca 18. sz.). Elnök: Károlyi Károly, munkálatóelnök: Eper István.
Az Egyesület kebelében létesített szaktanfolyamok. Vezető: Dukai Horváth Ferenc, Hornyeki Kálmán, Kovács József, Harsányi Dezső.
Budapesti Betű- és Tömöntők Köre (VIII, Bérkocsis utca 1. szám). Elnök: Kái Lajos, pénztáros: Kovács József, Kún Mihály.
Magyarországi Gépmesterek és Nyomók Egyesülete (VIII, Bérkocsis utca 1. szám). Elnök: Kovács József, pénztáros: Hornyeki Kálmán.
Budapesti Hírlapszedők Köre (VIII, Bérkocsis utca 1. szám). Elnök: Schmidt Béla, pénztáros: Kalinics Sándor.
Kézírszedők Köre (Kölcsy u. 2.). Elnök: Hegner István, titkár: Palkó Sándor.
Budapesti Korrektorok és Revizorok Köre (VIII, Kölcsy utca 2.). Elnök: Staudt Ferenc, pénztáros: Bozsik István.
Magyarországi Könyvnyomdászok Jótékonyági Köre (VIII, Bérkocsis utca 1.). Elnök: Gyűrey Rudolf, pénztáros: Károlyi Imre.
Budapesti Könyvnyomdászok és Betűöntők Hírelszövegkeze (VIII, Kölcsy utca 2. szám). Elnök: Helybeli Sándor.
Pesterzsébeti Könyvnyomdászok és Rokonszakmabeli Munkások (VIII, Köhalmi Vilmos).
Rákosszentmihályi-Sashalmi Könyvnyomdászok és Rokonszakmabeli Munkások (VIII, Köhalmi Vilmos).
Akácia utca 34.). Elnök: Gunesch György.
Újpest–Rákospalotai Könyvnyomdászok és Rokonszakmabeli Munkások és Munkások Társasága (Újpest, Horváth Miklós út 90. szám). Elnök: Horváth Ferenc.
Pestmegyei Könyvnyomdai Munkások, Munkások és Rokonszakmabeli Munkások (VIII, Kölcsy utca 2.). Elnök: Staudt F.
Gutenberg-Társaság (VIII, Kölcsy utca 2.). Elnök: Lócsey Lajos.
Könyvnyomdászok Dalköre (VIII, Kölcsy utca 2.). Elnök: Radvánszky R.
Könyvnyomdászok Sakköre (VIII, Kölcsy utca 2.). Elnök: Radvánszky R.
Természetbarátok Turistaegyesületének Nyomdászcsoportha (VIII, Kölcsy utca 2.). Elnök: Huszár István.
-Tipográfia- Nyomdászok Testőző Egyesülete (VIII, Bérkocsis u. 1.). Elnök: Schmidt Béla, titkár: Goor József.
Grafikai Főnökegyesület (VI, Szegfű utca 5. szám).
Budapesti Szakszervezői Ipartestület (VI, Andrássy út 124. szám).
Grafikai Művészeti Szakszervezet (VI, Andrássy út 124. szám).
Magyarországi Szakszervezeti Tanács (Nagyatádi Szabó u. 24/28).
Szociáldemokrata Párt (VIII, Conti utca 4. szám).
Országos Munkás Jogvédő Iroda (VIII, Magdolna utca 5.).

kor azt is látták, hogy az államosítások, amik legelső hullámban érték el a nyomdaipart, lévén a kommunikáció eszközték kezében tartó szakma és így politikailag igen szenzitív terület, e miatt a szakmai információk áramlása is egysátoárnás lehet. 1948. november 19-én aztán, ma már kideríthetetlen kinek/kiknek az elsődleges aktivitásával és milyen háttértámogatással, de meghirdettek, és meg is tartottak egy összejeövetelt, ahol kimondták a ma is használt nevünknek megfelelő szervezet hivatalos megalakulását. Egyben döntöttek arról is, hogy csatlakoznak az akkor párhuzamosan szerveződő Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségébe.

Az eddig is hivatkozott több évtizedes előzmény alapján nem mondhatjuk bizonyosan, hogy az alapítóink mindezt valami pártmegbízatásként csinálták végig, de mindehhez nyilván komoly lökést adott az akkori politikai akarat is. Ma is ismerősnek

tűnik a szándék a lehetőleg mindent központosítani, egy irányítás alá vonni és egy könnyen felügyelhető, horribile dictu befolyásolható szervezetbe terelni, de visszatekintve kijelenthető, ez a mi egyesületünkkel kevésbé sikerült. Érdekes módon az MTESZ-ről ez már nem mondható el, annak elenére sem, hogy velünk együtt a tagjainak jó része, főleg az olyan nagy múltú egyesületek, mint a Bolyai matematikai társulat, a bányász-kohász egyesület, az Eötvös fizikai társulat, a kémikusok egyesülete vagy a főleg gépészmérnököket tömörítő gépipari tudományos egyesület meg tudta őrizni autonómiáját. Egyesületünk – a nagyon kifejező korabeli szóhasználatlál élve – még ejtőernyősöket se kapott. Elmondhatjuk, hogy a hetven év alatt az egyesületnek mindig olyan vezetői, tisztségviselői voltak, akik először szakmai munkájukkal bizonyítottak, és így vívták ki a tagság bizalmát és támogatását.

PAPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET CÉGES TAGOK	TAGSÁG IDEJE
NYOMDAIPARI SZAKOSZTÁLY	
A3 Recycling Kft.	2010–2017
AduPrint Kiadó és Nyomda Kft.	2000–2010
Agfa Hungária Kft. – Agfa NV Magyarországi Fióktelepe	2000–2018
Akaprint Nyomdaipari Kft.	1999–2013
Alföldi Nyomda Zrt.	1995–2018
Antók Nyomda	2013–2016
ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. (Állami)	1995–2018
AS–Nyomda Kft. Szilády Üzem	2001–2012
Avaloni Kft.	2009–2017
Bajkán Kft.	2000–2014
bauer+bauer International Magyarországi Fióktelepe	2004–2018
BCL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2006–2018
Béta-Roll Hengergumizó Zrt./Böttcher Hungária Zrt.	1998–2018
Blackprint Nyomdaipari Kft.	2005–2008
Bodnár Nyomda Kft.	2008–2013
Bogáti Nyomda Kft.	1997–2012
Borsodi Nyomda Kft.	1993–2004
Böttcher Magyarország Kft.	2004–2010
Canon Hungária Kereskedelmi Kft.	2004–2018
Cerberus Kft./Press Time Kft.	2000–2017
CNI Kft.	2005–2018
CODEX Értékpapírnyomda Zrt.	2002–2018
Color Pack Zrt.	1998–2018
Count Press Kft.	1999–2010
CPS Campany Kft.	2010–2018

PAPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET CÉGES TAGOK	TAGSÁG IDEJE
De Lage LadenFinanse Zrt.	2005–2009
Deutsche Leasing Hungary Zrt.	2011–2018
Doqmentor Kereskedelmi Kft.	2003–2015
Dupro Kft	2008–2018
Duralith Kft.	2000–2012
Dürer Nyomda Kft.	2001–2018
Eastway Média Kft.	2007–2009
Egri Nyomda Kft.	1996–2010
Elmatit Kereskedelmi Kft.	1997–2008
Előzők Könyvkötő és Nyomdai Szolgáltató Kft.	2015–2018
ERFO Kht. Nyomdaüzem	2000–2012
EUMATEX GmbH	2005–2006
Euro Top Grafix Kft.	2015–2018
Eurotronik Zrt.	2008–2018
Ferry Contact Kft.	2013–2018
Flexo 2000 Kft.	2003–2018
FLEXO-LINE 2001 Kft.	2003–2018
Folkem Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.	2007–2018
FORENO Foglalkoztatási és Rehabilitációs Nonprofit Kft.	2000–2018
Gelbert Eco Print Kft.	2017–2018
Generál Nyomda és Kiadó Kft.	2005–2018
Goodwill Kft.	2000–2016
Grafika Kereskedelmi Zrt.	1992–2018
Grafika Press Nyomdaipari Zrt.	1999–2008
Grafit Pencil Nyomda Kft.	1998–2011
Grafolit Kft.	2004–2008
Gyomai Kner Nyomda Zrt.	2001–2011

PAPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET CÉGES TAGOK	TAGSÁG IDEJE
Heidelberg Magyarország Kft.	2004–2018
Helikon Nyomda Kft.	2001–2018
Hesse Trade Kft.	2014–2018
HM Zrínyi Nonprofit Kft.	2003–2018
Horizon GmbH	2009–2018
H-Solving Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 2007-től felfüggesztve	2003–2006
hubergroup Hungary Kft.	1999–2018
Hunorlito Kft.	2010–2012
IDAB Kft.	2007–2010
Imprenta Kft.	2004–2018
Intergraf Digiflex Kft.	2010–2018
Intergraf Kft.	2000–2009
ISM Budapest Kft./ISM GmbH	1999–2018
Jura Trade Kft.	1999–2018
K + R Kft.	2007–2010
Kaposvári Nyomda Kft.	1995–2013
Keményfém Kft.	1999–2018
Képpont 96 Kft.	2004–2009
Kinizsi Nyomdaipari és Szolg. Kft.	2000–2014
Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.	1993–2017
Konica Minolta Magyarország Kft.	2007–2018
Krajcár Kft.	2018–
Kvadrát '97 Kft.	2015–2018
Lapcom Kft.	1999–2018
LCM Stanc Kft.	2013–2017
LFP Center Kft.	2018–
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.	2011–2018
Magyar Nyomda- és Papíripari Szakmai Szövetség	2007–2008
manroland Magyarország Kft.	1994–2018
Marzek Kner Packaging Kft.	2001–2018
Matrica Kft.	2005–2018
Mesterprint Nyomda és Kiadó Kft.	2008–2012
Modok és Társa Kft.	2002–2009
Monocopy Bt.	1999–2018
MPRESS Plusz Kft.	2004–2006
Müller Martini Kft.	2000–2018
Nagyatádi Nyomda Kft.	1997–2018
NyomdaCenter Kft.	2007–2009
Nyomdaker Kft.	2016–2018
Nyomda-Technika Kft.	2001–2018
Océ-Hungária Kft.	2005–2013
Offset és Játékkártya Nyomda Zrt.	2002–2009
Oláh Nyomdaipari Kft.	2002–2010
Omigráf Nyomdaipari Kft.	1999–2008
Origo Print Nyomdaipari Kft.	2005–2008
Pakett 2005 Csomagolóanyag Gyártó Bt.	2002–2018
Palátia Nyomda és Kiadó Kft.	2008–2018

PAPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET CÉGES TAGOK	TAGSÁG IDEJE
Pandan Kft.	2017–2018
Pannon Lapok Társasága Nyomdai Központ Bt.	1996–2017
partners Hungary Kft.	1993–2018
Pátia Nyomda Zrt.	1985–2018
Pauker Nyomdaipari Kft.	1994–2013
PC Stúdió 2000 Kft.	2003–2012
Pénzjegynyomda Zrt.	1999–2018
Perfekt and Design Kft.	2007–2018
Pethő Nyomda Kft.	2000–2011
Plastdur Kft.	2000–2010
Plastdurker Kft.	2007–2012
Plastex spol s.r.o.	2017–2018
Print 2000 Nyomda Kft.	2006–2008
Print Controll Kft.	2014–2015
Print KMH Kft.	2005–2011
Print Szervíz Kft.	1994–2009
Profilaxis Kft.	2008–2009
Progresszív Nyomda Kft.	2018–2018
Prosystem Print Kft.	2007–2018
PRSC Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	2014–2018
Central Dabasi Nyomda Zrt. (Reálsisztéma)	2009–2018
Révai Nyomda Kft.	1994–2013
RRE-Szeged Svájci-Magyar Nyomdaipari Kft.	2006–2007
Sharp Electroniics (Europe) Magyarországi Fióktelep	2017–2018
SHIZON Kft.	2005–2016
Siemens Finance Zrt.	2005–2007
Specimen Papír- és Nyomdaipari Zrt.	2008–2018
Stampy Kft.	2013–2015
Start Kht. Nyírségi Nyomda Üzeme	1997–2018
STI Petőfi Nyomda Kft.	2001–2018
Studio-Flex Bt.	2005–2015
SunChemical Nyomdafestékek Kft.	1993–2018
Sylvester J. Kiadó és Nyomda Kft.	1994–2007
Szabadics és Társa Bt.	2003–2018
Széchenyi Nyomda Kft.	2001–2008
Szekszárdi Nyomda Kft.	1998–2018
Szentmihályi Nyomda Kft.	2000–2007
Szilícium Grafika Kft.	2005–2018
Szó-Kép Nyomdaipari Kft.	1998–2018
Szövorg Nyomdaipari Kft.	2000–2007
Tantor Bt.	2005–2007
Térmeg Kft.	2015–2016
tesa tape Kft.	1996–2018
Téta Kft.	2004–2018
Three Print Hungary Kft.	2015–2018
Tipico Design Kft.	1993–2007

PAPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET CÉGES TAGOK	TAGSÁG IDEJE
Tisza Nyomda Kft.	1995–2007
Tiszapack Kft.	2004–2018
Typo Grafika Szervíz Kft.	1997–2010
Typonova Kft.	2001–2018
Varga-Flexo Kft.	2008–2018
Veszprémi Nyomda Zrt.	1999–2012
Vincent Design Kft.	2004–2009
Visit Kft.	2006–2011
Vodicska Kft.	2010–2018
Xerox Magyarország Kft.	2001–2018
Yeloprint Kft.	2001–2018
Zalai Nyomda Zrt. – Edelmann Hungary Packaging Zrt.	1999–2018
RESTAURÁTOR SZAKOSZTÁLY	
Országos Széchényi Könyvtár	2000–2018
Központi Antikvárium Kft.	2014–2018
PAPÍRIPARI SZAKOSZTÁLY	
DIPA Diósgyőri Papírgyár Zrt.	2018–
DLLD Mérnöki Kft.	2011–2018
Dunapack Zrt.	1991–2010
Duopack-Starpac Kft.	2001–2006
ÉMI-TÜV SÜD Kft.	2004–2018
Frama GPV Papírfeldolgozó Kft.	1993–2007
Fűzői Papíripari Zrt.	1991–2006
Halaspac Bt.	2004–2018
Hamburger Dunaújváros Kft.	2010–2012
Hamburger Hungária Kft.	2008–2018

PAPÍR- ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET CÉGES TAGOK	TAGSÁG IDEJE
Hullám-Pack Kft.	1998–2018
Hungarocoll Kft.	2001–2017
Mondi Busines Hungary Rt.	2000–2005
Navigátor Kft.	2004–2007
NOVA-PACK Csomagolóanyaggyár Kft.	1994–2007
NYPA-FLEXO Kft.	2001–2013
Papíripari Kutatóintézet Kft.	2002–2018
Siemens Zrt. Kilépett	2004–2006
Szentendre Papírgyár Rt.	2002–2005
Zala Karton Bt.	2003–2005
PAPÍRKERESKEDŐ SZAKOSZTÁLY	
Album Zrt.	1998–2007
Antalis Hungary Kft.	1998–2013
Buda Piért Mo. Kft.	1996–2004
Budapest Papír Kft.	1997–2013
ePaper Kft.	2007–2010
Europapier Budapest Kft.	1996–2018
Igepa Paper Hungary Kft.	1996–2018
JW Cappelén Kft.	2000–2012
M. Nyomdaellátó Papír Kft.	1998–2013
Map Merchant Hungária Kft.	1998–2007
P.M.R. Kereskedelmi, Ipari és Szolgáltató Kft.	1998–2018
Paper Hungary Kft.	1996–2007
Sappi Austria Vertriebs GmbH. & Co KG Magyarországi Fióktelep	2009–2018
Schneider Papír Magyarország Kft.	2002–2005
Stora Enso Hungary Kft.	2005–2010

PNYME VÁNDORGYŰLÉSEK	
Év	Helyszín
1993	Eger
1993	Debrecen
1994	Kecskemét
1995	Békéscsaba–Gyula
1996	Debrecen
1997	Sopron–Ausztria
1998	Győr (Hajózás)
1999	Balatonkenese
2000	Szeged–Ópusztaszer
2001	Balatonföldvár
2002	Kecskemét–Gyoma
2003	Eger
2004	Keszthely–Zalaegerszeg
2005	Nyíregyháza
2006	Gyula
2007	Debrecen
2008	Szeged
2009	Harkány–Pécs
2010	Szabadka
2011	Nyíregyháza
2012	Miskolctapolca
2013	Szeged
2014	Győr
2015	Sarlóspusztá
2016	Balatonkenese–Veszprém
2017	Gyula–Békéscsaba
2018	Siófok–Bábonymegyer

Az egyesület legkiemelkedőbb rendezvényei az évente rendezett Vándorgyűlések, amelyet első alkalommal 1993-ban rendeztünk Nyomdász Vándorgyűlés néven, mivel szétfeszítette a korábbi Mérnök–technikus találkozók kereteit. 2005 óta a Papíripari szakosztály két nagyrendezvényét is integrálva, már az egyesület legkiemelkedőbb rendezvényeként PNYME Vándorgyűlés néven szerepel. A legtöbb résztvevőt (534 fő) az ausztriai üzemlátogatásokkal színesített soproni vándorgyűlés vonzotta.

A leginkább „vándor” az Esztergomig hajóval lebonyolított és a hajón elhangzó előadásokkal színesített 1998-as győri vándorgyűlés volt. 2010-ben a határt is átléptük, és már nem csak az üzemlátogatások, de a teljes program Szabadkán, Szerbiában zajlott nagy sikerrel. Vándorgyűléseink témái mindig szorosan kötődtek és azonnal reflektáltak a drupákra, de ezek sorában is kiemelkedő a 2015-ös sarlóspusztai vándorgyűlés, amelyen Sabine Geldermann, az új drupaigazgató is előadóként vett részt.

PNYME FLEXÓSZIMPÓZIUMOK	
Év	Helyszín
1995	Kecskemét
1998	Szodliget
1999	Hajdúszoboszló
1999	Nyíregyháza–Hajdúdorog
2002	Nyíregyháza
2003	Pécs
2004	Kiskőrös
2004	Zalaegerszeg
2005	Szeged
2006	Herceghalom
2007	Budapest Csepel
2008	Kiskőrös
2009	Nyíregyháza–Sóstófürdő
2010	Debrecen
2011	Székesfehérvár–Véence
2012	Balatonszemes–Lengyeltóti
2013	Miskolctapolca–Tiszaújváros
2014	Sarlóspusztá
2015	Jánossomorja
2016	Szombathely
2017	Hévíz–Zalaegerszeg
2018	Győr

A technológia fejlődésével és terjedésével egyre nagyobb jelentőséget nyert szakmai rendezvényünk ma már a Vándorgyűlésekkel vetekedő résztvevőszámmal dicsekedhet. Az eddigi csúcst holtversenyben 165 fő résztvevővel a 2009-ben Nyíregyházán és a Hévízen rendezett, de zalaegerszegi üzemlátogatást (Helikon Nyomda) magában foglaló 2017-es Flexószimpóziumok tartják. Ez utóbbi egyúttal a legtöbb cégtől érkező (165 fő 76 vállalattól) résztvevőt adó rendezvényünk.

PNYME NYOMTATÓSZIMPÓZIUMOK	
Év	Helyszín
1998	Szeged
1999	Budapest
2002	Tatabánya
2003	Kaposvár–Somogyaszaló
2004	Budapest
2005	Gyula–Békéscsaba
2006	Kecskemét
2007	Komárom
2007	Veszprém
2008	Székesfehérvár
2009	Kecskemét–Lajosmizse
2010	Győr
2011	Paks–Szekszárd
2012	Sárvár–Celldömölk

Ma már külön nevük van, „értéknövelt” nyomtatványnak nevezzük, de a nyomtatószimpóziумok már e fogalom általánossá válása előtt is erről szóltak. Az UV- majd LED UV-technológiák, lakkozások, fóliázások, akár extra felületnemesítések mind már a bevezetésük kezdeti stádiumában témáink voltak. Számos nyomdai alkalmazást (beruházást) inspiráltak a rendezvényeinken elhangzó előadások, majd akár a bankettek keretében bonyolított szakmai viták.

PNYME P & F SZIMPÓZIUMOK	
Év	Helyszín
2014	Tokaj–Szerencs
2015	Velence–Székesfehérvár
2016	Elmaradt
2017	Tengelic–Szekszárd
2018	Hajdúszoboszló–Debrecen

Hosszú ideig önálló rendezvényként szerepeltek a nyomtatóknak és a könyvkötőknek szóló szakmai programok, de mint annyi más területen, a nyomdaipari digitalizáció itt is változásokat eredményezett, hisz ma már a nyomtatás, majd a nyomatok feldolgozása piackész terméké sokszor online módon történik. A szakmai elvárások – a hozzá tartozó szaktudással – pedig egyre általánosabbak, mindkét területre kiterjedőek. Így lett a két önálló rendezvény eggyé, és kapta az idegen, de a lényegét leginkább kifejező Print + Finishing nevet.

PNYME KÖNYVKÖTŐ- SZIMPÓZIUMOK	
Év	Helyszín
1999	MiskolcTapolca
2000	Esztergom
2001	Martonvásár–Gárdonyi
2003	Kiskunhalas
2004	Debrecen
2005	Sarlóspusztá–Dabas
2006	Tengelic–Szekszárd
2008	Kaposvár
2009	Göd
2010	Balatonalmádi–Veszprém
2011	Debrecen
2012	Balatonalmádi–Veszprém

KARBANTARTÓK TALÁLKOZÓJA	
Év	Helyszín
1998	Komárno
1999	Szarvas–Gyomaendrőd
2000	Dabas
2001	Bábonymegyer–Nagyberény
2002	Debrecen
2003	Győr
2004	Kecskemét
2005	Szeged
2006	Ráckeve
2007	Kecskemét
2008	Balatonfüred–Veszprém
2009	Tengelic–Szekszárd
2010	Sarlóspusztá–Dabas
2011	Elmaradt
2012	Győr
2013	Cserkeszőlő–Kecskemét
2014	Döbrönte–Pápa
2015	Dunaújváros
2016	Velence–Székesfehérvár
2018	Vecsés–Budapest
2018	Tengelic–Paks

A legnagyobb múltú rendezvényünk, hisz 1982-ben hívták életre Horváth Csaba (Alföldi Nyomda) és Faragó István (Dabasi Nyomda) karbantartásért felelős vezetőik, hogy az akkor még nagyon is létező hiánygazdálkodás hátrányait kompenzálандó, a karbantartók körében egy belső információs hálózat jöhessen létre, azzal is segítve, hogy személyesen is megismerik egymást. Azóta nagyot fordult a világ, és tartalmát tekintve ez a rendezvényünk is egész más tartalmat nyert, de változatlanul az üzemeltetés biztonsága maradt, mint legfontosabb vezérelv. Az alapító tagok kitartó aktivitása mellett ma már a MIKSZ-szel (Magyar Ipari Karbantartók Szervezete) együttműködésben és Horváth Szabolccsal (DS Smith) fiatalítva biztosítva látszik a jövője is.

TOVÁBBI SZAKMAI RENDEZVÉNYEK A PNYME SZERVEZÉSÉBEN		
Év	Helyszín	Tematika
1999	Pécs–Harkány	CtP
2003	Veszprém	CtP
2003	Győr	CtP
2004	Budapest	KBA
2004	Budapest	manager konferencia drupa road show
2005	Dunaújváros	Környezetvédelem
2007	Hajdúszoboszló (Debrecen)	Környezetvédelem
2008	Budapest	Digitális szakmai fórum (Konica)
2008	Budapest	manager konferencia drupa road show
2008	Budapest	COST nemzetközi konferencia
2009	Dobogókő	Papírról nyomdászoknak
2010	Budapest	Balkán Print Fórum
2011	Budapest–Debrecen	iarigai nemzetközi konferencia
2011	Rácalmás–Dunaújváros	Papírról nyomdászoknak
2012	Budapest	manager konferencia drupa road show
2016	Debrecen	Nyomtatott csomagolás
2017	Budapest	Nyomtatott csomagolás

OKTATÁSOK A PNYME SZERVEZÉSÉBEN

Év	Helyszín	Tanfolyam
2005	Budapest	Ofset tanfolyam
2006	Budapest	Ofset tanfolyam
2006	Budapest	Colormanagement
2006	Budapest	Doqmentor akadémia
2007	Budapest	CtP
2009	Budapest	Prepress oktatás
2010	Budapest	Vezetési ismeretek tréning
2011	Budapest	Vezetési ismeretek tréning
2012	Budapest	Szakmai továbbképzés Jura
2015	Budapest	Szervezés-vezetés

FELSŐFOKÚ KÖNYV- ÉS PÁPIRRESTAURÁTOR TANFOLYAM (OKJ KÉPZÉS)

Év	Helyszín
2002–2004	Országos Széchényi Könyvtár
2004–2007	Országos Széchényi Könyvtár
2008–2011	Országos Széchényi Könyvtár

CSOMAGOLÁSTECHNOLÓGUS NAPOK (CS + P)

Budapest, Óbudai Egyetem, 1999-től 2018-ig minden évben

Ahogy sokszor elhangzik, a legcivilebb szakosztályunk. Ugyanakkor az a szakmai terület, ami arról gondoskodik, hogy az összes többi szakmánk eredményei – a papír és az azokon megjelenő nyomtatványok – ne legyenek teljesen az enyészet-té! A szakma gyakorlásához leginkább könyvkötő szakmai ismeretek kellenek, de 40 fő az egyesület gesztorsága mellett szervezett felsőfokú restaurátor-képzésben szerzett oklevelet.

A szakosztály évente hat-nyolc önálló szakmai programot szervez, amihez jellemzően az Országos Széchényi Könyvtár biztosítja a helyszínt. Ezek a szakmai napok a szakosztályi létszámokhoz képest a legnagyobb arányú tagsági részvétellel zajló szakmai programok. Ezek mellett a különleges lehetőségeket (pl. nagyközönségtől elzárt helyek és anyagok megtekintése) is magukban foglaló múzeum-/levéltár-/gyűjteménylátogatások vonzóak. És nem csak a szakosztályon belül. A restaurátorműhelyek látogatásával összekapcsolt szakmai információcsere pedig rendszeres.

PNYME PAPÍRIPARI SZAKOSZTÁLY ÖNÁLLÓ SZIMPÓZIUMAI

Év	Helyszín	Konferencia
1998	Balatonfűzfő	Fehérmíves Napok
1999	Szombathely	Papírfeldolgozó Napok
2000	Balatonkenese	Fehérmíves Napok
2001	Eger	Papírfeldolgozó Napok
2002	Esztergom–Párkány	Fehérmíves Napok
2003	Budapest–Printexpo	Papírfeldolgozó Napok
2004	Sopron–Pitten	Fehérmíves Napok
2005	Mosonmagyaróvár	Papírfeldolgozó Napok
2006	Balatonkenese	Fehérmíves Napok
2007	Zalaegerszeg	Papírfeldolgozó Napok
2008	Budapest	Fehérmíves Napok
2008	Budapest	Papírmívesség
2009	Mosonmagyaróvár	Papírfeldolgozó Napok
2009	Rácalmás–Dújváros	Papíralapú csomagolás
2010	Dunaújváros	Környezettudatos papír
2011	Százhalmobatta	Környezetvédelmi és fenntarthatósági szabályozások
2013	Dunaújváros	Papíripari szakmai nap
2014	Gárdony	Papíripari szakmai nap

PNYME MINŐSÉGÜGYI FÓRUMOK

Év	Helyszín
1998	Budapest
1999	Kecskemét
2000	Tiszaújváros
2001	Budapest
2002	Szeged
2002	Dunaújváros
2003	Szeged
2004	Budapest, Állami Nyomda
2005	Szolnok
2006	Budapest
2008	Esztergom–Párkány
2009	Budapest
2010	Dunaújváros
2011	Győr
2012	Mezőkövesd–Füzesabony
2013	Újhartyán
2014	Gyermely
2015	Kiskunhalas
2016	Tiszaújváros
2017	Vecses
2018	Budapest

KÜLFÖLDI UTAK		
Év	Kiállítás	Helyszín
1999	Braga könyvkiállítás	Portugália, Madeira
1999	Print Chicago	Chicago
2000	Gutenberg Fesztivál	Los Angeles, San Francisco
2001	Print Chicago	Chicago és New York
2002	Corrugated	Párizs
2002	Emballage	Párizs
2002	Erdély nyomdászata	Székyudvarhely és körutazás
2002	Fira del Libre	Mallorca
2002	Havannai könyvkiállítás	Kuba
2002	IFRA	Barcelona
2002	IPEX	London
2003	Book Fair	Málta
2003	iarigai	Dubrovnik
2003	IFRA	Lipce
2003	Labelexpo	Brüsszel
2004	Emballage	Párizs
2004	Fira del Libre	Mallorca
2004	IFRA	Amszterdam
2004	Heidelberg nemzetközi	Dominika
2005	Book Fair	London
2005	Havannai könyvkiállítás	Kuba
2005	Interpack	Düsseldorf
2005	Könyvvásár	Málta
2005	Labelexpo	Brüsszel
2006	Emballage	Párizs
2006	IFRA	Amsterdam
2006	IPEX	London
2006	tanulmányút	Kolozsvár
2007	KBA tanulmányút	Prága–Radebeul–Lipce
2008	Emballage	Párizs
2008	IFRA	Amszterdam
2008	Interpack	Düsseldorf
2009	Enbax	Brno
2009	Komorai tanulmányút	Prága–Brno
2010	Emballage	Párizs
2010	Enbax	Brno
2010	IPEX	Birmingham
2011	Interpack	Düsseldorf
2014	Észak-olaszországi tan.út	Bergamo
2015	Észak-olaszországi tan.út	Hamburg

Az előző 50 évhez képest legnagyobb változást az egyesület tevékenységében az elmúlt 20 évben a szakmai kiállításokhoz kapcsolódó kiemelkedő aktivitás jelentette.

2000 – a „millenniumi” drupa – óta minden drupán saját standdal – „Hungarian drupa village” – és speciális megoldásokkal (drupa-túra, drupa-útlel, drupa-kisokos stb.) vettünk részt, és összesen több mint 2000 kollégának biztosítottunk valamilyen szolgáltatást (belépő, szállás, repülőjegy stb.). Közülük több mint ezren laktak a Lommerbergen Parkban! (Volt, aki többször.)

Mindezeket messze túlmutat az egyesület és a Messe Düsseldorf (főleg a drupa és az Interpack), illetve hazai képviselete a BD-Expo között évek szorgos munkájával kialakított szoros kapcsolat és együttműködés, aminek rendkívüli előnyeit az egész szakma élvezi.

Magyar
drupa
tanya 2016

A hazai szakmai kiállítás a PPDexpo (Print, Packaging & Digital), amelyet hosszú előkészítő munka után 2013-ban szerveztünk meg először, a szakmai szervezetek elvi támogatásával és a szaksajtó minden szereplőjének támogató partnerségével. 2017-ben már 105 kiállítóval, 2708 m² beépített hasznos felületen a BOK (volt Syma) csarnokban. Elmondható róla, hogy valós igényekre adott szakmailag méltó válasz, és megvalósítása az egyesület dicsőségére válik!

2010-ben, majd 2012-ben volt két másik szakmai kiállítás is (Digital Expo), melyeken aktívan, önálló standokkal voltunk jelen, és jelentős szakmai háttértámogatást adtunk a szervező Expositor Kft.-nek. 1999 és 2011 között ott voltunk az összes Print-expón is, és aktív háttértámogatásával, számtalan szakmai program rászervezésével is segítettünk. A legutolsó alkalommal a drupa village-ben hét – drupa-kiállító – tagvállalatunkkal közösen adtunk ízelítőt a drupák hangulatából, viszont amelyre, sajátos módon, legtöbbször a Canon izgalmas, piros ruhákba bújtatott kérdező hostesseire emlékeznek leginkább.

PPDexpo

Fórum a minőségről XX. konferenciája

A MINŐSÉG EMBERI OLDALA

BUDAPEST, WESSLING HUNGARY KFT., 2018. OKTÓBER 4.

Varga Margit

A konferencia előadói valamennyien különböző oldalról közelítették meg a címet, ami rendkívül érdekes gondolatokkal gazdagította a jubileumi konferenciát. Nézzük előadásról előadásra a legfontosabb megállapításokat!

Pesti Sándor

Szabó Mirtill

Az első előadó Szabó Mirtill, a Magyar Minőség Társaság elnöke „Mindennapi elégedettség” címmel tartotta meg előadását. A prezentációt az elégedettség definíciójával kezdte: érzelmi vagy *mentális* kielégülési állapot, amelyet szervezetünk vagy elménk okoz. Mikor vagyunk elégedettek kérdésre a képek a mindennapjainkból és a vállalati életből sikeres pillanatok villantottak fel. Valamennyiben közös a befektetett munka, a minőség és közös alapja a PDCA kör. Ezzel kapcsolódunk az ISO 9001:2015 rendszerhez. Mi jut általánosságban a szabványról eszünkbe? Bürokrácia, papír, az ISO miatt kell megcsinálni, audit, kell, muszáj! Holnapután jön az auditor és nem vagyunk kész!

A szabványnak megfelelő rendszer bevezetése támogató eszköz vagy kutyabőr? Az első számú vezető, ha cégének előnyt szeretne a rendszer kiépítéséből, akkor a cégének szerves részévé teszi. A bevezetés eredménye, hogy rendszert, szervezettséget visz a vállalat életébe, új piacokat nyithat meg, a folyamatos fejlesztés és visszacsatolás új terméket jelenthet a cég számára, a hibák ismételt előfordulását megakadályozza. A pozitív kimenet alapja a jó tanácsadóval érdemi munka, illetve minőségi tanúsítás, hozzáadott érték képvisel.

Sajnálatos módon a vállalatok sok esetben ennek homlokegyenest az ellenkezőjét teszik. A minőségirányítás párhuzamosan fut a cég működése mellett. A vezetés azt sem tudja, mi ez. Továbbra is fejletlenség és káosz uralkodik a cégen belül, hiányzik a szinergia és az átfedés. A pályázati kiíráson nem tudnak indulni. A dolgozónak van ötlete, de nem lesz belőle semmi. A vezető azon füstölög, hogy „Már megint elrontotta!” a dolgozó. A tanácsadó csak felveszi a pénzt és az eredmény elmarad! Sokszor felmerül a kérdés „Ki az az auditor?”

Mire figyeljünk? Válasszunk jó tanácsadót és legyünk tudatosak! Vezetőként mutassunk példát a munkatársainknak! Válasszunk jól tanúsítót!

Milyen a jó tanácsadó? Szakmailag felkészült, jó referenciákkal rendelkezik, érdemi, értékelhető ajánlatot ad, a vállalatról szóló rendszert készíti, ami működik, nem kínálja egyben a tanúsítványt a dokumentációval!

Milyen a jó tanúsító? Rendelkezik érvényes akkreditációval – NAH (Nemzeti Akkreditációs Hivatal), van az adott szakterületre auditora, jogosultsága, érdemi értékelhető ajánlatot ad, az auditnak van hozzáadott értéke, nem hozza magával saját tanácsadóját, aki majd mindent megcsinál úgy, hogy neki jó legyen!

Az olcsó mindig drága. Szakma visszaemelése a megérdemelt helyére!

Józan ész alapján működő minőségirányítási rendszerek működtetése a szervezetek szerves részeként adja az igazi támogatást a vállalatoknak.

Varga Margit

Egyed Ildikó

Lamper Ágnes

„Motiváció vagy fluktuáció? Melyiket szeretnéd?” címmel tartotta meg előadását Egyed Ildikó szervezetfejlesztő tréner, coach, az Aurum Oktatási Központ Kft. – LeanCenter Üzletág ügyvezetője. A jelenlegi magyar munkaerőhelyzetben sokkal több minőségi munkavállalóra lenne szükség. A munkavállalók minőségének szinten tartása a munkáltatók célja. Sajnos a cégek az elvárásaikat kevésbé tudják keresztülvinni. A mai valóság azt mutatja, hogy a munkavállalók szabják meg a feltételeket. Nyúl viszi a vadászpuskát. A munkaerőhiány miatt a vállalatoknál működő munkavállalók túlterhelődnek és a kiégés veszélye megnövekszik, sok a feladat és sok a változás. A munkavállalók megtartása a cél, minőségi munkát tudjon végezni és lehetőség szerint motivált legyen. Beszélhetünk-e egységes motivációról, örök érvényű-e a motiváció?

A cég által végzett motivációs felmérés szellemi állományra, diplomás kollégákra vonatkozott, alkalmazottakra, közép- és felsővezetőre. 397 fő vett részt a felmérésben, aminek a 60%-a beosztott, illetve az X- és Y-generáció megoszlása körülbelül 50–50%.

A teljes kép azt mutatja, hogy a pénz mindenkit motivál. A következő 4 pont az önmegvalósítás, aminek a része a *kihívás, fejlődés – tanulás, karrier – előrelépés, hasznosság érzése*. Ennél a 4 pontnál nem alakult ki rangsor, ezeket egyformán fontosnak tartották a résztvevők. A középvezetőknek fontos, hogy legyen *jó a főnöke*. Az alkalmazottaknál a *jó közösség* a lényeg. A felsővezetőknel a *kihívás, önállóság, hasznosság érzése után* a pénz már nem dobogós. Az Y-generációnak a *dicséret*, míg az X-generációnál a *rugalmas munkaidő*, ami eltérést mutat.

A lista aljára kerültek azok a pontok, amik kevésbé hozták lázba a résztvevőket: *bevonás az ötletelésbe, döntésekbe, tiszta célok és jövőkép, a vállalat hírneve, márkája*. Teljes megdöbbenés az értékelést végzők részéről, hiszen a Lean-szemlélet

alapjai kisorolódtak. Vajon miért? A *bevonás az ötletelésbe, döntésekbe* a valódi felhatalmazás hiánya miatt.

Tiszta célok és jövőkép – a megkérdezettek 67–85%-a nem ismeri pontosan a cége céljait. Tud-e motiválni, amit nem is ismerek?

Motivációra a vállalatok 11%-ánál figyelnek. A megkérdezettek 77%-a úgy érzi, hogy nem jó helyen dolgozik.

Pénzzel mi a helyzet? Ugyan az értékelésben részt vevők az első helyre sorolták, de tudjuk, hogy a *pénz* ugyan fontos, de korántsem megoldás hosszú távon! Herzberg elmélete szerint a pénz az elégedetlenséget csökkenti, de a motivációra nincs hatása.

A Gallup intézet jóllétkutatása szerint, azok az emberek, akik a *munkájukat szeretik*, tisztában vannak a *céljaikkal*, megfelelő *kapcsolatokkal* rendelkeznek, anyagi *biztonságban* vannak, megfelelő körülmények között élnek, fizikailag jól vannak, *egészségesek*, energikusak, 27%-kal magasabb teljesítményt nyújtanak, 45%-kal nagyobb rugalmasságuk és alkalmazkodóképességük, 19%-kal nagyobb valószínűséggel vállalnak túlmunkát, 18%-kal kisebb valószínűséggel hagyják el a céget.

Értelmes munka, ami motivál. Érezze a munkavállaló, hogy az Ő munkája fontos, és a rendszer szintű dolgokba is bevonják.

„A minőség emberi oldala vs. az ember minőségi oldala” előadás alcíme: „A munkaerő minőségének hatása a szervezetre”, az előadó Lamper Ágnes, a Guardian Orosháza Kft. HR Business Partnere. Költségszemléletű, tanácsadói attitűddel rendelkező HR-es előadását hallottuk. Megfelelő minőségű és mennyiségű munkatársra van szüksége a cégeknek.

Az előadás a teljes HR folyamatot felölelte a toborzás, kiválasztás, beillesztés, teljesítménymenedzsment, motiválás, képzés, fejlesztés, áthelyezés, kivezetés lépéseivel.

Dr. Tóth Krisztina

Csaplár Barnabás

Dr. Jakab Júlia

Munkaerőhiány van ma Magyarországon. A munkanélküliség jelenlegi szintje már csak az önkéntes munkanélkülieket jelenti, ők nem szeretnének, vagy nem akarnak belépni a munkaerőpiacra. A munkaerőhiány valamennyi szektorban jelen van, de leginkább a gyártást, szolgáltatást, építkezéseket sújtja. Ebből a helyzetből a mesterségesen generált béremelkedés, amivel szembetaláljuk magunkat. A fluktuáció megemelkedésével együtt kell élnünk, hozzá kell szoknunk, hogy az új generáció jön, majd megy. Tökéletes munkaerőt szeretne a munkáltató. A próbaidő az egyetlen lehetőség, ami ugyan költséges, de más opció kevésbé áll a rendelkezésünkre.

Alternatív megoldások behozatala a lehetséges kiút. Megváltozott munkaképességű munkatársak alkalmazása. Részmunkaidős foglalkoztatás.

Tegyük fel, hogy sikerült kiválasztani a megfelelő kollégát, a következő pont a teljesítménymenedzsment. A jól kialakított mutatók mentén, értékelés, rendszeres visszajelzés, felülvizsgálat az stratégiánk, víziónk követésével kell, hogy haladjon.

Motivált vagyok. Flow élménye vezérel, szeretem a munkámat, összhangban van a képességeimmel, erősen fókuszált a munkám, elveszítem az időérzékelést, elmerülök a feladatban, azonosulok a tevékenységgel, a tevékenységem belülről jutalmaz. Pénzért dolgozom, de szeretem a munkámat. Operátoroknál hogyan alkalmazható?

Képzés, fejlesztés, általános vagy megosztható tudás, rajtunk múlik, hogy tudjuk-e alkalmazni. Öreg régi szakik osszák meg velünk és mi továbbadjuk. Rotáció, ha lehetséges, hosszú távon ne tartsuk ugyanabban a munkakörben a kollégát!

Mentoring területeken átnyúló, nem csak a betanításra vonatkozik. Elavul a munkavállaló végzettsége, fejlődjenek együtt a vállalattal, ez az előrehaladás kulcsa.

A versenyképességet támogatja vagy tönkreteszi a munkavállalók minősége. Vagy fennmaradok, vagy sem, ilyen éles a kérdés.

A jövő a robot. Az automatizálás szintje a megoldás. A reményt adhatja a vállalatoknak.

„Vezetői minőség – A vezető szerepe a munkáltatói márka minőségében” címmel tartotta meg előadását dr. Tóth Krisztina, a Coachingcentrum Kft. szakmai vezetője. A vezetői minőség három meghatározója a vezető személyisége – követik-e –, a vezetői szerepek és kompetenciák – mit csinál –, vezetési stílus és szervezeti kultúra – hogyan vezet.

A vezető meghatározó a szervezeti kultúra és a munkáltatói márka szempontjából.

A vezetési stílusok változnak. A hetvenes évektől napjainkig négy vonulatot vizsgált az előadó. A hetvenes években az erős ember volt a mérce – parancsol, megfélemlít, engedelmséget vár el, maszkulin személyiség, leginkább a westernhősre emlékeztet.

A nyolcvanas években tárgyaló stílus volt az előrevívő – jutalmaz, ha követik, ehhez a stílushoz köthető a nők megjelenése a vezetésben, saját magát és a kollégáit anyagi javakkal méri. A kétezres évek elején vizionárius – érzelmileg elköteleződött a cége iránt, értékek mentén halad előre, inspirálja a kollégáit, a környezetét. Kettőzertiztől napjainkig super leader – self – leadership, teamek munkájára épít, pozitív gondolatokat közvetít, önszerveződő, önmotivált dolgozókra, csapatokra épít.

A World Economic Forum meghatározta a tíz legfontosabb vezetői kompetenciát 2020-ra: komplex problémamegoldó képesség, kritikai gondolkodás, kreativitás, emberekkel való bántó tudás, emberek koordinálásának képessége, érzelmi intelligencia, mérlegelés és döntéshozatal, szolgáltatásorientált szemlélet, tárgyalástechnika, rugalmas gondolkodás. Az abszolút jó hír az, hogy robotok nem helyettesíthetik a 2020-as kompetenciákat.

Vezetői szerepek – alá-, mellé- és főlerendelt kapcsolatok kialakítása: *személyközi szerepek* alapja a formális hatáskör, *információs szerepek* az információ jelentős hatalomforrás, *döntési szerepek* az információs szerepen alapul és hatáskörrel párosul.

Startup cégek longitudinális vizsgálata – *szervezeti kultúra típusok*:

- ♦ *sztárkultúra* – autonómia magas, vonzó és menő munkahely, szupercsapat,
- ♦ *mérnöki modell* – gyors növekedés, mérnöki szemlélet, egy irányba tartanak, hasonló háttér és gondolkodás,
- ♦ *bürokrácia* – széles középvezetői réteg,
- ♦ *autokratikus kultúra* – cégalapító céljait tükrözi,
- ♦ *elkötelezettségre építő kultúra* – HR funkció központi szerepe, nincs elbocsátás.

Ezek közül az elkötelezettségre építő kultúra a hosszú távon legeredményesebb.

Pszichológiai biztonság megteremtése a coaching stílusú vezetéssel:

Google-kutatás a csapatokról:

- ♦ hinni, hogy fontos a munkájuk,
- ♦ érezni, hogy tartalmas, komoly munkát végeznek személy szerint,
- ♦ egyértelmű célok, meghatározott szerepkörök,
- ♦ kölcsönös függőséggel tisztában lenni,
- ♦ *pszichológiai biztonság*.

A csapatvezető modellezi:

- ♦ gondoskodik róla, hogy nincs félbeszakítva senki;
- ♦ értő figyelemmel hallgat, és összefoglalja a másik mondanivalóját, összegezi;
- ♦ odafigyel, hogy mindenki minimum egyszer beszéljen;
- ♦ bátorítja az érzelmek kifejezését, a konfliktusok nyílt vitában való megoldását.

A kérdés az, hogy az önmotiváció szintjére el tudunk-e jutni, illetve fenn tudjuk-e tartani hosszú távon?!

„A minőségi vezető” címmel *Csaplár Barnabás* szervezetfejlesztési tanácsadó, a Simonyi és Tóth Tanácsadó Iroda munkatársa tartotta meg előadását. Cége alaptevékenysége a vezetői pozícióra munkatársak keresése, megtalálása, kiválasztása, beléptetése, fejlesztése.

„A tapasztalatlan elme a lehetőségek tárháza. A tapasztalt ész korlátolt.” A Shunryu Suzuki-idéze-

tet egy a saját életéből vett példával illusztrálta. Az unokája mindent kipróbál, mindent szeretne felfedezni, ha beveri a fejét, kevésbé zavarja. Saját magát, aki már több mint negyven év tapasztalatait viszi magával, a negatív élmények visszahúzzák.

A következő két definíció az előadás alapja:

Képesség: tevékenység, amit megtanultunk elvégezni, vagy tapasztalat útján tettünk szert rá (takarítás, agysebészet), arra a kérdésre válaszol, hogy *mit* tud ez az ember elvégezni.

Arra nem ad választ, hogy *hogyan...*, *mennyire* sikeresen..., hogyan viselkedik az adott pozícióban, amikor el kell érnie a kívánt eredményeket.

A *kompetencia* a válaszoló elem: ez válaszol arra, hogy az illető az adott képességeit (melyekről beszámolt, papírja van) *mennyire* tudja úgy hasznosítani munkahelyi környezetben, hogy az elvárásoknak kompetens módon (sikeresen) megfeleljen ő is és a csapata is.

Mikor léptetek elő valakit? Ha a jelenlegi szintjén kiemelkedően teljesít, és mutatja a következő szinthez szükséges bizonyos kompetenciák jegyeit.

Ha a ranglétrán az egyik szintről a másikra lép egy vezető, bizonyos viselkedéseket célszerű *maga mögött hagynia*, azok már *nem támogatják* őt a magasabb vezetői szinteken – inkább *korlátozzák*, ugyanakkor olyan vezetői kompetenciákat szükséges *megerősítenie* vagy *kifejlesztenie*, amelyekkel *eredményesen* tud válaszolni az új kihívásokra.

Ha nem kompetens adott szinten a vezető, emberei vagy elhagyják, vagy vele maradnak, de nem teljesítenek megfelelően.

A hét legfontosabb vezetői kvalitás: *vízió* (tudja, hova akar eljutni ő maga, csapata, cége), *bátorság*, *becsületesség*, *szerénység*, *stratégiai* gondolkodás/tervezés (felkészül még fel sem bukkant helyzetekre, aspektusokra), *koncentráció* (idő, feladat, vezetettek, teljesítmény) *együttműködés* (ő maga is együttműködő, és beosztottjainál is el tudja ezt érni).

Kiválasztás bejósolási megbízhatósága a következő sorrendben csökken: Értékelő központ Assessment Center (AC), képességtesztek, személyiségtesztek, referencia, interjú, pénzfeldobás.

Értékelő központ (AC) a *kiválasztás* leginkább *specifikus* eszköze, széles körben elterjedt gyakorlat, valós idejű és releváns helyzetekben *méri* a jelölteket, többnyire *egynapos*, intenzív *feladathelyzetet* jelent, a résztvevőket képzett *megfigyelők* kísérik figyelemmel, lényeges *információkat* olvasnak ki a viselkedésekből, az *együttműködés*, a *kommunikáció*, a *vezetési készségek*, a *stressztűrés*, a

priorizálási képességek és a *döntéshozatali* módok – viselkedési formák kerülhetnek vizsgálatra, továbbá *vállalat- és munkakör-specifikus* kompetenciákkal együtt, tipikus feladatok az *esettanulmány*, a *prezentáció*, a *csoporthelyzet* és a *situációs* gyakorlat (+ tesztek is!).

AC folyamata egyeztetés (cégvezetés – HR – tanácsadók), kompetenciamátrix, a mérendő kompetenciák és azok viselkedésmintái – ha erős, közepes, fejlesztendő – kalibrálás a 8-as értékelő skála használata, AC (jelöltek + cégvezetés – HR – tanácsadók), megfigyelői értékelés – egyeztetés, visszaajlések.

AC előnyei: a jelöltek *erősségeire és fejlesztendő* területeire (*nem gyengeségeire!!*) vonatkozó, megbízható információk gyorsan rendelkezésre állnak, melyek azonosítására egyébként csak hosszú idő elteltével kerülhetne sor. A jelöltek összehasonlítása *azonnal* és közvetlenül megtehető. Az eredmények alapján *célzott fejlesztési terv* összeállítása lehetséges (tréning, coaching, mentoring), melyekkel hatékonyabbá tehető a munkatársak fejlesztése.

Development center (DC) az AC mintájára, a már vállalatnál dolgozó vezetők fejlesztési tervének elkészítési eszköze.

„Szakemberek a biztonságosabb élelmiszerláncért” előadást *dr. Szigeti Tamás* ügyvezető igazgató és *dr. Jakab Júlia* értékesítési osztályvezető készítette a WESSLING Hungary Kft. bemutatására, és *dr. Jakab Júlia* osztotta meg a közönséggel.

Wessling a cég német alapítójának a vezetékneve. 1983-ban egy szélmalomban indult a vállalkozás gázkromatográfiás vizsgálatokkal talaj- és vízmintákon. Az alapító a közelmúltban ünnepelte a 70. születésnapját. A vállalkozás töretlenül fejlődik. Jelenleg kilenc országban, 18 laboratóriumot és 30 mérnöki irodát üzemeltet 1100 fővel. Magyarországon 26 éve működik a laboratórium 300 munkatárssal. A 25. születésnap alkalmából költöztek az új épületbe. A kollégák saját maguk tervezhették meg a laboratóriumukat.

A labor tevékenységi köre rendkívül széles. Környezetvédelmi, élelmiszer-, takarmány-, gyógyszerkutatáshoz, -fejlesztéshez szükséges vizsgálatokat végeznek, szaktanácsadást nyújtanak a vizsgálati eredmények alapján. A NAH – Nemzeti Akkreditációs Hivatal – vizsgálja a labort és GMP partner auditokban is rendszeresen részt vesznek.

Környezeti vizsgálatok, amelyek a víz, a talaj, a levegő, a terménynövelő anyagok, a legionella,

az azbeszt, a mikroműanyagok vizsgálatát foglalja magába. Kármentesítési hatósági vizsgálatokat végeznek. Új épületek tervezésénél – iskolák, irodák – munkaegészségügyi megfelelőségét vizsgálják. Vegyészmérnökök, biológusok, mikrobiológusok dolgoznak közösen. A Tisza tisztaságának vizsgálatáról konferenciát szerveznek, aminek az intézet ad helyet.

Élelmiszer-biztonsági vizsgálatok széles skáláját végzik, a csomagolóanyagtól kezdve az élelmiszer és takarmány, élelmiszer-analitika, mikrobiológiai vizsgálatok, gyors mikrobiológiai vizsgálatok, méz, növényvédőszer-maradék, transzszírsav-vizsgálatok, pálinkavizsgálat, nehézfémeken keresztül a toxinok meghatározásáig terjed a munkájuk.

Gyógyszervizsgáló részlege a külföldi gyógyszerek felszabadításában, különleges vegyületek, gyógynövények vizsgálatában is jártasságot szerzett.

Egészségvédelem terén munkaegészségügyi vizsgálatokat, zajvizsgálatokat végeznek.

Minőségügyi szolgáltatás során azt is feltérképezik, hogy a csomagolóanyagok kioldódásvizsgálatához használt elválasztástechnika milyen kockázatokat hordoz. A műszeres vizsgálatok tárházát nyújtja a megrendelőknek, gázkromatográfia, folyadékkromatográfia, mikrobiológiai vizsgálat DNS alapon, baktériumok azonosítása és még sorolhatnánk tovább a különleges módszereket.

A széles körű szolgáltatás sorozatot még „Laborkaland” -dal tetézik, amit rendszeresen iskoláknak szerveznek. Együttműködnek az ELTE TTK-val a PhD-hallgatók munkájának támogatásával.

Rendkívül rendezett, jól szervezett, a környezetéből kitűnő épületegyüttesben, ugyanilyen gondossággal megtervezett és kialakított szolgáltatás fémjelzi a Wessling Kft. működését.

A házigazdánkknak köszönjük a lehetőséget a laborok látogatására és a betekintést a működésükbe! További sikeres szolgáltatást kívánunk az elkövetkezendő időszakban is!

Köszönjük valamennyi előadónak a közreműködését és az erőfeszítését, amivel hozzájárult a különböző nézőpontok közkinccsé tételéhez!

Sőt, a jövőre nézve is kaptunk ötleteket a „Minőség a siker alapja”, „A vezetés és a minőség”, „A minőség a holnap piaca”. Ezek bármelyike jó lehetőség a Fórum a Minőségről XXI. konferenciájának a megrendezéséhez a következő évben!

Printing & Finishing

PNYME SZIMPÓZIUM, HAJDÚSZOBOSZLÓ-DEBRECEN

2018. október 18–19-én került megrendezésre a PNYME P & F szimpóziuma a hajdúszoboszlói Béke Hotel Bocskai konferenciatermében. A rendezvény másnapján a résztvevők üzemlátogatást tettek az Alföldi Nyomda Zrt.-nél, ahol Loós Tamás, Pék Imre Sándor és számos kolléga közreműködésével megtekinthették az előadásban elhangzott fejlesztéseket működés közben.

Pesti Sándor, a PNYME ügyvezető igazgatója köszöntötte a nyolcvanfős hallgatóságot, majd átadta a szót a másnapi üzemlátogatás házigazdájának Loós Tamásnak, az Alföldi Nyomda műszaki igazgatójának, aki az Alföldi Nyomdában történt beruházásokról, fejlesztésekről beszélt „Hatékonyság, minőség, kedvező árak – Nagyon nagy üzemi könyvgyártás” címmel meghirdetett előadásában.

Pesti Sándor és Fábián Endre

Loós Tamás

A következő előadást a 2017-es Alexandra-válság után alapított MKÉSZ (Magyar Könyvkiadók Érdekvédelmi Szövetsége) képviseletében Galambos Ádám, a MKÉSZ elnöke prezentálta „Harmónia, konfliktusforrás vagy párhuzamos galaxisok?” címmel.

Galambos Ádám

„Lépéselőny a digitális könyvgyártásban” címmel Iváncsics Péter, a C.P.BURG GmbH gyárat képviselő PRSC Bt. színeiben tartott előadást.

Az első előadásblokk záró prezentációját „Színes digitális

könyvnyomtatás, könyvborítók hozzáadott értékei a valós és virtuális világban” címmel Martin Pétertől, a Konica Minolta Magyarország Kft. kereskedelmi képviselőjétől hallhattuk.

Martin Péter

A kávészünet után „Multifinisherek és felületnemesítés” címmel Török Balázs, a Copy-X Kft. és Nagy Gabriel, a DUPLO Int. Ltd képviseletében prezentált. A sok impozáns nyomatminta mellett a hallgatóság körében volt a multifinisher

Nagy Gabriel

Török Balázs

Menyhárt Imre

Mohor Balázs

gyakorlati alkalmazásában tapasztalatot szerzett nyomda képviselője is, aki alátámasztotta az előadásban elhangzott előnyöket.

A következő előadást *Menyhárt Imre*, a SunChemical Magyarország Kft. szakértője tartotta, „Az UV-festék alapanyagainak szabályozási változásai – ennek hatásai a nyomdaipari felhasználókra” címmel. Irgacure 369 összetevővel kapcsolatos szigorításról és az élelmiszer csomagoló-

anyagok előírásainak megváltozásáról hallhattunk. Ezt követően „Speciális könyvek speciális festékekkel” címmel a manroland Magyarország Kft.-től *Mohor Balázs* adott elő, több nyomatmintával is szemléltetve az előadásában elhangzottakat.

A szakmai előadások sorát „A megtartás titka: jó kapcsolatot a munkavállalóval” címmel

Király-Szabó Andrea és dr. Máté Gyöngyvér, a Mental-VIT Kft. szakmai csoportja zárta. A nap folyamán zajló szakmai, műszaki előadássorozatot követően üdítő volt a technika mögött álló humán tőkével is foglalkozni. Ráadásul a téma igen érzékeny, mivel a – magyar nyomdaipart is érintő – munkaerő megszerzésére és megtartására fókuszált.

Király-Szabó Andrea a témához kapcsolódó szervezetfejlesztési tapasztalatairól beszélt. Mondandóját a köré a központi gondolat köré szőtte, hogy egy vállalat jó hírnevét az ott dolgozók képviselik és terjesztik, a saját személyes tapasztalataik alapján. Tulajdonképpen munkatársaink lesznek a vállalat arca, általuk lehet bevonítani vagy akár elriasztani is a potenciális munkaerőt. Jelen pillanatban tíz munkavállaló közül mindössze kettő

ajánlja munkahelyét barátainak, ismerőseinek. Pedig a jó hírnév dupla annyi munkavetőt vonz, ha viszont negatív a vállalat megítélése, oda csupán egy jó juttatási csomag miatt nem fognak elszegődni a legjobbak. A jelen munkavállalója már sokkal tudatosabban választ munkahelyet, így fontos tudnia a munkáltatónak, hogy mi mozgatja a dolgozóit. A tudatos munkáltató szem előtt tartja ezt, és alapoz a munkatársakkal kialakított jó viszonyra. Tulajdonképpen ez már akkor – sőt, az előtt! – elkezdődik, amikor a potenciális jelölt eljön az első állásinterjúra, és ott folytatódik, hogy az igényeit, szükségleteit, fizikai és mentális jóllétét is figyelembe vevő vállalati kultúrába érkezik-e.

A jelenlegi piaci körülmények között egy munkavállaló számára egyre fontosabbá válik a munka–magánélet egyensúlyának kialakítása és megtartása, az odafigyelés, az, hogy lássa, hol helyezkedik ő el az egészben és hogyan tud annak hasznos tagja lenni. Fontos számára, hogy meghallgassák a véleményét, sőt annak mentén változásokat is tudjon generálni. Abból a munkatársból lesz a legelkötelezettebb, aki azt érzi, hogy hatása van, része az értékteremtésnek.

A szakértő arról is beszélt, hogyan viszonyul a munkavállalóhoz az a munkáltató, aki arra törekszik, hogy motivált, proaktív, jól teljesítő kollégái legyenek, akik együttműködve, csapatban, elkötelezett módon teszik a dolgukat a cég előrejutása érdekében.

Ezek közül a megfelelő kommunikációt és az információ-áramlást emelte ki, mint egyik

legfontosabb tényezőt. Hiszen abban a pillanatban, ahogy elindul bármilyen változás a szervezetben, és az nincs megfelelően kommunikálva, megindulnak a találgatások, a folyosói pletykák, erősödik a bizonytalanság. Felmerül a kérdés a munkavállalókban:

Mennyiben érinti őket személy szerint a változás? Mi lesz velük, biztonságban vannak-e? Ki és miért hozta épp azt a döntést, illetve milyen hatása lesz ennek? Ahol nem vagy csak részben válaszolja meg a menedzsment ezeket a kérdéseket, egyenes követ-

kezménye lehet a fluktuáció, és szinte biztos, hogy elsőként a legjobb szakembereket fogja elveszíteni a cég.

Az előadó hangsúlyozta továbbá a munkavállalót értékként kezelő vállalati kultúra sajátosságait, a visszajelzés és értékelés fontosságát, a hiteles és transzparens működés pozitív hatásait.

Az előadás második részében dr. Máté Gyöngyvér a dolgozók megtartásának egyik leghatékonyabb eszköztáráról, a mentális egészségfejlesztésről és annak elemeiről beszélt, illetve a sikerességet szolgáló legfontosabb feltételeket mutatta be.

Beszélt arról, hogy miért érdemes befektetni a munkavállalók egészségfejlesztésébe. Felmérések sem szükségesek ahhoz, hogy belássuk, a törődés meghozza a gyümölcsét: kisebb lesz a fluktuáció, a dolgozói hiányzás, növekszik az elköteleződés és a motiváció, és a már említett munkáltatói márka erősödése is garantált. Ahhoz azonban, hogy ez a legjobb eredményt hozza, szükséges a munkavállalói egészségfejlesztés rendszerét kidolgozni. Első és legfontosabb lépésként megkérdezni, hogy a munkavállalók mitől éreznék jobban magukat a munkahelyen, mitől lesznek motiváltak és hatékonyak.

Korábban, ha egészségfejlesztésről gondolkodott egy cég, akkor az többségében éves szűrőprogramokat tartalmazott, esetleg masszórt vettek igénybe vagy sportolási lehetőségeket támogattak.

Mára már a munkavállalói igények formálják az ebben lévő munkáltatói tudatosságot.

A szakértő pozitív példaként összefoglalta és bemutatta a Mental-VIT szakmai közösség egészségnapjának programját, amelynek lényege, hogy komplex, a dolgozók mentális és testi jóllétét is szolgáló elemeket tartalmaz. Ezek között megtalálhatók ún. mozgásos és nem mozgáson alapuló fejlesztő programok is.

Önmagában az a tény, hogy foglalkozunk a dolgozóinkkal, nagy hatással lesz a hozzáállásukra, teljesítményükre.

Az egészségnap programjain jobban megismerik egymást, növekszik az együttműködési hajlandóságuk, megtapasztalják, hogy nincsenek egyedül az adott problémával. Tematikus beszélgetések, kiscsoportos foglalkozások keretében körüljárhatnak egy-egy témát, ami mindegyikőjüket érinti és érdekli, és a kollektív bölcsesség segítségével tudnak megoldani esetlegesen elhúzódó problémákat, alakíthatnak ki közös álláspontot és stratégiát a megoldásra. Csoportos coaching keretében segíthetnek ránézni olyan perspektívából az adott témára, ahogyan azt addig még nem látták, így képesek ötletet adni egymásnak, előre lendíteni az esetle-

Király Szabó Andrea

ges elakadásból a vesztesnek hitt ügyeket is.

A Mental-VIT által kidolgozott programok között megtalálható továbbá a *hatha* jóga, ami a testi egészség állapotára fókuszál elsősorban. A jóga testtartások vagy ászanák nyújtják és lazítják a testet, izmokat és egyes ászanák a belső szervekre is jótékonyan hatnak.

A résztvevőket megtanítják a helyes *légzőgyakorlatok* elsajátítására. A légzésnek rendkívül sok élettani hatása van, ugyanis harmonizálja az anyagcserénket, hatására jobban alszunk, tehermentesíti a szívünket, és erősíti az egész kiválasztási rendszerünket, csökkenthető a stressz.

Meditációs technikák elsajátításával megtanulják a résztvevők az elmét tudatosan, foku-

Máté Gyöngyvér

száltnan használni, vagyis elsajátítják azt a képességet, hogy egy adott helyzetben minél nagyobb figyelemmel benne legyenek.

A *mindfulness* tudatos jelenlétet jelent, ez egy speciális figyelmi állapot és tudati beállítódás, amely ítélkezésmentes és elfogadó, növelve ezzel a mentális folyamatok iránti tudatosságot.

Ezek mellett a programok mellett a Mental-VIT szakmai közössége egyéb szervezetfejlesztési kérdésekben is készséggel segíti azokat a szervezeteket, ahol azt vallják: „Az ember az érték”.

Az előadást követően Humán kerekasztal beszélgetés keretében a résztvevők számára lehetőség volt a fenti témákban elmélyedni, megoszthatták személyes tapasztalataikat, véleményüket, illetve kérdéseket tettek fel az előadáson elhangzottakkal kapcsolatban.

Szóba került a nyomdászszakma jövője, az utánpótlás és oktatás kérdése, hogyan lehetne proaktívabb a szektor, hogyan készüljenek a generációváltásra. Ezek a témák szükségessé teszik a szakmai összefogást és közös gondolkodást, így akár egy következő konferencia témáját is megalapozhatják.

45. iarigai és 50. IC konferencia

VARSÓ – 2018. OKTÓBER 4–7.

Novotny Erzsébet

A iarigai¹ és az IC² idei tudományos konferenciáját a varsói felsőfokú nyomdászképzés 50. évfordulójának ünnepségével összhangban, október 4–7. között rendezték meg. A helyszín a varsói műszaki egyetem nyomdaipari szakának³ épülete volt az óváros közelében, a Lengyel Állami Értékpapír Nyomda⁴ hatalmas épülettömbjének közvetlen szomszédságában.

Különleges volt ez az alkalom. Első ízben rendezték együtt, ugyanazon a helyszínen és időben, közös programokkal a iarigai és az IC éves konferenciáját. A két szervezet párhuzamosan működik, bár tagságuk között jelentős az átfedés. Az idei rendezvény annak a pár éve beindult közeledési folyamatnak az eredménye, amely teret adna a kutatók együttműködési igényének, és a nyomdaipari oktatás időszerű reformjának elősegítését célozza mindkét részről. A konferencia ideje alatt a szervezetek folyóiratainak főszerkesztői megállapodtak a tudományos folyóiratok egymás honlapján keresztüli eléréséről is, biztosítva az ismeretek további bővítését, a látókör szélesítését.

A konferenciát tekintve elmondható, hogy mindkét konferenciarész gazdag tartalommal bírt.

A iarigai előadói a Nyomtatástól a gyártásig (From Printing to Manufacturing) szlogen alatt hét, részben osztott szekcióban tartották meg előadásait. Jelentős szerepet kapott a nyomdaipar és a felhasználók kapcsolata, például a felhasználóbarát web to print felület kialakíthatóságának módja, vagy a minőségbiztosítás kapcsán a csomagolásoknál a pontos márkaszín-reprodukció fontossága (nem skálán mérve, hanem a nyomat belsejében!). A funkcionális nyomtatással előállított termékeknel érdekes volt a nyomtatott elektronikai elemek tervezési folyamatának és a bioszenzorok tesztelésének bemutatása, valamint annak kihangsúlyozása, hogy életciklusuk után a papír alapú nyomtatott elektronikai termékek festékeltávolítási problémáival is foglalkoznunk kell.

Az IC konferencia – küldetésének megfelelően – elsősorban a felsőfokú oktatás időszerű kérdéseivel foglalkozott. Az oktatás és oktatásmélet kapcsán például olyan érzékeny kérdéseket felegettek, hogy szükséges-e a nyomtatás elmé-

1 iarigai – International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries – www.iarigai.com

2 IC – International Circle of Educational Institutes for Graphic Arts Technology and Management – www.hdm-stuttgart.de/international_circle

3 Warsaw University of Technology, Institute of Mechanics and Printing Technology, Department of Printing Technology – www.pw.edu.pl

4 Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych (PWPW) – www.pwppw.pl

leti kérdéseinek oktatása, vagy elegendő az új technológiák ismertetése, hogyan lehet javítani a nyomdaipari technológia és tervezés oktatási folyamatát az új médiumok által, miért nehéz hallgatókat toborozni a nyomdaipari felsőfokú oktatáshoz, miért nem képesek befogadni a fiatalok a modern nyomdaipar kihívásait. A változások megkívánják a grafikus kommunikáció és a médiatechnológia területeinek ismételt meghatározását. Az új osztályozási rend kialakítása, az alkalmazott nevezéktan azonos értelmezése mind az oktatásban, mind az iparban és a tudományban rendkívül fontos, ennek optimális megoldását is intenzíven kutatják.

Az oktatás mellett természetesen technológiai témák is szerepeltek, főként a csomagolás területéről. Többek között a csomagolásokról megjelenő NFC technológiával és a virtuális valóság elemekkel foglalkoztak, de a flexó-, illetve digitális nyomtatás alkalmazási lehetőségei is fókuszban voltak.

Az egyetem nyomdaipari szaka alapításának 50. évfordulója alkalmából tartott ünnepi plenáris ülésen az ilyenkor szokásos köszöntők mellett a Gutenberg Lovagrend nagymesterétől (Lengyelországban ilyen is van) képet kaphattunk a lengyel nyomdaipar jelenlegi, kedvezőnek is mondható helyzetéről és azokról a lehetőségekről, amelyet kihasználni szándékoznak. A Heidelberg Lengyelország cég munkatársa pedig

azt az új, általuk szabadalmaztatott AM rácsozási módszert mutatta be, amely sajátos rácselemformája miatt lehetővé teszi a moire-mentes nyomtatást, a jelentős festékmegtakarítást, valamint rejtett biztonsági elemek alkalmazását.

A konferencián elhangzottakat és a saját tapasztalatainkat összegezve beláthatjuk, hogy a nyomdászat az eredeti funkciója mellett, amely elsősorban a tudás és információ sokszorosításának, távolsági megosztásának eszköze volt, részben átalakult egy olyan iparággá, amely nyomtatási technológiák segítségével, például szitanyomtatással, flexónyomtatással, mélynyomtatással vagy inkjet nyomtatással önálló termékfunkciókat hoz létre. Elektronikai termékek, napelemek, hangmembránok, bioszenzorok készülnek nyomtatási technológia által.

Ezeket a változásokat a nyomdaipari oktatásnál is figyelembe kell vennünk, a hallgatókat orientálnunk kell az új, folyamatos fejlesztés alatt álló területekre. Ma nemcsak Magyarországon, hanem szerte a világon probléma van a képzésre jelentkezők számát illetően. Az új perspektívák bemutatásával vonzóvá tehetnénk ismét a nyomdászszakmát.

Prepress automatizálás

colorcom

Online preflight/imprimálás

Kép: Sprinkenhof, Hamburg Altstadt / Ajepbah

Magyar vezető a iarigai igazgatóságában!

Faludi Viktória

A darmstadti székhelyű iarigai* a média- és grafikai iparágak kutatószervezeteinek nemzetközi szövetsége, fórumként szolgál a tudományos és műszaki információk cseréjéhez azon kutatási területeken, amelyek támogatják a tudományos és ipari fejlődést, a szakosodást és a nemzetközi együttműködést. A iarigai egyesületet az elnök és hat tagból álló igazgatóság irányítja. E munkacsoport igazgatósági tagjának választották dr. Novotny Erzsébetet, az ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. kereskedelmi vezetőjét, a PNYME alelnökét, aki egyben a Magyar Grafika szerkesztőbizottsági tagja is. Új tisztségéhez gratulálunk, és néhány kérdésünk által szeretnénk megismerni a iarigai-ban végzett munkáját.

Hány ország és hány tag vesz részt a iarigai szövetségben?

Az egyesület jelenlegi rendes, díjfizető tagságát 19 ország 40 intézménye alkotja. Ezenkívül jellemzően korábbi meghatározó személyek által reprezentált tiszteleti tagsággal is rendelkezik.

Mióta veszel részt a iarigai tevékenységében?

Először 2005-ben, előadóként vettem részt az akkor negyvenéves iarigai Porvoo-ban megrendezett tudományos konferenciáján. Később is tartottam még konferenciaelőadásokat vagy társszerzőként szerepeltem ezekben, de 2010-től már inkább a konferenciára beérkező, szakterületemet érintő tudományos munkák bírálata vált feladatommá. A 2011. évi Magyarországon rendezett konferencia kapcsán 2010–2011-ben a konferencia programbizottságának tagjaként vettem részt az előadásra alkalmas tudományos cikkek kiválasztásában, a színvonalas és a lehető legváltozatosabb konferenciaprogram összeállításában. 2012-től a iarigai negyedévente megje-

Dr. Novotny Erzsébet a 2011-es magyarországi iarigai konferencián

lenő JPMTR (Journal of Print and Media Technology Research) című folyóirat tudományos tanácsadó bizottságának is tagja vagyok.

Milyen kihívások és lehetőségek várnak rád ebben a feladatkörben?

A szervezetben eddig végzett munkám és eredményeim által kerültem képbe akkor, amikor új vezetőségi tagokat kerestek, ezért továbbra is azon szeretnék dolgozni, hogy a kiadványok és konferenciák tudományos színvonala a lehető legmagasabb legyen. Emellett úgy vélem, hogy a szervezet ismertségének növelésében is lehet valamilyen szerepem, illetve a források hatékony felhasználásával kapcsolatosan lennének ötleteim, ha erre igényt tartanak.

Mit tartasz legnagyobb értéknek a szervezet tevékenységében?

A szervezet tevékenysége sokrétű, és egyben leosztult, világos célokkal rendelkezik. A tudományos és technológiai fejlődés által bekövetkező változásokra reagálva újrafogalmazza az iparág szerepét, elhelyezi azt mind a belső, mind

* International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries.

a külső környezetben. Alkalmat biztosít arra, hogy a tagok megoszthassák egymással tudományos, kutatási eredményeiket, gondolataikat, és együttműködhessenek, ha azt úgy kívánják. Mindemellett publikálási lehetőséget biztosít, nyitottan, nemcsak a tagság számára, valamint ösztöndíjjal támogatja a fiatal kutatók cseréjét a tagintézmények között.

Milyen fórumokat és kiadványokat jegyez a iarigai, és ez kiknek és milyen feltételekkel hozzáférhető?

A iarigai egyik legfontosabb fórumai az évente más-más helyszínen megtartott tudományos konferencia és az alkalmanként megtartott, stratégiai kérdéseket megvitató szűkebb körű találkozók. A konferencia nyílt, azon bárki részt vehet.

A szervezet két kiadvánnyal is rendelkezik, ebből az egyik a konferenciatanulmányokat szerkesztetten tartalmazó *Advances in Printing and Media Technology* című kötet, a másik pedig a 2012 óta negyedévenként megjelenő *Journal of Print and Media Technology Research* című folyóirat, amely az alapkutatásoktól a technológiai esettanulmányokig több kategóriába soroltan közöl tanulmányokat, illetve a témába illő egyéb híreket.

A médiumok a iarigai honlapján keresztül bárki számára elérhetők. Az utolsó két megjelenés mindkét esetben jelszóval védett, előfizetők által megnyitható, de a többi szabadon, térítésmentesen olvasható, letölthető.

A iarigai vezetőségi tagjaként milyen kutatási témákat és területeket tartasz kiemelten fontosnak?

Rendkívül fontosnak találom én is, mint sokan mások, a környezetkímélő, költséghatékony, jó minőségű termékelőállítás lehetőségeinek kutatását, az ezekre vonatkozó eredmények megosztását, legyen szó tradicionális sokszorosításról vagy a nyomtatás általi termékfunkciók kialakításáról. A célnak elérése érdekében nagyon mély betekintést kell nyernünk az alapkutatások, az új anyagok és technológiák, valamint ezek interakciója területén. Fontosnak tartom a szabványosítási törekvések megismertetését, a folyamatokban való gondolkodás igényének terjesztését, illetve mindezek beillesztését az oktatásba.

A nyomdák az Agfa Graphics megoldásait választják

Az Agfa Graphics már hosszú ideje a nyomdaipar kedvelt beszállítója, legyen szó kis családi nyomdáról vagy multinacionális cégről. Alapvető filozófiánk olyan fenntartható, könnyen használható megoldások létrehozása, melyek segítségével nem csak a nyomtatás minősége lesz magasabb, hanem a termelékenység és jövedelmezőség is nő. Integrált nyomdai munkafolyamat szoftvereket, CtP rendszereket, fomakészítő és géptermi anyagokat kínálunk Partnereinknek. Rendszereink használatához átfogó konzultációs támogatást biztosítunk.

Megértettük a nyomdák igényeit, ezért a nyomdák minket választanak.

www.agfagraphics.com

AGFA

STAY AHEAD. WITH AGFA GRAPHICS.

Agfa NV Magyarországi Fióktelepe
1074 Budapest, Dohány utca 12-14.
+36 23 801 172
istvan.banfalvi@agfa.com

Color Management kérdések és válaszok

Békésy Pál
mondAt Kft.

Amikor a Color Management témakörével ismerkedtem, nagyon kevés magyar nyelvű szakirodalommal lehetett találkozni, ma is csak elvétve találunk ilyet. Ahogy az ember halad egyre előre, próbálja megismerni a rengeteg új fogalmat, kérdései támadnak. Sok ilyen kérdés volt, mely bennem is megfogalmazódott, többre nagyon nehéz volt választ találni, s volt jó néhány, melyeket később nekem tettek fel. Van köztük olyan, amelyik az ismerkedés korai szakaszában, van, amelyik már egy későbbiben merült fel. Most ezekből a kérdésekből szeretnék néhányat megmutatni.

1. kérdés

Amikor a fényképész egy kiadványhoz képet készít, mindig RGB színtérben végzi a javításokat, de miért nem CMYK színtérben, hiszen a nyomtatvány a nyomdagépen négy színnel lesz nyomtatva?

Ez a kérdés jellegzetesen egy nyomdász kérdés. A CMYK színtérben megjeleníthető színek mennyisége sokkal kevesebb, mint az RGB vagy CIELAB színtérben. Célszerű a képet egy olyan színrendszerben tárolni, ami a lehető legtöbb színezetet képes megjeleníteni, s csak a felhasználás előtt konvertálni a megfelelő CMYK színtérbe. Amikor egy nyomdász készít egy képet, akkor többnyire a korrekciók előtt elvégzi az RGB -> CMYK konvertálást, mert nem tud RGB színekben gondolkodni. Persze vannak kivételek, de ez a tapasztalatom.

2. kérdés

A képernyőn hogy lehetne színeket ellenőrizni, amikor az additív, míg a nyomat szubtraktív színinverterkeverést használ?

Mind a mai napig hallom ezt kérdést mindenfelé. A probléma talán arra vezethető vissza, hogy magáról a monitorkalibrációról is ködös elképzelése van sok embernek. A monitor és a számítógép egy adott operációs rendszerrel együtt alkot egy rendszert. Amikor megfelelő program és

műszer segítségével elvégzem az alapkalibrációt, majd készítek egy színprofilt (tehát ez a két folyamat együttesen jelenti a szakmában elterjedten használt kalibrálás fogalmát), az csak abban a zárt rendszerben használható. Sokan hiszik még ma is, ha egy „kalibrált” monitort elkérnek, és egy másik számítógéphez csatlakoztatnak, akkor az helyesen fogja megjeleníteni a színeket. Egyáltalán nem, hiszen az egy zárt rendszer része. Amikor a monitort lecserélem, akkor is, ha a számítógépet, akkor is, ha a videokártyát, akkor is meg kell ismételni a „kalibrálásnak” nevezett folyamatot. A Color Management lényege, hogy kalibrált monitoron egy színprofillal szimulálni tudjuk a nyomatot. Amennyiben ez nem így lenne, a grafikus nem tudna színkorrekciót végezni a képfeldolgozó programban. Ezért tehát a képernyőn történő színellenőrzés, softproof jó kiegészítője tud lenni a hardproofnak, amit egyszerűen csak proof néven szoktak emlegetni.

Ehhez szorosan kapcsolódik az a probléma, hogy a CtP-operátor munkagépe többnyire csak egy alaplapra integrált videokártyát tartalmaz. Az indok az, hogy az operátor nem végez színellenőrzést, nem szükséges a megfelelő színmegjelenítés. Az ilyen számítógépek zöménél egyáltalán nem tartják szükségesnek a kalibrálást, ugyanakkor nem egyszer próbálják meg a proofot összevetni az operátor monitorán látottal. A CtP-operátor monitorának igenis jó videokártyával kell rendelkeznie, megfelelő kalibrációval színellenőrzésre alkalmassá kell tenni, időközönként ellenőrizni. Általánosságban: minden olyan számítógépet és monitort, amelyen rendszeresen vagy időnként színegyeztetést végeznek, megfelelő időközönként kalibrálni kell, s persze nem mindegy, hogy milyen minőségű a monitor.

3. kérdés

A nyomógép biztosan jól van beállítva, mert szakemberek készítették el a „görbéket”.

A görbék nagyon pongyolán (egyes nyomdákban visszanyomó görbék) a nyomaton a kitölté-

si arányt szabályozó (TVI) görbék. Sokszor két- vagy háromévente, vagy csak reklamáció után kerülnek ismét beállításra. A gépmesterek egy része egyáltalán nincs tudatában annak, hogy mire valók, amikor megkérdezi az ember, hogy megfelelő volt-e a nyomtatás egy adott munkánál, a válasz az, hogy egészen jó volt. Rákérdezve: és a kitöltési arányok megfeleltek a szabványnak? A válasz az szokott lenni, hogy azt nem is nézték. Amikor egy Color Management szakember, aki többnyire a CtP vezetője szokott lenni, beállítja a nyomógéphez, az adott papírhoz, a festékhez és nedvesítéshez stb. tartozó kitöltési arányokat, azaz egy rendszer paramétereit is rögzíti. Amennyiben a rendszer bármelyik tagja megváltozik, akkor a kitöltési arányok is megváltoznak. Festékváltás, vízádalék változtatása és bármi egyéb, a rendszerben végzett módosítás hatással van rá. Miután egy szakember egyszer beállította a kitöltési arányokat, az nem jelenti azt, hogy éveken keresztül az ugyanolyan marad.

4. kérdés

A proof nem jó, mert nem jók a denzitások rajta. De hogy is lehetne jó, amikor egy szín ciánt is tartalmaz, a nyomda meg nincs is ott cián?

A proofnyomtatást végző festéksugaras nyomtató és a nyomdaipar teljesen más

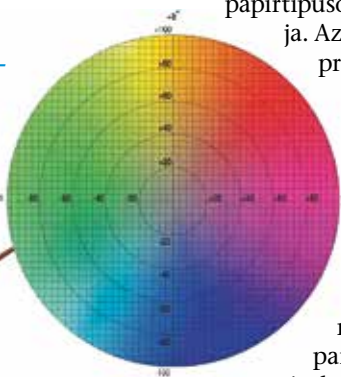

pigmenteket használ, eltérő a festékréteg vastagsága is. Amennyiben megnézzük a festéksugaras nyomtató tiszta színeit, azok szabad szemmel is eltérnek a nyomdaipari alapszínezetektől. Ahhoz, hogy a proofnyomtató színezetei meg egyezzenek a nyomógép színezeteivel, a festéksugaras nyomtató mondjuk a sárga festék mellett cián és bíbor festékpontokat is tartalmazni fog. A proofnyomtatók rácsképzése is eltér a nyomdagépeknél legtöbbször alkalmazott AM rácsról. A proofnyomtató rendszer úgy van kialakítva, hogy az eltérések ellenére is képes a nyomdagép színezeteit és kitöltési arányait szimulálni.

5. kérdés

A nyomtatás nem hasonlít eléggé a proofhoz, miért?

Ez egy alapvető szemléleti problémát tükröz. Nem a nyomtatásnak kell a proofhoz hasonlítania, hanem fordítva. A proof egy próbanyomtatást helyettesítő eljárás. Az a szerepe, hogy egy adott papírtípuson a nyomtatást szimulálja. Azzal, hogy a nyomda egy proofot jóváhagyásra átad a megrendelőnek, egyben azt is deklarálja, hogy a nyomtatékpet a proof megfelelően szimulálja, a nyomda ilyen nyomtatást képes előállítani. Ha egy nyomtatási folyamat során a nyomtatás paramétere megfelelőek, mind az alap színezetek, mind

a kitöltési arányok megfelelnek a szabványban rögzített értékeknek, de a proof és a nyomtatás között eltérés tapasztalható, akkor meg kell vizsgálni a proofrendszert, mert ott valószínűleg probléma tapasztalható. Ezért is fontos, hogy a proof mindig tartalmazzon olyan mérőmezőket, melyek alapján minősíthető. Nem kell feltétlenül minden oldalhoz mérőábrát használni, de hasznos egy adag proofnyomtatáshoz egy mérőábrát is mellékelni, azt minősíteni, mielőtt a gépteremnek kiadnánk. A megrendelőnek átadott proof minden esetben tartalmazzon mérőmezőket, azt jóváhagyás előtt le kell mérni és minősíteni. Nem értékelhető a proof, ha bármilyen paramétere eltér a szabványtól. Nincs olyan, hogy jó a proof, csak a cián színezete nem felel meg a szabvány által előírtak vagy hason-

ló. A proof akkor megfelelő, ha a minősítés során minden paramétere megfelelő, a szabvány által rögzített tolerancián belül van. Tehát nem a nyomatnak kell a proofhoz, hanem a proofnak a nyomathoz hasonlítani.

6. kérdés

A nagyobb nyomdák minden fájlt konvertálnak, miért?

Először is, ma már nemcsak a nagyobb nyomdák, de minden nyomda konvertálja a fájlokat, vagy konvertálnia kellene. A konvertálásnak sok oka van. A fájlokat készítő DTP-s szakember sokszor nem az adott szabványnak megfelelő színprofilt használta. Ez a probléma mindenképpen előfordul azon nyomdáknál, akik az ISO12647-2:2016 szabványt használják, de a kapott fájl még a korábbi ISO12647-2:2004 szabványnak megfelelő színprofillal készült. Az is gyakori probléma, hogy a képekhez az angol nyelvű képfeldolgozó programok az Egyesült Államokban használt US Web Coated SWOP színprofilját társtítják, ami angol nyelvterületen az alapbeállítás. Sokszor előfordul, hogy a teljes felületkitöltés (TAC) értéke túl magas a képeken, s a továbbfeldolgozás során száradási problémák léphetnek fel, nem lehet a hajtogatást vagy a felületnemesítést elkezdeni. Gyakori hiba, hogy nem a nyomtatáshoz használt papírtípusnak megfelelő színprofillal dolgozták fel az oldalakat. Bár vannak olyanok, akik ezt a megrendelő által leadott fájlba belenyúlásnak gondolják, a gyártásra leadott anyagot a nyomdának nyersanyagként kell kezelni, s abból a lehető legjobb minőségű nyomatot kell előállítani. Ezt konvertálás nélkül nem lehet megoldani. Ha a proofot abból az anyagból készítjük el, amit a megrendelő leadott, fényes műnyomó papírra tervezve, és azt mondjuk SC papírral szimuláljuk, azzal csak azt mutatjuk meg, hogy néz majd ki a fényes műnyomóra tervezett fájl SC papíron. Azonban SC papírtípus-hoz tartozó ICC színprofillal átkonvertálva már azt mutatjuk meg, hogy milyen módon tudjuk a leadott anyag színezeteit a legjobban megközelíteni SC papíron. A konvertálás nem öncélú, hanem a gyártás során szükséges lépés.

A kérdés az, hogy ezt a konverziót hogyan valósítsuk meg? Lehetőleg úgy, hogy automatizálni lehessen. Amikor egy szürkeárnyaltos képet átkonvertálunk, akkor az négyesínes lesz, s ugyanez igaz a fekete szövegekre is, hacsak nem kérjük a *Fekete megtartása* lehetőséget. Hasonló

problémákkal szembesülünk a tiszta elsődleges színek megőrzésénél. Bár a mai programok ezeknek paraméterezésére már kínálnak lehetőséget, a konverziók beállítását többnyire egyenként kell elvégezni. Ahhoz, hogy a kitöltési arányt megváltoztathassuk, saját színprofilokkal kell rendelkezünk. Másképp ezt nem tudjuk megváltoztatni.

A munka automatizálásának elősegítése, a konvertálás minőségének megfelelő szinten tartása végett elsősorban a nyomdaipar részére speciális, professzionális programokat gyártanak. Ezek nem olcsó programok, de használatuk nélkülözhetetlen a mindennapos munka során. Hazánkban két gyártó szoftvere terjedt el, a GMG és az Alwan cég szoftverei. Bár működésük eltérő, de végeredményük hasonló, most az Alwan ColorHub szoftver lehetőségein keresztül mutatom be, milyen sokoldalúan használható a napi feladatokra egy ilyen program.

Az Alwan ColorHub hotfolderes működésű, ami azt jelenti, hogy egy mappába belekerülő fájlra végrehajt minden előre definiált műveletet, majd az átalakított fájlt egy másik mappába mozgatja. A hotfoldert ftp-n keresztül is el lehet érni.

A konvertáláshoz bemeneti és kimeneti profil kell megadni, meghatározható a TAC, azaz teljes felületkitöltés maximuma, de lehetőség van az Alwan cég által kifejlesztett Dynamic Maximum Black alkalmazására. Ez a funkció speciális dinamikus színvisszavételt tesz lehetővé. A program a beállított festékárnak megfelelően ki tudja számolni azt, hogy adott példányszámnál milyen festékmegtakarítás érhető el. Íves nyomtatásnál is hónapok alatt megtérül a számítások szerint a program költsége, tekercsnyomtatásnál a megtérülés sokkal gyorsabb, s attól az időponttól már nyereség lesz minden megtakarítás. A közölt értékek valóságosak, volt olyan nyomda, mely tesztelte, és arra a megállapításra jutott, hogy ténylegesen elérhetők a szoftver által kalkulált költségmegtakarítások a színvisszavételi algoritmus használatával.

Az RGB színeket nagyon jól konvertálja, így el lehet tekinteni a megrendelő felé RGB képeket tartalmazó fájlok javíttatásától. A CMYK konverzió minősége kiemelkedő, összehasonlítva az eredetileg kapott fájlt, vizuális különbség a monitoron nem tapasztalható, ahogy nyomtatásban sem. A tisztaságnál megadható az is, hogyan kezelje a másodlagos színeket vagy három elsőd-

leges szín egymásra nyomtatását. Természetesen a fekete felülnyomásokat megőrzi, van egy speciális lehetőség, ahol meghatározott CMYK színek konverzió utáni értékeit megadhatjuk.

Amennyiben a kitöltési arányokat szeretnénk beállítani, a programnak erre is van egy funkciója. Sok egyéb, a minőséget javító funkció mellett Preflight vizsgálatra is használható. Fel van vértelve minden olyan eszközzel, ami egy kisebb vagy nagyobb nyomda napi munkája során felmerül.

Az ilyen professzionális konvertáló programot egyetlen nyomda sem tudja nélkülözni, lehet akár kicsi, akár nagy, a minőség és hatékony munkavégzés nélkülözhetetlen eszköze. A konvertált fájl és az eredeti fájl megtartására is lehetőséget ad. Javasolt a konvertált fájlt használni a

proofolási folyamathoz, így a nyomtatáshoz és proofkészítéshez is ugyanazzal a fájjal dolgozunk. Az eredeti fájl megmarad, s a konvertálási eredmény bármikor összevethető vele.

VÉGSZÓ

A Color Management használata nem egyszerű, s a gyakorlatban számtalan hasonló problémával szembesülünk. Ahogy azonban az ember egyre jobban beleássa magát, rögtön látja, hogy nem varázslat, hanem logikus rendszer. Bízom abban, hogy ebben az összeállításban sokan találtak maguknak használható ismereteket, és elmondhatják, már értik a Color Management működését, ami egy csodálatos és nélkülözhetetlen része a napi munkának.

SzakMázz 2018! Budapest

Az idén is részt vett az NYPSZ a Budapest Főváros Kormányhivatala szervezésében megvalósuló, és az egyik legjelentősebb „pályaválasztási toborzónak” minősülő, kétnapos rendezvényen, a SzakMázz! Budapest 2018 kiállításon, amelyre október 9–10-én került sor a Hungexpo területén. Ezúttal a Tótfalusi Tannyomdával közös volt a standunk, és ahogy eddig, most is nagyon sokan, mintegy kilencezer fővárosi, illetve főváros környéki középszinten továbbtanulni kívánó diák látogatott ki.

A kiállításon való részvétel költségeit a Nyomtatott Kommunikációért Alapítvány állta, amelynek elsődleges célja, hogy támogasson minden olyan tevékenységet, programot és rendezvényt, amely a nyomdaipari továbbtanulás népszerűsítésére szolgál vagy szolgálhat.

A standon számos program várta az érdeklődőket, és – a Canon Hungária jóvoltából – egy Canon ImagePRESS C850 típusú digitális nyomdagépen a diákok egy saját, helyben készült portréjukkal ellátott 2019-es Star Wars-os naptár nyomtatásának is tanúi lehettek, amit aztán ma-

gukkal is vihettek haza. És nemcsak a látogatók, hanem a többi kiállító standjáról is komoly érdeklődés volt ez iránt is.

Külön köszönet illeti azonban azt a további három céget is, amelyek szintén támogatták a kiállításon való részvételt: a Papyrus Hungária biztosította a szükséges papírt, a Pauker Nyomda készítette a szóróanyagok grafikai tervét, a Keskeny és Társai 2001 Nyomda pedig vállalta azok kinyomtatását.

A helyszínen az iskola tanárai és tanulói segítése mellett a könyvkötészet gyakorlati rejtelseibe is belekóstolhattak az érdeklődők. Örömmel számolhatunk be, hogy kifejezetten nagy érdeklődés övezte a „nyomdaipar standját”. És mintegy 600 meghívó is gazdára lelt a Tótfalusi Tannyomda Nyílt Napjára, amelyre 2018. október 19-én került sor, és majd november hó folyamán ismét megszervezésre kerül.

Ahogy korábban már írtuk, ez most is igaz: ha a szakma nem képviselteti magát olyan rendezvényeken, kiállításokon, amelyek a továbbtanulás előtt álló akár általános, akár középszinten végzős diákoknak szól, akkor számukra nincs is az az adott szakma! Márpedig a nyomdaipar nagyon is van!

Új termékcsalád a KURZ kínálatában

LUMAFIN TRANSPARENS FÓLIÁK

A Leonhard Kurz ismét új termékcsaládot fejlesztett ki a nyomdaipari felületnemesítés területén. A Lumafin sorozat első alkalommal a 2018-as Fachpackon került bemutatásra szeptember végén, a cég központjához közeli Nürnbergben.

Dósa László, a KURZ délkelet-európai vezetője elmondta, hogy az új fólia rendkívül sok lehetőséget rejt mind a márkatulajdonosok, mind a csomagolótervező szakemberek részére. „Jól látszik, hogy megannyi meglepetés, kreatív hatást érhetünk el az új termékcsaládunk, a Lumafin használatával. A fólia elérhető akár meleg prégfólia, akár hidegfólia formában, sőt a digitális felületnemesítés területén is. A fólia használata lényegesen több lehetőséget ad, mint a szpotlakkok alkalmazása, hiszen a megfelelő kezekben, a megfelelő nyomathordozón, a megfelelő háttérrel, egyéb prégezési technikák, mint egyenes dombor, esetleg mikrostrukturált klisék használatával csak a képzeletünk szabhat határt, hogy olyan fényes, matt, metálhatású effekteket kreáljunk, amire a vásárló felkapja a fejét, legyen az egy díszdoboz vagy boroscímke.”

RENDKÍVÜLI FÉNYESSÉG, ELKÉPESZTŐ EFFEKTEK

A Lumafin színrétegei által, amelyek meleg, hideg és digitális fóliázási eljárással is transzferálhatóak, kiemelkedően fényes és transzparens

felületeket kaphatunk. Durvább vagy előnyomtatott nyomatokon szemet gyönyörködtető matt és fényes kontrasztokat alakíthatunk ki. Tapintható effekteket is hozzáadhatunk a fóliázott részhez dombor vagy strukturált nyomóklisé használatával, de a szpotlakkok használatával elmenthető, ez nem alapkövetelmény. A Lumafin fóliák használata magában foglalja a fóliázási felületnemesítés összes előnyét. Amennyiben más színre van szükségünk, egyszerűen csak cseréljük a fóliatekerccset.

ÜVEG- ÉS PATINAHATÁSOK

Az áttetsző fólia használata akkor nyer igazi értelmet, ha „alányomtatunk”. A Lumafinnal felülprégelt nyomatok új szint és mélységet kaphatnak, és olyan érzetet keltenek, mintha üvegen vagy átlátszó műanyagon keresztül emelnénk ki a motívumot, függetlenül attól, hogy milyen szögben tekintünk arra.

A Lumafin mindemellett nem csak magasfényű/transzparens verzióban érhető el, hanem áttetsző, matt metálhatású verzióban is, melyekkel további effektek kreálhatóak. A metálhatású áttetsző fólia használatával antik bronzhatást, patinás, régies aranyozás érzetét is kelthetjük.

Nyílt nap a Rigó Kft.-nél

Faludi Viktória

Martfűn, 2018. szeptember 27-én került megrendezésre a Lamitrade által képviselt Rigó Kft. szakmai napja, ahol a szakmai előadásokat követően a gépgyárat is megtekinthették a rendezvény résztvevői.

A házigazda Rigó Kft. nevében Rigó Péter cégtulajdonos üdvözölte a vendégeket, majd ismertette a Rigó Kft. történetét és fejlesztéseit, amit az üzemlátogatás során az érdeklődők élőben is megtekinthettek.

A Rigó Kft. 1990-ben alakult 25 millió forintos törzstőkével. Száz százalékban magyar tulajdonú cég, családi vállalkozás. A könyvkötő gépek gyártása mellett az öntőforma-készítéssel, szabásműgyártással, alumíniumöntéssel, alkatrészgyártással és -tervezéssel foglalkozó Rigó Kft. 2011-ben Innovációs díjat, majd 2015-ben Magyar Termék Nagydíjat kapott. A díjak elnyerésében nagy szerepet játszott az energiatakarékos, környezetbarát megoldások alkalmazása, a termékek biztonságosságát, újszerűségét, piacképességét, exporterejét és a fogyasztóknak kínált plusz előnyöket szolgáló kialakítások.

A 80 főt meghaladó dolgozói létszámuk további növekedése várható, a szakmai kollektívát jól képzett, európai nyelveket is beszélő szakemberek alkotják. A könyvkötőgép-gyártásba az árbevétel folyamatos növekedését biztosítja a piacorientált K + F innováció.

Érdekesség, hogy a Rigó Kft. nemzetközi hírnévre szert tett könyvkötő gépeivel egyazon csarnokban a Duplo bizonyos típusú berendezéseit is a martfűi gyárban gyártják.

A Rigó Kft. által gyártott könyvkötő berendezések termékpallettáját jól kiegészíti a Hydrocut hidraulikus papírvágó gépcsalád, ami a digitális nyomdák hasznos termelőeszköze lehet. A vágógép a legmagasabb biztonsági színvonalon működik (kézi működtetés, optikai fényfüggöny), továbbá rendkívül alacsony zajszinten üzemel.

A gépgyártás folyamatát megtekintő sétánk során technológiai sorrendben haladtunk. Itt bemutatásra került a Rigó Kft. legújabb ragasztókötő berendezése, a Perfect Binder 420 PUR, a világ egyik leghatékonyabb zárt-PUR rendszerű automata könyvkötő gépe, amely tökéletes nagy szé-

riájú és digitális munkák kötésére egyaránt. A gép ragasztóegysége a Rigó Kft. által kifejlesztett és szabadalmaztatott rendszer, egyedülállósága a „magas nyomású” zárt rendszer, amely tökéletes gerinc- és oldalkenést biztosít, továbbá a gép egy „HYBRID” berendezés, a 2 kg-os ragasztótartály PUR- és EVA-alapú ragasztóval egyaránt használható, ezáltal magasabb hatékonyság és

kevesebb veszteség keletkezik. A gépeket önálló modemmel is felszerelik, amely lehetővé teszi egy esetleges üzemzavar esetén a gyors és hatékony beavatkozást, ugyanakkor a gépfejlesztéshez adatokat is gyűjt a felmerülő hibalehetőségekről.

A magyarországi kereskedelmi forgalmazó a Lamitrade Kft., amely 2009 óta forgalmazza a Rigó Kft. berendezéseit. Hazánkban mintegy fél száz különböző típusú Rigó-berendezés működik, referenciaként megemlítenénk a teljesség igénye nélkül a Komáromi Nyomdát, a Pátria Zrt.-t, a Print 2000 Nyomdát, a D-Plusz Nyomdát.

Az eseményen készült képes beszámolóinkat a Magyar Grafika képgalériájában a következő linken tekinthetik meg:

<http://mgonline.hu/galeriak/martfu-rigo-kft>

RIGO PERFECT BINDER 420 HM/PUR

HOTMELT-es vagy PUR-os automata ragasztókötiő gép

- ▶ a világ egyik leghatékonyabb zárt-PUR rendszerű automata könyvkötő gépe
- ▶ tökéletes nagy szériájú és digitális munkák kötésére
- ▶ szabadalmaztatott technika
- ▶ „magas nyomású” zárt rendszer, mely precíz gerinc- és oldalkenést biztosít
- ▶ PUR- és EVA-alapú ragasztóval is használható
- ▶ Max. gerincvastagság: 50 mm
- ▶ Max. gerinchossz: 420 mm

www.lamitrade.hu

Booktoberfest, azaz őszi könyvünnep bajor hangulatban

Dobos András

Negyedik vevőrendezvényünket tartottuk meg a Forgách utcai Cash and Carry áruházunkban, ezúttal a Budapest Design Hét hivatalos eseményeként.

A téma a könyv, a könyvtervezés volt, melyet szakmai előadásokon, könyvkiállításon, alapanyag-bemutatón és workshopon keresztül tettünk szemléletessé.

A több mint száz résztvevő érdeklődéssel hallgatta Jonas Dahlqvist előadását, aki az Arctic Paper Munkedals képviselőjeként a környezetbarát papírgyártásról és a Munkedalsban gyártott, világszerte ismert és kedvelt Munken könyv- és design papírokról beszélt.

Második előadónk Suszter Viktor, German Design Award, Art Directors Club Award New York, ISTD Award és Red Dot Design Award díjas de-

signer, design tanár, a Lead82 hosszú távú társalkotója és partnere, valamint az Eastern Design Conference társalapítója volt. A vágy titokzatos tárgya a Gutenberg-galaxisban című előadásának a wabi sabi ismertetése adta az elméleti hátteret, melyet egy konkrét tervezési projekt bemutatása egészített ki gyakorlati oldalról.

Az előadások után a workshopra is regisztrált résztvevők egy egyedi jegyzetfüzetet készíthettek el a Kézművész csapata irányításával, melynek során egy Magyarországon ekkor nálunk debütáló kötészeti módszerrel dolgozhattak.

Az egész délután alatt látogatható könyvkiállítás példányait nyomdák, kiadók, tervezők bocsátották rendelkezésünkre, melyek között rangos nemzetközi elismerésekben részesült munkák is megtalálhatóak voltak.

A rendezvényt kötetlen szakmai beszélgetések, illetve bajor stílusú catering zárta.

Köszönetet szeretnénk mondani mindenkinek, aki jelenlétével megtisztelte az eseményt!

A rendezvény lebonyolításában segítségünkre voltak:

- ◆ Flow Art Decor
- ◆ Kézművész Könyvkötészet

Az Arctic Paper a Booktoberfest-en

Varga Kata

Idén október 11-én, a Design week kerekein belül, a Papyrus Hungária szervezésében megrendezésre került az első Booktoberfest. A rendezvényen a svéd Arctic Paper cég is képviseltette magát Jonas Dahlgvist által, a cég magyar képviselete pedig Varga Katalin személyében.

Jonas 25 éve tagja a svéd Arctic Paper csoportnak, ahol többek közt az erdészeti ügyekkel kapcsolatos tevékenységek, a gyártási, illetve termelési tervezés, valamint a környezetvédelmi kérdések összehangolása tartoznak a feladatai közé. Erdészként végezte az egyetemet, tehát a fenntartható erdészet, valamint papírgyártás nagyon fontosak számára. Így nem is meglepő, hogy előadását egy az Arctic Paper számára igen jelentős témával, a környezetvédelemmel kezdte. Ennek során bemutatta a Munkedalsban létrehozott környezetvédelmi központot, amely azon módszerekbe enged bepillantást, amelyek a papírgyártási folyamatok környezetre gyakorolt negatív hatásait csökkentik. A cégcsoport az elmúlt évek során nagy mennyiségű energiát fektetett abba, hogy a legjobb tisztítási módszerek segítségével helyreállítsák a gyárban felhasznált víz minőségét, hogy azt a legtokéletesebb állapotában juttassák vissza a természetbe. Ezt különböző, természetes, illetve biológiai kezeléssel, többek közt baktériumok hozzáadásával érik el. A tisztítási folyamat egy többlépcsős medence-, illetve tórendszeren keresztül történik, emellé épült fel a kiállítóterem, ami a tisztítási eljárás végső lép-

csőjét alkotja. Igyekezetük eredményeképpen ezek a tavak mostanra már különféle halak, rákok és békák otthona lett. A víz valójában olyan tiszta, hogy akár inni is lehetne belőle.

Jonas arról is beszélt a közönségnek, hogy ebben a környezetben alkották meg a még ma is piacvezető, prémium, famentes ofszet termékcsaládot, a Munken Design-t, amely a legmegfelelőbb választás az innovatív és kreatív projektek esetében. Ezeket a papírminőségeket, sok évvel ezelőtt, kreatív szakemberek és grafikusok igényei alapján hívták életre. Abban az időben kezdtek a kreatív és dizájn munkák megjelenésükben egyre inkább a természetesség irányába elmozdulni, így például a műnyomók, köztük pedig legfőképp a fényes fajta nem számított megfelelő kifejezési eszköznek ezen projektek számára. Az Arctic Paper szakemberei segítségével létrehozta a Munken Design termékcsaládot, akkor még csak három árnyalatban. Nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy nyomdai kapcsolataik segítségével bemutassák, nemcsak műnyomó papírra lehet színesen és tökéletes minőségben nyomtatni. Attól fogva előszeretettel használják nagy világmárkák, mint a Chanel, a Karl Lagerfeld, a Marc O'Polo vagy a Swarovski is a Munken minőségeket katalógusaikhoz. Sok idő telt már el akkortól, hogy a gyár elkezdte gyártani a Design minőségeket, azóta az eredeti három árnyalat (Munken Pure – krémes, Munken Lynx – természetes fehér, Munken Polar – hófehér árnyalat) kiegészült a piaci kívánságoknak megfelelően

egy ragyogó fehér árnyalattal, a Munken Kristall-lal. Továbbá, hogy még természetesebb érzetet tudjanak kölcsönözni a kreatív szakemberek munkáiknak, az Arctic Paper a simított, Smooth felület mellett egy második, nyitottabb, illetve durvább felületet hozott létre, Rough néven. Ez a durva felület egy egyedi, illetve extra tapintású felszínnel rendelkezik, ami részletgazdag képek nyomtatására kiválóan megfelel, ráadásul egy kivételesen természetes hangulatot biztosít a nyomtatott munkáknak. A sima felület hangsúlyosabbá teszi a képeket, mégis nagyon természetes érzetet kölcsönöz azok megjelenésének.

Jonas két különleges könyvet hozott magával, ezek segítségével mutatta be a két felület közötti különbséget. Az egyik könyv a francia Vincent Munier, „Arctique” című fotóalbuma, ami Munken Kristall Rough papírra lett nyomtatva. A könyv főleg havas tájakról és ott élő állatokról készült képeket mutat be, amelyek a ragyogó fehér árnyalatnak és durva felületnek köszönhetően szinte életre kelnek.

A második könyv az Arctic Paper egy saját kiadványa, a „Wood on wood”, ebben nagyításban látható 48 fajta faerezet, amelyek a Munken Pure Smooth-nak köszönhetően igazán naturálisan hatnak. Jonas elmondása szerint a gyárlátogatások során ennek a kiadványnak kél leginkább lába a mintateremben.

A Munken Design termékcsalád a tökéletes választás minden céges arculathoz, valamint kreatív projekthez is, de ahogyan Jonas is említette, a papírgyár, azaz az Arctic Paper a papírai elnevezésével nem szeretné megszabni, hogy a különféle minőségeiket mire használják fel ügyfeleik, ez egy szubjektív és igen személyes döntés. Nagyan függ a munka milyenségétől, a megalkotó személyétől, illetve a nyomtatandó munka üzenetétől.

A kreatív és exkluzív munkákat ugyanúgy egy prémium könyvpapírra is ki lehet nyomtatni, mint például a Munken Print Cream-re. Jonas az

előadásának ebben a pillanatában mutatta be a harmadik magával hozott könyvet, egy a Steidl kiadó által megjelentetett, fekete-fehér fotókkal teli „The little black jacket”, Karl Lagerfeld-albumot. Ugyanakkor röviden kitért arra, hogy a design minőségek mellett a munkedalsi gyár könyvpapírokat is gyárt, két árnyalatban és négy volumenitásban, a Munken Premium Cream és White a famentes minőségek, míg a Munken Print Cream és White részben fatartalmú minőségek.

Az Arctic Paper a prémium ofszetminőségek mellett egy exkluzív, famentes 1,1 volumenitású, matt műnyomó családdal is rendelkezik, amelyet Arctic Volume néven forgalmaznak. Ez a termékcsalád is annak köszönhetően jött létre, hogy a cégcsoport figyelembe vette ügyfelei igényeit, ugyanis tökéletes, fénykép szintű nyomtatási minőségre, ugyanakkor egy természetes felületre volt szükségük. Az Arctic Volume termékcsalád a legjobb alternatíva a legexkluzívabb projektek számára, egy ideális papír a kifinomult és részletgazdag képek, illetve fényképek megjelenítéséhez, három árnyalatban létezik: White – természetes fehér, Ivory – krémes, valamint High-white – a hófehér árnyalat.

Mind a Munken Design, mind az Arctic Volume minőségek ofszet-, flexó- és digitális eljárással is nyomtathatóak.

Jonas említést tett arról, hogy az Arctic Paper-nél nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a világ minden részéről mintát kapjanak a papírmínőségeikre készült könyvekből, illetve kiadványokból, ezeket ugyanis a gyár mintatermében kiállítják, illetve elküldik a képviselői irodákba, nyomott mintának. Megkérte a jelenlevőket, hogyha nekik is akad olyan könyvük, amit szívesen osztanának meg másokkal vagy küldenének ki a gyárba, akkor azt bátran tegyék meg. Hiszen ki tudja, talán a közönség soraiban ülők egyikének kiadványa lesz a jövőben az, amelyiknek a leginkább lába kél majd Munkedalsban.

Termelékenység és kreativitás

Oláh Viktória

Canon

TERMELEKENYSÉG

A szélesformátumú nyomdai termékek előállítói számára egyik legfontosabb kihívás a kapacitás növelése. A Canon több újítását is a nyomdák gyorsabb és rugalmasabb ügyfélszolgálat igénye inspirálta. Tavaly mutatkozott be először a *Canon UV-gél technológiára* épülő nagy sebességű *Océ Colorado 1640*, amely bel- és kültéri felhasználásra egyaránt alkalmas 64" tekercsszélességű nyomtató, mely azon nyomdaipari vállalkozások számára előnyös választás, ahol a nyomtmennyiség eléri vagy meghaladja az évi 10 000 négyzetmétert.

Az automatizációt új szintre emelte a Canon a teljesen robotizált síkágyas nyomtatás-kivágás munkafolyamattal. Az *Océ Arizona 6170 XTS* nyomdagépet az *Océ ProCut* vágóasztallal a Rolan Robotics együttműködésével integrálta olyan hatékonyan, hogy megállás nélkül termelhet, akár felügyelet nélkül is. Ezt a Canon egyik

ügyfelénél, a Van Vliet Printingnél bizonyította is. A hatékonysághoz hozzájárul a Canon szoftverpartnere, az ONYX Graphics által szállított egységes színkezelő és folyamat-ellenőrző rendszer.

KREATIVITÁS

Látványos hatású, egyedi, többretegű nyomtatott felületek gyártására képes az új *Océ Touchstone* szofteres nyomdai megoldás. A síkágyas *Océ Arizona 1200 és 2200 sorozatban* rejlő technológiák kiaknázásával speciális exkluzív POS reklámok, csomagolóanyagok és beltéri dekorációs területeken alkalmazható különleges dombornyomású felületek készíthetők. Az *Océ Touchstone* rendkívül változatos texturált felületeket képes gyártani. Épízetben belső és külső dekorációs elemeket, mint például kő, tégl, fa és csempe hatású 2,5D-s nyomatok. A technológia lehetővé teszi információs táblák készítését, akár braille-feliratokkal vagy esztétikus dombor-

nyomott betűkkel. Síkágys gépekkel dolgozó nyomdákban rövid határidővel gyártandó csomagolásokat is képes kivitelezni. Az *Océ Touch-*

stone plug-in támogatással a kreatív koncepciót és a designt Adobe Photoshopban kell létrehozni. A 3D előnézetben lehet korrigálni a képet, a szükséges szögmagasságokat. A végleges design egy egyszerű PDF file-t generál, megkönnyítve a további megosztást, felhasználást. Az *ONYX Thrive munkafolyamat-vezérlő szoftver* a színkezelés mellett beállítja a file-ban a magassági információt, amelyet az Océ ALPS motorja dolgoz fel. Gyakorlatilag layerekre „szeleteli” a képet, és minden esetben csak az adott adatcsomagot küldi a síkágys nyomdagépre.

END – TO – END TERMÉKSKÁLA

A promóciós nyomtatásban érdekelt nyomdák számára üzleti fejlődési lehetőséget kínál a Canon digitális szélesformátumú nyomdagépek gazdag választéka. Az *imagePRESS C750* kisformátumú digitális nyomdagépen perszonalizált ajándékdobozokat, hajtott kartonokat vagy akár hosszú promóciós anyagokat, címkéket, törzsvásárlói leveleket is gyárthat.

A Canon üzletfejlesztő programja segít az új alkalmazási területek feltárása, új ügyfelek vagy gyakoribb megrendelések elérése érdekében. A nyomdaipari óriás támogatja ügyfeleit versenyképességük és profitabilitásuk megőrzése vagy növelése céljából, a fenntartható bevételnövelés értékesítési sikereik kulcsa.

További információ: <https://www.canon.hu/services-for-print-service-providers/>

Magyar Formatervezési Díjas a Varga-Flexo Kft.

Faludi Viktória

A Magyar Formatervezési Díj terv kategória díjazottja Németh László és Varga Dénes klasszikus ipari formatervezési munkája, egy flexo nyomdagép, mely a Varga-Flexo Kft.-nek készült. Az átgon-dolt, bővíthető konstrukció ergonomikus kezelőfelületeket és könnyen használható szoftvereket kapott, melyek összhangban működnek a karakteres designnal.

Varga Dénest, a negyed évszázados fennállását ünneplő Varga-Flexo Kft. igazgatóját kérdeztük:

Milyen feladatok hárultak rád a fejlesztések során?

A designban a tervek megvalósíthatóságának szűrése és talán a jövőbe látás a feladatom. A design és a gépeink fejlesztése összetett feladat, sok területet kell megérteni, és gyakran teljesen el-
lentétes igényeket és elvárásokat kell közös nevezőre hozni. Érteni kell a gépet, a technológiát, a Vevőt, a Vevő-vevőit, a gépmestereket, az ő problémáikat, az iparág trendjeit, és alkalmazkodni kell a gépész és villamos tervezőkhöz és a szoftverfejlesztőkhöz is. A szárnyaló designterveket pedig a gyártástechnológiai és gazdasági realitásokhoz kell igazítani, de mindig feszegetve a saját határainkat. A design emiatt sok területen változást hozott, és szemléletváltást követelt a cégtől.

A Magyar Formatervezési Díj elnyerése mit jelent számotokra? Lesz folytatás nemzetközi versenyeken? (Red Dot díj megszerzése terveitek között szerepel?)

Nagyon örülünk a Magyar Formatervezési Díjnak, hatalmas megtiszteltetés számunkra a leg-rangosabb hazai design díj elnyerése. Mióta a drupán bemutattuk a látványterveinket, minden irányból pozitív visszajelzéseket kapunk a gépek designjáról, és ez most szakmailag is komoly megerősítés számunkra, hogy jó irányba haladunk a design tekintetében is.

Tervezzük, hogy megmérettetjük a gépeinket világszintű versenyeken is, mert külföldről is növekszik az érdeklődés berendezéseinkre. Sok fejlesztésünk van, amik külön-külön is megérnének egy-egy pályázatot. Ilyen például a gépeink IPAR 4.0 elveken alapuló új irányító szoftvere és kezelőfelületei, ezek különösen érdekesek lehetnek nemzetközi szinten is. Nyomdászokkal és nyomdák menedzsmentjével közösen folyamatosan fejlesztjük. Sok kényelmes és előremutató megoldást sikerült megvalósítanunk.

Az új design a külcsín és a belbecs harmóniájával a prémium kategóriába tartozik. Voltak-e a tervezés során pillanatok, amikor választani kellett a mutatósság, a praktikusság és a gazdaságosság között?

Ipari termelőberendezés révén elsősorban a praktikusság, használhatóság, megbízhatóság a célunk, és legfőképpen a kiváló ár-érték arány, ami a legfőbb jellemzőnk is már 25 éve. Ezeken túl a mutatósság is nagyon fontos, hiszen nemcsak a gépmestereknek és a Vevőinknek, hanem a Vevőink-vevőinek is tervezzük a gépet, és azt is szerettük volna, ha bárki, aki ránéz, szépnek és izgalmasnak találná azokat, még akkor is, ha nem tudja, mi is az a flexonyomógép. Úgy éreztük, hogy ezt sikerült elérni, büszkék vagyunk rá, és ezt az összes kollégám nevében mondhatom, mindannyian így gondoljuk, mindenki beletette az energiáját és ötleteit. Ennek a közös munkának köszönhető az új típus sikere.

Az új design milyen új alapanyagokat, szerszámokat, módszereket kívánt meg a gyártásnál?

Anyagok tekintetében újdonságot hozott a kompozit technológia. Karbon-kompozit tengelyeket és hengereket gyártunk, valamint teljesen új karbon rákelkamrát fejlesztünk, melyek tömege nagy szilárdság mellett töredéke a korábbiaknak. A gépünk legújabb távirányítója is már karbonból készül. Ezeket azzal a technológiával gyárt-

juk, mint ahogy a repülőgépek vagy a versenyautók készülnek, és a könnyű, nagy szilárdságú alkatrészek felé haladunk. A nyomdászok számára nagy könnyebbség, ha egy tengely tömege töredéke a régieknek, vagy ha egy-két mozdulattal gyorsabban és könnyebben ki lehet cserélni a rákelpengéket.

A technikai innovációk mellett milyen egyedi és újszerű megoldásokat tartalmaz az új köntösbe bújtatott nyomógép?

- ◆ Az új gépek pályasebessége már eléri a 400 m/percet.
- ◆ Karbon tengelyek, hengerek és burkolati elemek.
- ◆ Új rákelkamra, karbon-kompozit technológiával, gyorsabb és kényelmesebb szerelhetőséggel.
- ◆ Automata mosási funkció.
- ◆ Fejlett IPAR 4.0 szoftverek, melyek alkalmasak a vállalatirányítási rendszerekhez való kapcsolódásra.
- ◆ Új kiegészítők praktikusabb kialakításokkal.
- ◆ Új élvilágító műszerfalak és irányítópult 4K kijelzőkkel.
- ◆ Nyomatellenőrző rendszer hibafelismerő funkciókkal.
- ◆ Karbon-kompozit távirányító, az érintőkijelzőn tapintható szilikon gombokkal.
- ◆ Új automata tekercsváltó.

Egy ilyen komplex tervezői feladat milyen egyedi lehetőségeket adott Németh Lászlónak, a Varga-Flexo ipari formatervezőjének?

A gép tervezésében a designer munkája a „látványos rész”, szerencsés vagyok, hogy tagja lehetek a csapatnak, ahol ennyire jelentős és nem mindennapi fejlesztés zajlik. Lehetőség nyílt a gép minden részletébe designt csempészni, és a design eszközei megjelennek az egész cég és a termékeink megjelenési módjában, legyen az egy kiállítási stand, egy reklám vagy egy weboldal. Ennek megvan az az előnye, hogy egységes arculatot kapunk minden területen.

Egy ekkora feladatot természetesen a designer önmagában sosem tud optimálisan megoldani. Valójában az eredmény minden apró részletében csapatmunka, több évtizednyi tudás és tapasztalat eredménye, ami a Varga-Flexo-nál felhalmozódott. Ez hatalmas érték, nap mint nap erre támaszkodunk a tervezések során. Elcsépelten hangzik, de tényleg szívünk-lelkünk benne van, és büszkék vagyunk az új gépekre. A gépek tervezésére a kollégákon kívül többen hatással vannak, nem titok, hogy nagyon sokat segítenek Vevőink a fejlesztésekben ötleteikkel, igényeikkel és az újdonságok teszteléseivel. Mi ebben vagyunk erősek, mindenki segíti a másikat, odafigyelünk az igényekre, ez teszi lehetővé gyors fejlődésünket, és az új típus sikerének ez az egyik titka.

Üzletfejlesztési program nyomdaipari ügyfeleknek

A KONICA MINOLTA NYOMDAIPARI AKADÉMIA MEGNYITJA KAPUIT

Kószás Attilát, a Konica Minolta Magyarország üzletfejlesztési specialistáját kérdeztük, mit takar az új programjuk, amely a nyomdák üzletfejlesztését hivatott támogatni?

Minden vállalat esetében a folyamatos tanulás, a megújulás és az alkalmazkodni tudás képessége a legfontosabb sikertényező. A Konica Minoltánál eltöltött 11 év alatt nekem és a kollégáimnak is folyamatosan lehetőségünk volt rá, hogy részt vegyünk üzletfejlesztési és hatékonyságnövelő képzéseken, és alkalmazzuk a tanultakat a napi munkánk során. Mindez nem adatik meg számos hazai kis- és középvállalat számára, holott a versenyképességük növeléséhez nagymértékben hozzájárulna. A célunk tehát, hogy az általunk megszerzett tudást, illetve az adott terület szakértői segítségével új ismereteket osszunk meg a hazai nyomdai partnereinkkel, specifikusan az ő igényeikre szabva.

Ez azt jelenti, hogy például a marketingben és a sales-ben is segítenek?

Ezt is. Sok hazai nyomdának korlátozottak a lehetőségei, hogy új piacok felé nyissanak, vagy éppen eredményesebbé tegyék üzletüket. Ennek hátterében sok esetben a rendelkezésre álló erőforrás vagy a megfelelő szaktudás hiánya áll. Specifikus és személyre szabott képzéseinknek köszönhetően ügyfeleink előtt az új ismeretek

és know-how birtokában új lehetőségek nyílnak, így felvértezve állhatnak hozzá új üzletek megszerzéséhez.

A tudás egy dolog, ám a legtöbb vállalkozásnál eléggé leterheltek az emberek, az országos munkaerőhiány pedig mindenkit feszít. Ki fogja így a gyakorlatban alkalmazni a megszerzett ismereteket?

A továbbképzések mellett javaslatot teszünk arra is, miképp lehetne az adott nyomdai partner egyes munkafolyamatait egyszerűsíteni és eredményesebbé tenni. Sokéves tapasztalatainkat szeretnénk megosztani ügyfeleinkkel, és bemutatjuk, hogy a munkafolyamatok automatizálásával, az IT-megoldásainkkal miként tehető hatékonyabbá a munkavégzés, hogyan csökkenthetők az adminisztrációs terhek, miképp tudnak több időt fordítani a fő üzleti tevékenységekre, és mindez hogyan növeli a munkavállalók elégedettségi szintjét. Emellett dolgozunk azon a lehetőségen is, hogy a későbbiek folyamán ügyfeleink a Konica Minolta saját szakembereit is használni tudják.

Kiket várnak a Nyomdaipari Akadémia képzéseire?

A Nyomdaipari Akadémiával nem egy konkrét személyt szólítunk meg az adott nyomdától, ha-

nem magát a vállalat egészét. Külsős szakértők és trénerek részvételével képzéseket, konferenciákat, workshopokat szervezünk, több területet is érintve, mint például a menedzsment, a stratégia, az értékesítés és a marketing. Technológiáinkhoz és berendezéseinkhez kapcsolódóan is tervezünk képzéseket, ide sorolva többek közt az operátoroknak szóló oktatásokat. Igény esetén a szükséges felméréseket követően személyre szabott programtervvel szolgálunk ügyfeleinknek. Természetesen programjainkról előre tájékoztatjuk az érdeklődőket, és javaslatot teszünk rá, hogy adott cégnél milyen pozícióban lévő munkatársakat várunk egy-egy képzésünkre.

Mi az a misszió, ami miatt létrehozták az Akadémiát?

Célunk, hogy ügyfeleink sikeréhez olyan kipróbált és bevált tudásanyaggal járuljunk hozzá, amellyel az innovatív technológiákon és a szolgáltatásokon túl folyamatosan új értékeket és növekedési lehetőséget biztosíthatunk számukra.

Képzéseinket az Akadémia helyszínénél szolgáló budaörsi Konica Minolta Digitális Innovációs Központunkban tartjuk a programhoz csatlakozni kívánó ügyfeleink számára.

Fejlődjünk együtt, tegyünk együtt a sikerért!

Idén nyolcadik alkalommal adták át a GPwA – Zöld Díjakat

Dr. Schulz Péter GPwA projektvezető

Idén nyolcadik alkalommal került sor a GPwA Zöld Díjak átadására. Mint ahogyan az ágazatban már köztudott, a GPwA zöld elismerés azt tanúsítja, hogy a szigorú kritériumoknak megfelelően az adott papír-, nyomda- és csomagolóanyag-gyártó céget példamutató környezettudatos gondolkodás, a környezetvédelem területén végzett kiemelkedő technológiai, valamint környezetközpontú vállalatirányítási tevékenység, illetve az ágazat környezettudatosságának fejlesztése területén végzett tudatformáló, példamutató eredmények jellemzik.

A zöld tudatosság iparágon belüli terjedését az is jól mutatja, hogy míg az első GPwA pályázaton, 2011-ben még csak hat cég vállalkozott a megmérettetésre, addig idén már huszonhárom. Az

idei díjazottak között 19 nyomda, 2 csomagolóanyag-gyártó és 2 papírkereskedő cég van, melyek együttesen 137 milliárd forint nettó árbevéttel és több mint 4100 fő alkalmazotti létszámmal a hazai papír-, nyomda- és csomagolóanyag-gyártó szektor meghatározó piaci részét

A GPwA 2018 Zöld Minikonferencia és Díjátadó programja	
Dr. Endrédy Ildikó PhD ügyvezető igazgató, Mérnök és Nyomdász Kft. – Pesti Sándor ügyvezető igazgató, Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület	Megnyitó
Dr. Tomcsányi Péter ügyvezető igazgató, Prime Rate Kft.	A vendégek köszöntése
Nagy Miklós főtitkár Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség	Műanyagok szerepe a csomagolásban – Európa műanyag-stratégiája
Menyhárt Imre Business Solution Manager, SunChemical Kft.	Irgacure 369 – Festékfejlesztések az élelmiszer csomagolóanyagok előírásainak megváltozásával
Mühl Balázs nyomdai üzletágvezető, Ricoh Hungary Kft.	Gondolkozz és cselekedj! – A Ricoh környezetvédelmi alapelvei
Dr. Schulz Péter GPwA projektvezető, a Mérnök és Nyomdász Kft. műszaki igazgatója	Hulladékpapír – E-hulladék. Kis dolgokkal is hozzá lehet járulni a globális környezeti problémák csökkentéséhez
Schuck István tulajdonos-ügyvezető, Prosystem Csoport, a zsűri elnöke	GPwA 2011–2018 általános értékelés
Dr. Endrédy Ildikó	A GPwA 2018 pályázat háttere, a minősítés rendszere. A címek, valamint a különdíjak átadása

képviselik. A 23 díjazott cég (7 nagyvállalat, 11 közép vállalat és 5 kisvállalat) összesen 81 irányítási rendszer tanúsítvánnyal rendelkezik, mely nemzetközi tanúsítványoknak több mint a fele közvetlen környezetközpontú vonatkozású (ISO 14001, EMAS, ISO 50001, FSC-COC, PEFC-COC, EU Ökocímke).

A GPwA 2018 ünnepélyes díjátadója 2018. október 16-án, a házigazda Prime Rate Kft. konferenciatermében, a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesülettel közösen szervezett Zöld Minikonferenciával egybekötve került sor. A rendezvényen közel hatvanan – a díjazott cégek, a fővédnökök, a támogatók a médiapartnerek képviselői, a zsűri tagjai, valamint a sajtó képviselői voltak jelen.

GPWA 2018 ZÖLD SZERVEZETEK

Az Év Zöld Nyomdái

Alföldi Nyomda Zrt., ANY Biztonsági Nyomda Nyrt., Central Dabasi Nyomda Zrt., Color Pack Zrt., Dürer Nomda Kft. Gelbert ECO Print Kft., Gyomai Kner Nyomda Zrt., Ipress Center Central Europe Kft., Keskeny és Társai 2001 Kft., Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Mediaworks Hungary Zrt. Veszprémi Nyomda, Pátria Nyomda Zrt., Pénzjegynyomda Zrt., Prime Rate Kft., Prospektus Kft., Raszter Nyomda Kft., STI Petőfi Nyomda Kft., Zrínyi Nyomda Zrt., Xerox Digitális Nyomda.

Az Év Zöld Csomagolóanyag-gyártói

CODEX Értékpapírnyomda Zrt., Pakett 2005 Csomagolóanyag Gyártó Bt.

A GPwA 2018 fővédnökei

A GPwA 2018 médiapartnerei

A GPwA 2018 támogatói

Az Év Zöld Papírkereskedői

Antalis Hungary Kft., Papyrus Hungaria Zrt.

A díjazottak tanúsító oklevelet, logót és egy évre szóló logóhasználati jogot kaptak, és felkerültek a GPwA regiszterébe, amely a www.p-e.hu honlapon hozzáférhető nyilvános jegyzék.

KÜLÖNDÍJAK IS ÁTADÁSRA KERÜLTEK

Az X-Rite Pantone különdíját – egy i1Basic Pro 2 professzionális színkezelő rendszert – Boncza Attila, Sales leader of Easter Europe, X-Rite Pantone adta át Balogh Gábornak, a Magyar Közlöny, Lap- és Könyvkiadó Kft. nyomdai üzletág igazgatójának.

A Canon Hungária Kft. különdíját – VIP meghívó 2 fő részére nemzetközi nyomdaipari szakmai rendezvényre 2019-ben – Szalai István üzletágigazgató adta át Balizs Attilának, a Central Dabasi Nyomda vezérigazgatójának.

A GPwA 2018 zsűrije

A zsűri elnöke: Schuck István tulajdonos ügyvezető, Prosystem Csoport.

A zsűri tagjai: Boncza Attila Sales leader of Easter Europe, X-Rite Pantone, dr. Endrédi Ildikó PhD ügyvezető igazgató, P & E Kft., Faragó Sándor üzletágvezető, Konica Minolta Magyarország Kft., Jaap van 't Ooster Managing Director, Canon Hungaria Kft., Lévay Zoltán ügyvezető igazgató, SunChemical Kft., Manhercz Kálmán ügyvezető igazgató, Jura Trade Kft., Mile Gábor ügyvezető igazgató, hubergroup Hungary Kft., Mühl Balázs üzletágvezető, Ricoh Hungary Kft., Nagy Miklós főtthkár, Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség, dr. Novotny Erzsébet PhD, kereskedelmi vezető, ANY Biztonsági Nyomda Nyrt., Pesti Sándor ügyvezető igazgató, PNYME, Rigó György vezérigazgató, Eurotronik Zrt., dr. Schulz Péter GPwA projektvezető, P & E Kft. műszaki igazgató.

Évszázadok öröksége

Szűcs Szimonetta

A Kecskemét gazdaságtörténetét bemutató kiállítás szeptember 13-tól október 31-ig volt díjmentesen megtekinthető a volt SZIGMA épületében, melyben a nyomdaipar múltját idéző tárgyi emlékek kiállításával az STI Petőfi Nyomda is aktívan részt vett. Az ipartörténeti tárlat célja a 650 éves Kecskemét gazdaságtörténetének bemutatása a céhes időkől kezdve átfogó várostörténeti háttérrel, a 650 éves város históriájába ágyazva.

„A történelem az élet tanítómestere” – idézte Hérodotoszt Gaál József alpolgármester, a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke a kiállítás megnyitóján. Ez is egy célja a kiállításnak, hogy a múltunkat, a gyökereinket lássuk, azt a folyamatot, ami Kecskemét mai gazdaságát

kialakította, ahova eljutottunk – emelte ki köszöntőjében az alpolgármester.

A földszinti oszlopos nagyteremben egy, a 650 éves várostörténetet meghatározó gazdasági események mentén iparosok, kereskedők, cégek és egyéb gazdasági szereplők mutatkoztak be, utalva a történelmi háttérre. Ugyancsak itt találhatuk meg az STI Petőfi Nyomda által kiállított 1868-as Gutenberg-prést, melyen duális hallgatók készítették el az alkalomhoz illő emléknymatokat.

A kirakatokban, a két földszinti és a két emeleti kisebb teremben a támogató vállalkozások mutatkoztak be. Itt is kapcsolódnak a diáksághoz azáltal, hogy olyan installációkat helyeztek el, melyek lehetővé tették a látogató diákok számára az adott cégnél elérhető munka- és karrierlehetőségek megismerését.

Az ipartörténeti kiállítás helyszíne maga is Kecskemét egyik jelentős gazdaságtörténeti és építészeti emléke, eredetileg a Leszámtolóbank számára épült 1904-ben. A városközponti fekvésű, volt SZIGMA Műszaki Áruház épülete az elmúlt években időszakos tárlatoknak adott otthont. A Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által, valamint a támogatók segítségével történt felújításával méltó helyet adott a kecskeméti gazdaságtörténet bemutatásának.

Pátria Zrt. – 125 éve hozza a papírformát

ÁGAZATI ÉRTÉKELÉST ADOTT
A PÁTRIA NYOMDA

Ünnepi sajtótájékoztatón tekintette át az ágazat helyzetét az idén 125 éves Pátria Nyomda Zrt. A 400 főt foglalkoztató nagyvállalat eseményén részt vett és fel-szólalt Hoffmann Tamás Újbuda polgármestere is, valamint az ünnepi alkalomból leleplezték a világhírű magyar homokszobrász, Monostori Ferenc ebből az alkalomból készített, 3,5 méteres, Gutenberget ábrázoló művét.

Az 1893-ban alapított, 400 főt foglalkoztató vállalkozás vezérigazgatója beszédében a nyomdaipar hazai helyzetéről szólva felhívta a figyelmet az informatika és az automatizálás fontosságára. Mint mondta, a mai nyomdák nem kevesebbet, hanem mást állítanak elő, mint ötven, de akár húsz évvel ezelőtt. Simon László vezérigazgató hozzátette: ezt a szektort is sújtja a munkaerőhiány, a ma mintegy 15 ezer főt foglalkoztató ágazat néhány ezer dolgozót tudna, sőt szeretne akár azonnal felvenni. A nyomdaipar bérezése ma a hazai középmezőnybe tartozik, mindenkinek biztos megélhetést kínál, de úgy tűnik, hogy az utánpótlás elapadása nem pénz vagy a munkakörülmények kérdése, hanem számos iparágat sújtó kortünet. A körülményekhez alkalmazkodva tehát a nyomdaipar is átstrukturálódik, a vállalkozások számának csökkenése ellenére az ágazati megrendelésállomány mintegy 10 százalékot bővült a tavalyihoz képest.

A sajtótájékoztatón szintén megszólaló Hoffmann Tamás, Újbuda polgármestere kiemelte a Pátria Nyomda jelentőségét a kerület munkáltatói között, méltatta a vállalat környezettudatos gondolkodását és a környezet védelmében tett erőfeszítéseit. A két vezető ezt követően leleplezte és átadta a lakosságnak Monostori Ferenc a Kopaszi-gáton, kifejezetten a Pátria 125 éves évfordulójára készített, 3,5 méteres, Gutenberget ábrázoló homokszobrát. Az időjárástól függően néhány hónapig fennálló alkotás bárki számára szabadon megtekinthető a létesítmény parkoló felőli bejáratánál.

Az ünnepi megemlékezést követően kérdeztük Simon László vezérigazgatót a Pátria Zrt.-nek az utóbbi években elért eredményeiről és a tervekről.

A kereskedelmi hálózat milyen előnyöket ad és milyen extra feladatokat ró a Pátria Zrt. vezetésére egy hagyományos nyomdához képest?

Magyarországon, egyedülálló módon, a teljes kereskedelmi csatornát lefedjük, jelen vagyunk

a gyártástól a viszonteladói, illetve a közvetlen fogyasztói értékesítésig. Országos ismertségünket vitathatatlanul növeli a cégcsoportban jelenleg működő 34 Pátria szaküzlet, amelyekben az import márkák és a hazai beszállítóktól vásárolt cikkek mellett meghatározó arányban forgalmazzuk a Pátria saját márkás termékeit. Talán mi vagyunk az egyetlen olyan nyomda, ahol a legnagyobb megrendelő – igaz belső megrendelő – is maga a nyomda, gondolok itt az országos papír-írószerhálózatunkra. A hálózat kiváló lehetőséget biztosít a termékfejlesztésre is, a fogyasztói visszajelzések és igények alapján alakítjuk ki a saját tervezésű és a Pátria Nyomdában gyártott termékek – füzetek, naptárak, nyomtatványok – választékát.

Dinamikus fejlődésnek voltunk tanúi mind a digitális, mind a flexóterületet képviselő üzembrészen. Mire a legbüszkébbek, mivel a legelégedettebbek? Miben vannak még tartalékok?

Büszkéek vagyunk a 125 éves fennállásunkra, arra, hogy mindig sikerült a kor elvárásainak megfelelően nyomdánkat megújítani, a piac változó igényeihez igazodni. Büszkéek vagyunk az elért üzleti eredményeinkre – a Pátria Nyomda az elmúlt évtizedekben minden üzleti évét nyereséggel zárta –, a

rendkívül széles termékportfóliónkra, a technológiai sokszínűsége, s arra, hogy a hagyományos offsettechnológiától a digitális és flexótechnológiáig minden megtalálható nálunk. Kiemelném, hogy nagy energiát fordítunk a belső folyamataink fejlesztésére, s igyekszünk a tágabban értelmezett termelési eljárásokat, ahol csak lehet, automatizálni. Kitörési pont az automatizáltság erősítése, mely rendkívül hangsúlyosan van benne a gondolkodásunkban, döntéseinkben.

Milyen további fejlesztéseket terveznek?

Piaci pozíciónk megtartásához elengedhetetlen a technológiai színvonal emelése, de legalább szinten tartása, legyen szó bármelyik üzembrészünkről. Mindez folyamatos fejlesztések, beruházások nélkül elképzelhetetlen, nem állhatunk meg egy

Monostori Ferenc szobrászművész, Hoffmann Tamás Újbuda polgármestere és Simon László, a Pátria Zrt. vezérigazgatója a Kopaszi-gátnál emelt homokszobor avatásán

pillanatra sem. Természetesen vannak kiemelt fejlesztési céljaink, területeink, itt megemlíteném, hogy biztonsági nyomdaként tovább kívánunk erősödni, illetve a csomagolóanyagok, ezen belül a címkék gyártása területén mindenképpen tovább kívánjuk pozíciónkat erősíteni.

Milyen szolgáltatás található a Pátria Zrt. termékpalettáján, amiben kooperációs lehetőség van partneryomdák számára?

Technológiai lehetőségeink széles termékportfólió gyártását teszik lehetővé, ugyanakkor így is gyakran élünk a lehetőséggel, hogy más nyomdák szolgáltatásait igénybe vegyünk, de hozzánk is rendszeresen fordulnak megrendelőként partneryomdák. Kötészeti feladatok területén fordul elő gyakrabban, hogy a házon kívüli megoldást választjuk.

Idén elnyerte a családbarát munkahely címet a Pátria Nyomda. Ez milyen különbséget jelent egy átlagos nyomdához képest? Mióta dolgoznak ebben a szellemben?

Szervezeti kultúránk alapvetően támogatja a családos kollégákat, odafigyelünk a gyermekes munkavállalókra, figyelembe vesszük élethely-

zetüket. Bár a formális utasításokban, kommunikációinkban eddig minimálisan volt jelen a téma, évek óta családbarát módon működünk, amelyre a megszokottnak mondható juttatások – mint a kedvezményes vásárlási, illetve nyaralási lehetőség – mellett jó példa az atipikus foglalkoztatás, a rugalmasabb munkaszervezési formák vagy akár a dolgozóink számára meghirdetett diákmunka-lehetőség. Rendelkezünk női esélyegyenlőségi tervvel, és idén májusban nagy sikerrel szerveztük meg az első egészségnapot, melynek kiemelt témája a munka–magánélet egyensúlya volt.

125 éve

pátria nyomda

125 év a hazai élvonalban

A 125 évvel ezelőtt alapított Pátria Zrt.-ben elköteleztük magunkat amellett, hogy ügyfeleinknek rendkívül széles portfóliót nyújtunk nyomdai termékekből és szolgáltatásokból.

Az egyik legnagyobb gyártókapacitással rendelkező hazai biztonsági nyomdaként komplex szolgáltatásokkal és korszerű megoldásokkal állunk partnereink rendelkezésére.

www.patria.hu

Metsä Board büszkeség

A METSÄ BOARD KÉT CSOMAGOLÁSI FORMATERVE IS ELNYERTE
A GREEN PACKAGING STAR DÍJAT 2018-BAN

Miután bezárta kapuit a FachPack 2018, a Metsä Board nagyon elégedett azzal az eredménnyel, amit a több mint 1500 kiállítót felvonultató fontos nürnbergi nemzetközi kereskedelmi vásáron elért. A prémium minőségű, friss rostokból készült kartonok vezető európai gyártója új arculattal és standkialakítással mutatkozott be. A kiállítóhely attrakciói közé tartozott a Metsä Board legújabb termékeit bemutató négy méter magas kijelző és az innovatív „Package Lab”, amely a Metsä Board számos formatervének és kartontípusának megtekintésére és kipróbálására csábította a látogatókat.

A másik fénypont a Green Packaging Star díj volt, amit friss rostokból gyártott kartonból készült két csomagolási formatervéért kapott a Metsä Board a FachPack kiállításon: a T2 Mini Fruit Tea csomagolásért és a Pago gyümölcsle „Message on a bottle” (üzenet a palackon) promóciójáért. A Green Packaging Star Award a csomagolási szektor azon fejlesztéseit díjazza, amelyek nagymértékben hozzájárulnak a források meg-

A „Design” kategóriában a T2 Mini Fruit Tea nyerte el a Green Packaging Star díjat.

Balról jobbra: dr. Johannes Bergmair, a Packforce Austria vezérigazgatója, Bettina Tschoner-Fuchs, a Metsä Board marketing-kommunikációs vezetője és Harald Eckert, a KOMPACK lapkiadó-tulajdonosa

őrzéséhez és a hulladékképződés elkerüléséhez. A már számos díjjal jutalmazott T2 Mini Fruit Tea válogatás a „Design” kategóriában győzött.

A Metsä Board sanghaji tervezőcsapata a T2-vel szoros együttműködésben alkotta meg a „The Grand Most Exotic Bazaar” témájú csomagolást.

A gyümölcs természetes érzésének tükrözése érdekében tudatosan döntött úgy a kreatív csapat, hogy a grafika a Metsä Board Pro FBB Bright 250 g/m² tömegű, friss rostokból készült kartonjának mázolatlan hátoldalára kerüljön.

Az osztrák Gerlinde Gruber és Martha Ploder tervezők által létrehozott „Message on a bottle” elnevezésű Pago gyümölcslé-promóció első helyezést

ért el a „Környezetbarát vállalati filozófia” kategóriában. A Metsä Board Pro FBB Bright 285 g/m² tömegű kartonjából készült hüvely jól átgondolt, a polcon megjelenő figyelemfelkeltő marketingeszközként működik. Az osztrák KOMPACT magazin és a Packforce Austria által alapított Green Packaging Star díjat eddig tíz alkalommal ítéltek oda. A csomagolási szakértőkből álló zsűri a beérkező egyedi projekteket a környezetvédelmi fenntarthatóság, a költséghatékonyság és az innovációs tartalom szempontjai alapján bírálja el.

Csomagolástervezési, gyártás előkészítési, feldolgozási problémáira professzionális megoldást biztosítunk

Szoftver forgalmazás

Csomagolástervező szoftverek, nyomdai vállalatirányítási rendszer

Berendezések + kiegészítők forgalmazása

Flexo CTP, vágó- és maróasztalok, keskenypályás digitális- és flexo nyomdagépek, kiegészítők

Tanácsadás, üzembe helyezés, terméktámogatás

Társ a megoldásban

06-1-221-5123 | info@partners.hu | www.partners.hu

Meccanotecnica Open House: látogatók a világ minden tájáról

A szeptember 20. és 28. közötti kilenc nap az élő demók, valós termelési bemutató és új megoldások prezentálásának jegyében telt a cérnafűző gépeket gyártó olasz Meccanotecnica cégnél. A csak meghívottaknak szóló rendezvény során 36 ország 300 látogatója kapott lehetőséget, hogy felfedezze az innovációk teljes sorát. A bemutatók helyszínénél a Meccanotecnica gyár összeszerelő üzeme szolgált az olaszországi Bergamóban, ahol két teljesen automatizált komplett könyvgyártó sort lehetett megtekinteni.

A digitális továbbfeldolgozás területén több mint 7000 könyv készült a kiállítás alatt. Két munkafolyamaton keresztül láthatták az érdeklődők a gépsorok képességeit az automatizáció és sokoldalúság jegyében, a kis példányszámú termelésre fókuszálva.

Az egyik gépsorban bemutatkozott az UNIVERSE digitális cérnafűző gépek új generációja, mely kiváló megoldás az ívek hajtására és cérna-

fűzésére a prémium minőségű digitálisan nyomott könyvek gyártásához. Az új ívadagoló egység teljesítmény tekintetében klasszisokkal jobb, mint az előző verziók: figyelemre méltó termelékenységű szintet képes elérni a folyamat hatékonyságának növelése révén. A beállítási idő még inkább rövidült, egyúttal az ergonómia és a belső áttekinthetőség fokozódott. A cérnafűzőhöz kapcsolódó INLINE multifunkcionális sapkázógép a blokkvastagságnak megfelelően automatikusan elvégzi a beállítást, vagy a keménytáblás könyvgyártás előkészítéséhez előzékkal és sapkaanyaggal, vagy borító alkalmazásával a puhatáblás könyvek gyártásához. Az új présmodul biztosítja, hogy a minőség magas és állandó legyen; a könyvttest gerincét max. 4 t erővel nyomja össze. Az új TRIMMING, a Meccanotecnica automatikus háromkéses vágógépe tette teljessé a gépsort. Az egység rendkívüli adaptálhatóságot mutatott, és nagyfokú érdeklődést generált automatizáltsági szintjével és azzal az adottságával, hogy képes a kezelői beavatkozás és alkatrészek cseréje nélküli formátumváltásra.

Két különböző demó során mutatták be a háromkéses vágógép képességeit, egyrészt offline gépként automatikus formátumváltását három dimenzióban, és extra kis példányszámok feldolgozását akár egy könyvvel is, valamint füles borítóval kötött puhatáblás könyvek frontvágását.

Az ofsetnyomtatás továbbfeldolgozási területén több mint 125 000 könyvet gyártottak az Uniplex-aster PRO összehordó- és cérnafűző gépsoron. A Rotolito S.p.A. céggel történő együttműködésnek köszönhetően lehetővé vált, hogy a gépsort úgy mutassák be, mintha egy valós könyvkötészetben látnánk igazi munkák gyártását.

Az asterPRO új verziója prezentálta a FULL CYCLE technológiát, mely lehetővé teszi a könyvek cérnafűzését vaköltés nélkül. Ez az új jellemvonás növeli a gép hatékonyságát, és csökkenti az egy könyvre jutó gyártási költséget. A szál zárása mechanikusan, a cérnafűzési folyamat megszakítása nélkül történik, lehetővé téve, hogy bármely fajtájú és vékonyságú cérnát használhassanak és megfeleljenek a könyvgyártó ipar legmagasabb elvárásainak is.

És végül, a rendezvény nemcsak arra adott lehetőséget, hogy a Meccanotecnica bemutathassa új megoldásait, hanem lehetőséget teremtett, hogy a résztvevők tapasztalatokat cserélhessenek, összegyűjthessék gondolataikat és megfigyeléseiket a könyvgyártó iparág fejlődéséről is.

NÉHÁNY SZÓ A MECCANOTECNICA-RÓL:

Az olasz Meccanotecnica csoport a világ vezető automata cérnafűzőgép- és gépsorgyártó cége a digitális és ofsetnyomtatáshoz, mely gépek széles sorát kínálja: a piac leggyorsabb megoldásától az asterTOP-tól, egészen a belépő szintű cérnafűző gépig az asterEL-ig; az összehordó- és cérnafűző gépso-

roktól, mint az Uniplex és Multiplex, az új megoldásokig a digitális nyomtatási feldolgozáshoz, mint az Universe, íves és tekercses adagolással.

A cég alapvető célja, hogy olyan megoldást biztosítson a nyomdáknak és köteteknek a magas minőségű könyvek gyártásához, amely értéket teremt és profitot termel.

BOOK... your FUTURE with Meccanotecnica

További információkat a Meccanotecnica gépeiről és megoldásairól a cég magyarországi képviselőjétől, a Prosystem Print Kft.-től kérhet telefonon a 06 27 537 870 központi számon, illetve a prosystem@prosystem.hu e-mail címen.

A 2018. évi HUNGAROPACK Magyar Csomagolási Verseny díjazottjai

Nagy Miklós

A VERSENY ELŐZMÉNYEIRŐL

A tavalyi év a HUNGAROPACK Magyar Csomagolási Verseny történetében két okból is rendkívüli és örömteli volt.

Elsőként: nemzeti versenyünk 50 éves lett.

Az Anyagmozgatási és Csomagolási Intézet 1967-ben alapította meg HUNGAROPACK Magyar Csomagolási Versenyt, amelynek nemes küldetése – a magyar csomagolóipar önzetlen segítése, az új anyagok, eljárások széles körű megismertetésével és az alkotók megbecsülésével – időtállóan bizonyult még a társadalmi-gazdasági átalakulások után is. Helyes döntésnek bizonyult az is, hogy 1997-ben a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség – a már profitorientált vállalként működő – alapító helyébe lépett.

A Magyar Csomagolási Verseny az elmúlt évtizedek során a nemzetközi közéletben is szerepet kapott a Csomagolási Világszövetség által szervezett WorldStar Csomagolási Világversenyen való részvételi jog kivívásával. A magyar társaságok rendszeresen és eredményesen vettek részt a világversenyen.

Ez hozta a második kiemelkedő eseményt a verseny tavalyi évében: beléptünk a 100-asok Klubjába.

A 2017. évi világverseny zsűrijét izgalommal vártuk, mert összesítésünk szerint 96 világdíjjal büszkélkedhettünk mindaddig. Csak reméltük, hogy lesz elég hazai nevező, és bizakodtunk, hogy a zsűri értékeli a pályázatokat.

Nem várt siker koronázta pályázatainkat, és nemcsak sikerült elérni a bűvös 100-as határt, hanem meg is tudtuk haladni azt.

AZ IDEI VERSENY ADATAI

A 2018. évi versenyre 27 vállalatból 61 érvényes nevezés érkezett. Az 61 nevezésből 42 tartozik a fogyasztói és gyűjtőcsomagolás, míg 19 a szállítási csomagolás kategóriába.

A versenyen részt vevő 27 vállalat közül 7 első nevező, visszatérő – tehát egy-egy év kihagyása után, megfelelő szintű munka esetén – pályázó 5 és a hosszabb ideje minden évben pályázók száma pedig 15.

HUNGAROPACK 2018 DÍJAT NYERT PÁLYÁZATOK

DS Smith Packaging Hungary Kft.

Electrolux Shiva prémium porszívó csomagolása

A Shiva modell a gyártó első olyan porszívója, amit teljes mértékben a cég jászberényi gyárában fejlesztettek ki. A felső kategóriás porszívóhoz prémium megjelenésű csomagolás tervezése volt a megrendelői elvárás. Kritériumként szerepelt az is, hogy kerüljön előtérbe a „nyitási élmény” (Opening Experience), azaz a vásárló a felbontáskor a porszívót pillantsa meg legelőször és minden más kiegészítő rejtve maradjon.

A csomagolás három szerkezeti elemből áll. A doboz a belső oldalon is fehér, ötrétegű hullámpapírlemezből kímetszve, hajtogatva és ragasztva készül. A biztonsági bedugónyelves zárás lehetővé teszi, hogy függőleges helyzetben is szállítható, tárolható legyen a kinyílás veszélye nélkül. A termék szállítását a doboz oldalán kimetszett megfogófülek segítik. Palástján

négyszínes ofsetnyomtatással jelenítik meg a grafikát és informatív szövegeket. A termék méreteiből adódóan kihívás a nagyméretű doboz nyomtatása, ugyanakkor elengedhetetlen az igényes megjelenéshez.

A különböző tartozékok a doboz aljába helyezett, formázott papírpéptálca fészkeibe kerülnek. A porszívó rögzítéséről, illetve a kiegészítők eltakarásáról egy hullámpapírlemezről készült betét gondoskodik, amely szintén fehér színű, egy ívből kimetszve és hajtogatva készül.

Dunapack Kft.

Új, fekvőpalackos gyűjtőcsomagolás Tokaji borokhoz

A palackozott nemes borokat fektetve tárolják és érelik a pincészetek, ezért azok szállítása és tárolása is ezt az elhelyezést igényli. A régi fekvőpalackos dobozkonstrukciónál három terméket egymás mellé fektettek, és a tető-fenéklapolt doboz behajló füleinek plusz bígelésénél végzett behajtásával választották el azokat egymástól. A vízszintes sorokat pedig egy közteslappal elválasztva, hat rekeszre osztották a gyűjtődobozt. A doboz szélességi méretét a palack háromszoros átmérője plusz a két lemezvastagság határozta meg.

A projekt eredményeként ezt a szélességi méretet lehetett csökkenteni úgy, hogy az egy rétegben lévő palackoknál a középsőt 180 fokkal elfordítva és egymás mellé tolva, kihasználták a palack geometriájából adódó méretkülönbségeket. A gyűjtődoboz szélességi méretét így az átmérő kétszerese plusz a palack nyakvastagsága és a két lemezvastagság határozta meg. A doboz hosszúsági és magassági mérete változatlan. A palackok elválasztását a behajló füleken lévő bígelés és Z-alakú bevágás segíti, melyeket egy menetben, külön szerszámmal készítenek.

Az új szerkezettel 15–20%-os szélességi méret- és 10–15%-os felületcsökkenést lehet elérni, ami gazdaságosabb egységgrakomány-képzést és a termék árának csökkenését eredményezi. A konstrukciót minden kör keresztmetszetű palacktípusra lehet alkalmazni.

Nefab Packaging Hungary Kft.

Univerzális, összezsukható, újrahasználató acélkonténer

A pályázó akkumulátorok tengeri szállítására alkalmas, újrahasználató szállítási csomagolás tervezésére, majd megvalósítására kapott megbízást. A megoldásnak nagy teherbírás, halmazolhatóság, könnyű kezelhetőség és hatékony szállítás követelményeknek kellett megfelelnie.

Egy szállítási egység befoglaló mérete 1200 × 900 × 930 mm, és 4 db 500 kg tömegű termék befogadására alkalmas. Az acélkonténer merevségét elválasztó, rögzítő elemek növelik.

Szállítási jellemzők:

- ◆ közúton, „standard” kamion esetén 12 egység 100%-os kihasználást eredményez, visszáruban 150 egység szállítható, teljes felületi kihasználtság mellett,
- ◆ 20"-os konténeres szállítás esetén 10 egység 71%-os, visszáru esetén 48 egység 82%-os kihasználtságot eredményez.

Az acélkonténer összeállított/összezsukott térfogataránya 2:5.

A szállítási csomagolóeszköz felépítése a várható igénybevételek miatt robusztus, elemei csere-szabatosak, egyszerűen kezelhető és karbantartható.

Prospektus Kft.

Spinflux mágneses játék csomagolása

A nevező egy mágneses ügyességi játékhoz tervezett és gyártott olyan tartós csomagolást, ami később a termék tárolására is alkalmas.

A több részből álló szerkezet alapja egy natúr barna színű, visszahajtott falú, peremes tartódoboz, amit egy ferde vonalban vágott, vékony karton anyagú fekete tető egészít ki. A tetőn a játék logóján kívül szerepelnek a termékre vonatkozó informatív szövegek is. A tető leemelése után a tartóból kiemelhető szalag segítségével vehető ki a belső doboz, amiben elhelyezték a terméket.

A kettős biztonsági zárású stancolt doboz fekete és barna színű, fehér szitanyomtatással és domborítással készült.

A dobozokhoz felhasznált anyagok: 300 g/m² tömegű fekete Burano karton, illetve 283 g/m² tömegű uncoated karton.

A játékokat kézzel csomagolják, a gépi töltésre való alkalmasság nem volt elvárás. A csomagolás alapanyaga újrahasznosítható.

STI Petőfi Nyomda Kft.

Magister Products Voyage biokozmetikumok kartondobozai

Az új bio arckrémcsalád a kategóriájának megfelelő prémium csomagolást igényelt, ezért a nevező a dobozok konstrukcióját úgy tervezte meg, hogy azok már önmagukban is közvetítsék a kozmetikumok magas minőségét.

Az elegáns matt fekete alapszín, valamint a fényes lakkozott logó és szoborgrafika gondoskodik a termék exkluzív megjelenéséről, a krém tartalmazó csillogó üvegtégelyel együtt pedig nőiesen elegáns megjelenésű. A felület soft-touch lakkozása tapintáskor azt közvetíti, hogy a krém használatával a bőr is selymessé válik.

A doboz grafikával ellátott előoldala, valamint az ablakkivágáson belül, a tégely két oldalán elhelyezkedő színátmenetes keret háromdimenziós hatást kelt, ami még érdekesebbé teszi a csomagolás megjelenését.

A kartondoboz szerkezetének különlegessége, hogy egy szabattól (doboztestből) áll, így nincs szükség a betét külön beillesztésére, az a hajtogatási és ragasztási művelet során éri el a kívánt alakot. Ennek köszönhetően kézi csomagoláskor a termék egyszerűen a dobozba helyezhető, ezután a kartonbetét lezárul, így megakadályozza a tégely függőleges elmozdulását. Mivel a termék orientációja álló, ezért a doboz stabilizáló lábakat kapott, ezzel megnövelve a termékihelyezés biztonságát a polcokon. A dobozok karton alapanyaga hulladékként újrahasznosítható.

Sz.Variáns Kft.

Lapidaris NFC kerámia biléta díszdoboz

A Lapidaris Kő egy digitális eszköz, ami az elhunyt sírhelyén elhelyezve lehetővé teszi, hogy annak közelébe érve a meghalt személy élettör-

ténete, kedvenc versei, legszebb fotói megjelenjenek a hozzátartozó okostelefonján, s így teljesebbé váljon az emlékezés.

Az elhunyt adatlapja egy weblapon érhető el, a szolgáltatáshoz egy Lapidaris Kő megvásárlásával lehet csatlakozni. Az érem hollóházi porcelánból, 21 karátos arany szegéllyel készül, és tartalmazza az NFC chipet és az egyedi azonosítót. Az érem, jellegénél fogva, elegáns, nem hivalkodó és megfelelő védelmet nyújtó csomagolást igényel.

A díszdoboz alapanyaga szürke lemez, amit kreatív papírral, kézi kasírozással vontak be. A grafikai elemeket fóliaprégeléssel vitték fel a felületre. A doboz két részből áll: a külső palást lehúzása után egy önmagában is zárt csomagolás jelenik meg, ami középen kétfelé nyitható szerkezetű. Kinyitáskor egy szalagos kiemelő mechanizmus a belső betétben elhelyezett érmet kisé felemeli. Az érem pozicionálását a dobozban műanyag formabetét biztosítja. Az érme csomagolását egyedileg, kézzel végzik.

A HUNGAROPACK 2018 FENNTARTHATÓSÁGI DÍJ NYERTESE

DS Smith Packaging Hungary Kft.
– **MAHLE Compressors Hungary Kft.**

Autóklíma kompresszor logisztikai igényekhez fejlesztett csomagolása

A pályázónak bonyolult geometriájú, több ponton flexibilis csövekkel és egyéb érzékeny, kiálló elemekkel rendelkező termék számára kellett biztonságos csomagolást fejleszteni.

A tervezés során kihívást jelentett az, hogy nagyon kevés helyen lehetett a terméket megtámasztani. Ennek ellenére olyan megoldás került kidolgozásra, amely segítségével nemcsak az igen érzékeny termék védelme érhető el, ha-

nem könnyebbé vált a termék behelyezése és kivétele is.

A megoldás ötrétegű hullámpapírlemez alkalmazásán alapul. A négy különböző kialakítású, kimetszett dobozelem a hajtogatást követően tálcaszerű egységgé önzáró módon állítható össze. Külön érdekesség még az alkatrész egy érzékeny, túllógó flexibilis csövének rögzítése, amelyet egy duplán visszahajtott elemből a meghajtás során előálló pozicionáló rész kialakításával oldott meg a tervező.

A dupla visszahajtás a szállítási egység halmozhatóságát is nagymértékben javította.

A fejlesztéssel minimalizálni lehetett a környezeti terhelést, a csomagolási folyamatra fordított időt, az egy termékre vetített csomagolóanyag-költséget és a terméksérülés kockázatát egyaránt.

A HUNGAROPACK 2018 IPARI KREATIVITÁS DÍJ NYERTESE

Dunapack Kft.

Egypalackos bortok csomagküldéshez

Az interneten értékesített termékek kiszállításánál fokozott igénybevételek jelentkezhetnek, különösen veszélyeztetettek az üveg csomagolóeszközök. A palackozott borok hagyományos hullámpapírlemez gyűjtődobozja nem nyújt elegendő védelmet, ezt még további biztonsági elemekkel szükséges kiegészíteni. A nevező a megrendelő webáruházban értékesített tokjai boraihoz tervezett biztonságos csomagolást.

Az egypalackos tok B hullámosítású hullámpapírlemezből kimetszve, egy ponton ragasztva készül. A laposan szállítható négyzet alapú hasáb szemközti éleit összenyomva, az alján lévő sarkokat befelé nyomva, a csomagolás talpra ál-

lítható. A termék behelyezése után, az élein található bevágásoknál benyomva a palástot, négy oldalról rögzítetté válik a palack. A tok a 0,7 literes furmintos és a 0,5 literes tokajis palackhoz egyaránt használható. A gyűjtőcsomagolásban hat termék szállítható, ehhez EB hullámosítású, ötrétegű hullámpapírlemezéből készült tető-, fenéklapolt szerkezetű dobozt gyártanak. A toknak köszönhetően a palackokat a dobozban oldalról nyolc rétegű hullámszerkezet védi, míg alul és felül a tok párnázó légrései biztosítják a megfelelő védelmet. A tokok egyszínű nyomtatással készülnek, csak a termék gyártójának és forgalmazójának logóját tüntetik fel. A csomagolóeszközök anyaga hulladékként újrahasznosítható.

A HUNGAROPACK 2018 MARKETING DÍJ NYERTESE

Rondo Hullámkartongyártó Kft.

Promóciós holland virágküldő doboz

A megrendelő különleges megbízással kereste meg a gyártót: olyan hatszögletű dobozt képzelt el, amelyben a mellékelt színes divatmagazin a kinyitáskor látványosan bukkan elő a mögötte megjelenő virágcsokorral. A nevezőnek további igényeknek is eleget kellett tennie: a doboz közepén nyíljon, ahogy egy kétszárnyú ajtó kinyílik, valamint az, hogy a virágvázát, virágokat rögzítő betétrész a dobozzal egy darabból legyen kialakítva.

Az ötlet megvalósítása valódi kihívást jelentett a nagy dobozméret, a váza mérete és tömege miatt is. A hatszögletű doboz anyagának nagyszilárdságú, B hullámosítású hullámpapírlemez választott a tervező, amiből kimetszéssel és ragasztással készül a csomagolóeszköz. A nagymé-

retű vázát, amelynek tömege a nedvességtartó zselés anyaggal töltve a 3-4 kg-ot is elérheti, beépített betét rögzíti minden oldalról, alulról dupla anyagréteg védi, felülről pedig anyagtakarékos, „bepattintható” megoldással rögzíthető. A betét elejéhez helyezhető el a divatlap, amely így teljesen elfedi a vázát tartó betétet. A nagyméretű álló doboz a könnyű hordozhatóság érdekében hordfüleket is kapott. Az egyedi formájú dobozt jól kiegészíti a kreatív grafika, amely az egyszínes fehér nyomattal a barna kraft papírrétegen tovább fokozza a természetközeli hatást és a csomagolóeszköz környezetkímélő jellegét.

TOVÁBBI DÍJAZOTTAK

Az Agrárminisztérium különdíjainak nyertesei

- ♦ Keskeny és Társai 2001 Kft.
ChocoMe Delice Carré csokoládé csomagolása
- ♦ Marzek FlexiLog Kft.
Szentandrási szalámi és Békéscsabai vastagkolbász termékcsalád csomagolóanyaga
- ♦ Rondo Hullámkartongyártó Kft.
„Nincsen eleje” twin-box termékcsalád

A Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség különdíjainak nyertesei

- ♦ DS Smith Packaging Hungary Kft.
Autóklíma előszerelt részegységének csomagolási rendszere

A MAGYAR GRAFIKA SZAKLAP KÜLÖNDÍJÁNAK NYERTESE

**Mondi Békéscsaba Kft.
és Intergraf Digiflex Kft.**

Ownat kutyaeledel termékcsalád csomagolóeszköze

A nagyegységű (14 kg töltőtömegű) kutyaeledel csomagolásához többretegű, fémgőzölt komponentst is tartalmazó társítást alkalmaztak.

A zsák oldalredőit széles varrattal zárták, a tasakszáj nyílásánál és az aljrésznél nem alkalmaztak különleges kialakítást, a töltést követően

párnazsák megjelenésű lesz a csomagolás. A csomagolóeszköz szellőzéséről az oldalredő aljában kiképzett csillaglyukak gondoskodnak.

A nyomóforma-készítést a legújabb eljárással végezték. Az árnyaltos képek részletgazdagsága feltűnő.

A nyomdai előkészítés során különleges kihívást a zsák felső részén halványítottan megjelenő havas hegyi táj, illetve háttérkép világos képrészei átmeneteinek egyenletes kialakítása jelentett.

Ehhez speciális rácsozás és retusálás, valamint minőségi, finomhangolt nyomtatás volt szükséges a 0%-ban kifutó, vetett árnyékok miatt.

- ◆ KOMPRESS Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.
LED izzó kartondoboza panorama ablakkivágással és betéttel
- ◆ Mosonpack Kft.
Tányérkerék és kúpkerék szett szállítási csomagolása

Az Élelmiszer Szaklap különdíjainak nyertesei

- ◆ BoxPrint-FSD Packaging Kft.
Hell Energy „can display”

- ◆ STI Petőfi Nyomda Kft.
St. Hubertus promóciós italcsomagolás

A GS1 Magyarország Nonprofit Zrt. különdíjainak nyertesei

- ◆ Dunapack Kft.
Nesquik kakaópor polcra kész doboza
- ◆ VG Komárom Kft.
Grapevine pálinkás díszdoboz

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium különdíjának nyertese

- ◆ Dunapack Kft.
Új, fekvőpalackos gyűjtőcsomagolás
Tokaji borokhoz

A Magyar Műanyagipari Szövetség különdíjának nyertese

- ◆ Szkaliczki és Társai Műanyagfeldolgozó Kft.
3D nyomtatott logisztikai tálca

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége különdíjainak nyertesei

- ◆ Dunapack Kft.
Összecukható fürdőkád csomagolása
- ◆ Thermofoam Kft.
Önzáró habtálca

A Nyomda- és Papíripari Szövetség különdíjának nyertese

- ◆ Mondi Békéscsaba Kft. és Intergraf Digiflex Kft.
Gina Elite macskaeledel csomagolóeszköze

A Packaging Magazin különdíjának nyertese

- ◆ Mondi Békéscsaba Kft. és Intergraf Digiflex Kft.
Bravery Puppy csomagolóeszköze

A PackMarket Portál különdíjának nyertese

- ◆ Marzek Kner Packaging Kft.
– Marzek FlexiLog Kft.
Helmut Sachers Kaffee termékcsalád csomagolása

A Polimerek Szaklap különdíjának nyertese

- ◆ AMCO Csomagolástechnikai és Konzultációs Kft.
Biológiailag lebomló térkitöltő hab (chips)

A Print & Publishing Magazin különdíjának nyertese

- ◆ Sz.Variáns Kft.
Stühmer desszert csomagolási családja

A Trade Magazin különdíjainak nyertesei

- ◆ DS Smith Packaging Hungary Kft.
Essity – Zewa display
Törley Excellence pezsgők díszdoboz
- ◆ Dunapack Kft.
Kulacs ajándékdoboz

A Transpack Szaklap különdíjainak nyertesei

- ◆ Green Packaging Kft.
Autóipari szerelt alkatrész egyutas hullámpapírlemez betétrendszere
- ◆ Mondi Békéscsaba Kft. és Intergraf Digiflex Kft.
Equil Dog kutyaeledel csomagolóeszköze
- ◆ Szkaliczki és Társai Műanyagfeldolgozó Kft.
Autódíszító elem logisztikai tálcája

Okleveles elismerésben részesültek

- ◆ Codex Értékpapírnyomda Zrt.
Euro-lyukas akasztófüles ECL címke
- ◆ DS Smith Packaging Hungary Kft.
GPS készülékek gazdaságos csomagolási megoldása
3xposer szeletelt kínáló
- ◆ Dunapack Kft.
ELIXOR mágnessterápiás matrac csomagolása
Elválasztó- és rögzítőelem műanyag bútor csomagoláshoz
Az „igazi” sütőforma – hullámpapírlemez tálca
Karácsonyi ajándékdoboz-család
- ◆ Green Packaging Kft.
Autóipari logisztikai tálca és betétrendszer műanyagból
Safe Laser orvostechnikai eszköz fogyasztói csomagolása
- ◆ Keskeny és Társai 2001 Kft.
Cardo headset doboz
Thyssenkrupp anyagmintatartó doboz
- ◆ Mondi Szada Kft. és Intergraf Digiflex Kft.
Skittles termékcsalád csomagolóanyaga
- ◆ Mosonpack Kft.
Szinterezett függönykarnis szállítási csomagolása
- ◆ STI Petőfi Nyomda Kft.
Ballantine's Fan Club Edition kartondoboz
- ◆ TUNGSRAM Operations Kft.
Vegyes gyűjtőcsomagolás autólámpa-kínáló display első feltöltéséhez

A dinasztia kötelez

Hujder Zoltán

A balatonfüredi Iglói János nyomdászmeister és nyomdatulajdonos fia 1942-ben beleszületett a nyomdászszakmába. Az ifjabbik Iglói János gyermekkorra sok kellemes élménnyel kapcsolódott a családi nyomdához. Édesapja ragyogóan irányította a szakmai és üzleti sikereket is halmozó családi vállalkozást. A tulajdonos édesapja váratlanul, 1945-ben a világháborúban meghalt. Édesapja halálát követően, az ő kérésének megfelelően, Gerbovits Ferenc, az édesapa legjobb barátja lett a család gyámolítója, akit János nagy szeretettel „második apám”-nak nevezett. A családi nyomda államosításakor tapasztalt barbár géprombolást, a nyomdagépek összetörését, a drága olasz betűkészletek tönkretételét valódi sokk-ként élte meg a fiatal gyermek Iglói János.

Iglói János arcképe

Minden negatív emlék ellenére János már gimnazistaként kijelentette, neki a nyomdászszakma a választott hivatása, sőt ennél lényegesen több, az életcélja. Ennek szellemében kezdte meg kéziszedő tanulmányait 1961-ben a Veszprémi Nyomdában. Nagy kedvvel, hihetetlen alaposággal megtanult minden oktatott és elérhető ismeretet a szedő szakmából. Cél tudatossága, bámulatos szorgalma és munkabírása kivívta környezete és munkahelyi vezetőinek elismerését. Két év múlva kéziszedő szakmunkás bizonyítványt szerzett.

1963-ban behívták katonának. Emlékezetes pápai kiképzés után került a veszprémi Első Honi Légvédelmi Hadosztály Parancsnokság katonai nyomdájába, mint nyomdász katona. Munkához való hozzáállását, alapos szakmai

Lapbrigád, 1962

ismereteit parancsnoka szinte hihetetlen lehetőséggel jutalmazta: lehetővé tette, hogy János sorállományú katonaként jelentkezzen a Nyomdaipari Felsőfokú Technikumba és meg is kezdje tanulmányait. A technikum nem váltotta be János reményeit. Az első évben kizárólag alapozó ismereteket oktattak, a nyomdász szakmáról nem esett szó. Ezért megszakította tanulmányait, és leszerelése után visszatért munkájához a Veszprémi Nyomdába. Linószedőként dolgozott. Munkájának elismeréseként főnökei őt jelölték ki az első szovjet N-7-es új linószedőgép gazdájának. Az első alkatrésztől az utolsó csavar beszereléséig együtt dolgozott az orosz szerelővel. Igyekezett mindent alaposan megismerni a gépről, ami a legfinomabb javításokat is magába foglalta. A szerelés végén a szerelő felajánlotta, hogy a szovjet üzem szívesen alkalmazná őt gyári szerelőként. A nyomda vezetői nem járultak hozzá, így maradt Veszprémben, és megszállott linószedőként ontotta a szedett sorok százeit, gyakran napi 10–16 órában. Féltem szedőgépén egyedül dolgozott, és láthatóan nagyon jól érezte magát ebben a szerepkörben.

1966-ban házasságot kötött. Felesége Banos Ilona, aki mindig megértéssel tekintett férje „szent” elhivatottságára. Két gyermekük született: János és Vera. János rádió-, tévészerelő szakmát tanult, Vera egészségügyi végzettséggel jelenleg kormányhivatalban dolgozik.

1970-ben kezdett a nyomda Composer gépekkel, hidegszedéssel, szöveg-előállításba. Jánosra bízta a hidegszedő megszervezését, a felvett munkaerő betanítását vagy eltanácsolását, majd az üzemi vezetését. Annak ellenére, hogy számos üzemi lapot, használati útmutatót, regényt stb. szedtek, tördeltek, a szedett szöveg színvonal, esztétikuma nem elégítette ki János kényes igényeit. A gömbfejek forgatásából és kopásából adódó egyenetlen betűsorjázás arra készítette, hogy érdeklődésével a fényszedés felé forduljon.

Már a Composer-időszakban használt az üzemszámológész fényszedő gépet. János kívül-belül mindent megnézett, mindent megtanult az új technikáról. Akkor még forgó tárcsára feszített filmcsíkról világította egymás mellé a betűket a fényszedő berendezés. Komoly erőfeszítéseket tett a Garamond betűtípus filmcsíkjának megalkotására, hogy a betűválasztékot kedvenc betűtípusával bővítse. A következő lépés egy emlékeztető tanulási időszak Leningrádban, 1980-ban. A szovjet Kaszkad fénysze-

Gerbovits Karcsi bácsi

dő rendszer kezelését, üzemeltetését sajátították el kollégáival egy nemzetközi csapatban. A Kaszkad rendszer veszprémi telepítése után János felügyelte, irányította, javította, tartotta életben a nyomda új büszkeségét.

A fényszedéssel kapcsolatos szakmai eredményeire, hozzáértésére, munkabíráására felhívta Salánki János úr. A Berthold & Stempel cég instruktori állást ajánlott, kitűnő szakmai kilátásokkal, jelentős fizetéskülönbséggel. János a gráci központból kiindulva rőtta a kilométereket, gyakran évi 100 000-et is a céges autóval, az instruktori tevékenység lelkiismeretes elvégzése érdekében. A cég egy hibás piaci döntése miatt leépítette kelet-európai instruktori hálózatát. János az addig megszerzett ismereteivel, újra itt-hon, a Gutenberg Nyomda csapatát erősítette Budapesten, a családtól távol.

Amikor lehetőség nyílt rá, családi összefogással, starthittel felvételével újraindította Balatonfüreden a legendás Iglói Nyomda mai utódját, nevének, hírnevének továbbvivőjét, az Iglói & Gerbovits Nyomda Bt.-t. Sajnos, az eredeti helyszínt, a tűzoltó székház alagsorát nem sikerült újra bérbe venni. Az új helyszínen indult, régi tradícióiról ismert nyomda, az ismert nyomdász-dinasztia hírneve, hozzáértése hamar meghozta az üzleti sikereket is. Csatlakozott a családi nyomdához a harmadik generációs ifjabb Iglói János is. Gyorsan változtatták az alkalmazott technológiát, hamar váltottak a magasnyomatásról az ofset- és a digitális nyomtatási technológiára. Ezzel most minden felmerülő igényt ki tudnak szolgálni. A harmadik generációs Iglói János is belépett a nyomdász elődök örökébe, és már ő is bizonyított!

Tevan Andor az Esopus-könyve születéséről

TÖRTÉNET A 145 ÉVES BÉKÉSCSABAI NYOMDÁSZAT MÚLTJÁBÓL

Gécs Béla

Békéscsaba 145 éves nyomdászatának nevezetes személyisége Tevan Andor nyomdász, országos hírvű könyvkiadó. A jubileum alkalmából idézzük fel egyik legsikeresebb munkája „A bölcs Esopus” című könyve születésének történetét.

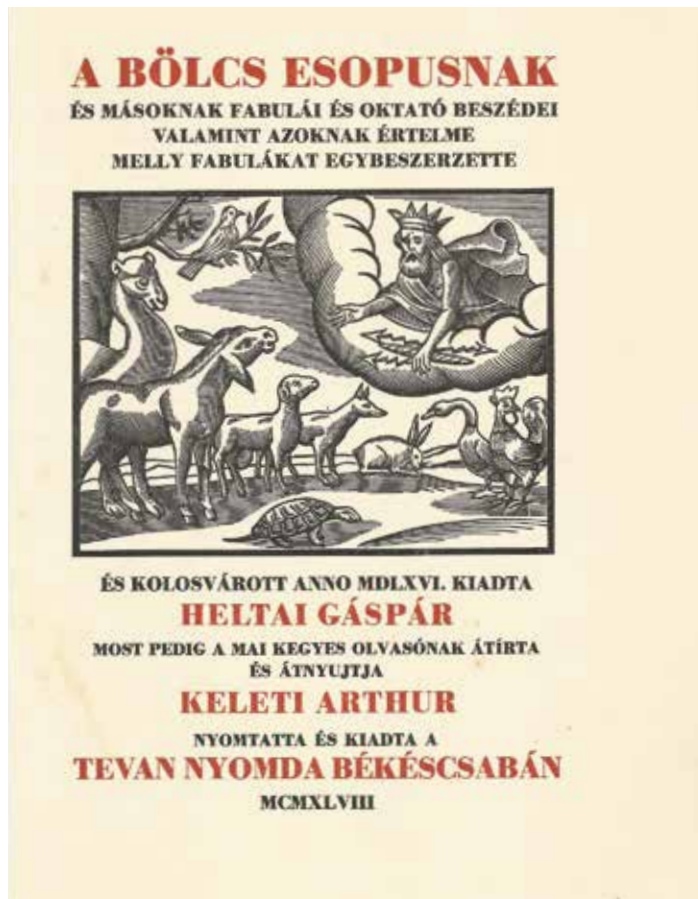
Tevan Andor (1889–1955) 1913-ban indította el az Amatőr Tevan Kiadás könyvtársorozatát. Évente egy könyvet bocsátott útnak, azzal az úttörő programmal, hogy a magyar olvasó

kezébe élete hű társát, a könyvet ünnepies, művészi köntösben nyújtja át.

A sorozat kötetei kapcsán dícsérő kritikák jelentek meg a Tevan-nyomdáról. Elsősorban

azért az úttörő elhatározásért illeti dicséret a kiadójukat, hogy az amatőr könyvek fogalmának népszerűsítését elindította.

Tevan Andor könyvtárába az 1920-as években került egy 18. századi latin nyelvű olaszországi kiadás, teli naiv és kedves kis fametszetekkel. Ez a rossz állapotban lévő, jelentéktelennek látszó könyvecske állandóan kísértette, amikor bele-bele tekintett. Érezte, hogy a naiv kis képektől már nem tud szabadulni. Ezekből előbb-utóbb könyv lesz! És valóban, mind élesebb körvonalakban kezdett kialakulni a könyv. Látta már az illusztrációt és az ezzel kongeniális szedést anélkül, hogy alkalmas szöveg akadt volna hozzá. Megpróbálkozott az eredeti latin szövegből próbafordításokat készíteni, de ezek

kezdetlegeseknek és légüreseknek bizonyultak. Hosszú-hosszú meditálás után Keleti Artúr barátjával eljutottak végre arra a felismerésre, hogy ezen illusztrációkhoz Heltai Gáspár 16. századbéli irodalomtörténeti jelentőségű meséi a legalkalmasabbak.

Így született meg a képek mellé a könyv szövege, amelyet azután Keleti Artúr dolgozott át mesteri módon archaikus, de a kor olvasói számára könnyen érthető magyar nyelvre. A könyvecske fametszetei ugyancsak átdolgozásra szorultak. Az apró képeket az időközben tragikusan elhunyt Korda Géza fametszőmester nagyította fel fotografikus úton, rajzolta át és metszette újra fába.

A könyv tervezését és tipografizálását, mint minden kiadványét, maga végezte. Tevan Andor szerint „Annak ellenére, hogy Heltai Gáspár szövege,

alapos megfontolás eredményeképpen a könyv tipográfiai stílusával és archaizálásával csupán a 18. századig mentem vissza, mert egyrészt a felhasználásra került fametszetek a 18. század termékei, s e kor karakterisztikumát pregnánsan magukon viselik, másrészt pedig a rendelkezésemre álló antikva betűk korábbi stílust nem tűnnek meg, minthogy e betűcsa-

ládok mind a késői barokk és rokokó alkotásai.”

A címmal szedése, a kor modern levegős tipográfiai stílusától eltérően, tömör és zsúfolt soraival és az ezzel harmonizáló belső szöveggel a 18. századbéli kalendáriumok és népkönyvek rusztikusan archaikus hangulatát igyekszik kelteni.

A könyv szedése Bodoni és Didot antikva, két egészen közeleli rokonbetű alkotása. A Didot antikva az eredeti 18. századbéli matricából lett öntve.

A könyvről Tevan Andor önéletrajzában írta: „A felszabadulás után, 1947-ben látott napvilágot Heltai Gáspár A bölcs Esopusnak és Másoknak fabulái. E kiadványom művészi rajzai, nemes és tökéletes tipográfiája az összes eddigi kiadványomat magasán túlszárnyalta.”

A Magyar Bibliofil Társulat a Bölcs Esopust az év legszebb könyvének nyilvánította.

In memoriam Südy István, 1938–2018

Ismét egy régi csabai kneres nyomdász kolléga távozott el végleg körünkől. Südy István életének 80. évében, súlyos betegségben, július 27-én elhunyt.

Nyomdász pályáját 1954-ben a Tevan-nyomda jogutód Békési Nyomdában, kényszerű tanulóként kezdte, és 1957-ben szakmunkás vizsgát tett. Katonaidejét kitöltve visszatért a nyomdába, ahol 43 év alatt sikeres szakmai karriert futott be. Hosszú szolgálata alatt diszpécserként kezdte, közben 1961 és 1965 között elvégezte a nyomdaipari technikum levelező tagozatát, és termelési osztályvezető beosztásban tevékenykedett. Az 1961-ben alakult Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Békés Megyei Szervezetében Südy István jelentős társadalmi munkájának elvülhetetlen érdemei vannak. Az országos hírnevű megyei szervezetnek kezdetben elnökségi tagja volt, majd 1975–1998 között a titkári tisztelet töltötte be.

Südy István munkásságát a Szakmai Kultúra Fejlesztéséért emlékéremmel, majd 1984-ben Lengyel Lajos-díjjal ismerték el.

Kollégái tisztelték szakmai tevékenységéért, segítőkész emberi tulajdonságaiért.

1997-ben lett nyugdíjas. Megjelent minden szakmai előadáson, a városban rendezett társadalmi eseményen és képzőművészeti kiállításon. Jó emberi kapcsolatba került neves csabai alkotókkal.

Szakmai kortársai tudtak betegségéről, amely egyre súlyosabbban elhatalmasodott szervezetében.

Südy István halálhíréről szomorúan értesült a csabai nyomdászok közössége.

Hamvaitól augusztus 10-én vettek búcsút szerettei, rokonai, melyet a ligeti temetőben lévő családi sírboltba helyeztek örök nyugalomba.

Egykori nyomdász kollégái megőrzik Südy István emléket – béke poraira.

Gécs Béla

Red dot – do that!

PALOTAI GÁBOR PIROS PONTTÓL PIROS PONTIG

Maczó Péter

A szemünk a gondolkodás legfontosabb eszköze.

BENOIT MANDELBROT

E mottó híres szerzőjének nevét a Mandelbrot halmaz őrzi. Bár inkább matematikus, munkásságában úttörő szerep jutott a fraktáloknak – az elnevezés is tőle származik. Hogy – a mottón túl – mi köze Palotai Gáborhoz, azt meg nem mondhatom... Talán az alkotásai ihlettek, hogy ezt választottam cikkünk bevezető mondatául.

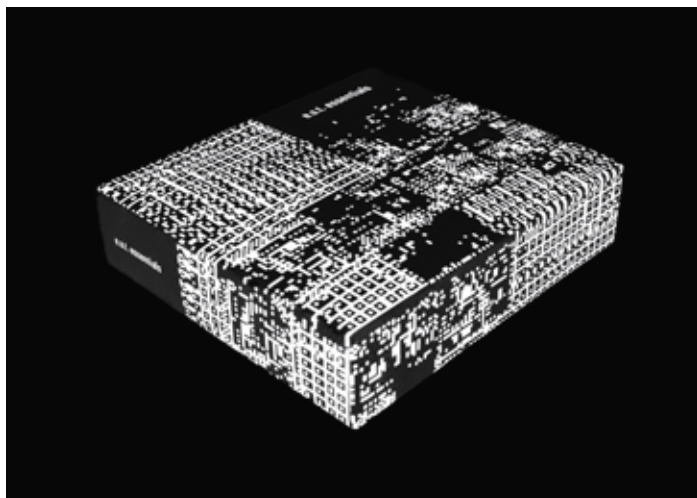
Túl a főiskolai éveken néhány dologra hangsúlyosan emlékszem Veled kapcsolatban.

Ezek közül az Iparművészeti Múzeum skandináv kiállítása az első, amelynek a látványtervezője voltál – erőteljes tipós-grafikai nyitánnyal és a design számos elemével. A Magyar Grafikában mutat-

tunk néhány jellegzetes képet. Az egy egészen más Palotai volt, mint ahogyan korábban megismertelek. Tehát az első lépéseidről is szívesen vennénk pár szót: Svédország... Hogy kezdél ott?

1981-ben diplomáztam a Magyar Iparművészeti Főiskola alkalmazott grafikai szakán. A diplomakiállításom anyagát és engem meghívtak Svédországba egy magángalériába kiállítani. 1981 márciusában volt a kiállítás Stockholmban, és onnan már nem jöttem vissza Magyarországra. Ezt akkor disszidálásnak nevezték... Szerettem volna továbbtanulni és más dolgokat is látni, mint otthon. Akkoriban csak ritkán lehetett utazgatni, külföldön tanulni pláne nem, és akkor még úgy nézett ki, hogy a dolgok soha nem változnak meg. Ehhez hozzájárult az a tény is, hogy a diplomamunkámra kettést adtak, ami nem feltétlenül volt egy jó pályakezdés. Itt hozzátenném, hogy ugyanabban a díszteremben, ahol a diplomavédés történt 35 év

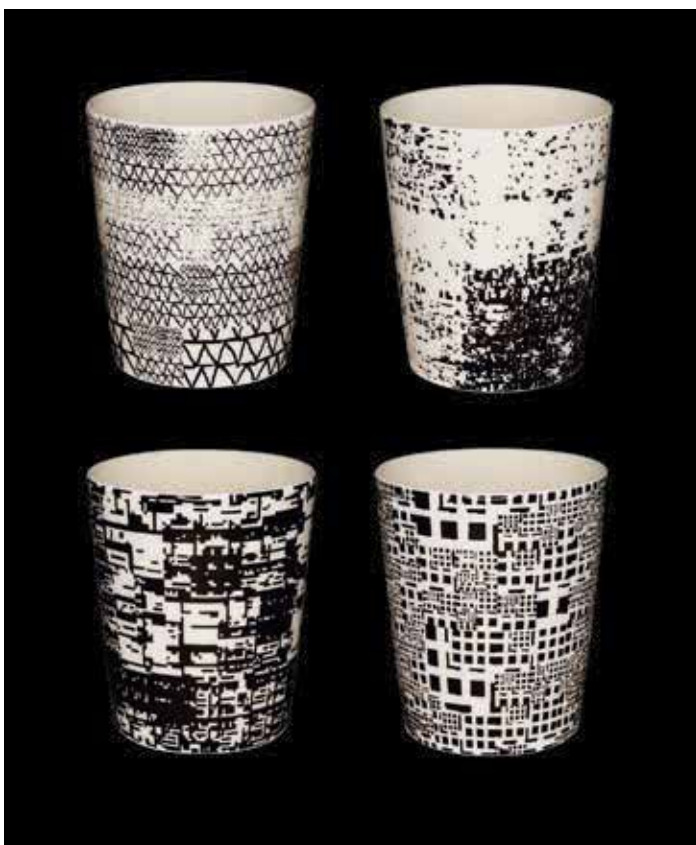

múlva, 2015-ben címzetes egyetemi tanárnak neveztek ki. Ez viszont már a sors iróniája. (Az interjú írójának zárójeles megjegyzése ide kívánczik: *Pas de chance* címmel Ingmar Bergman Hetedik pecsétjéből készített nagyalakú könyvről van szó. 30 példányban, ofszet nyomással, kemény táblával kiviteleztek – a Typo-grafikai tanszék akkoriban még áldozott erre a szokatlanul attraktív kötetre.)

Tehát 1981-ben bementem a Svéd Királyi Képzőművészeti Akadémiára és a Beckmans design főiskolára Stockholmban érdeklődni. A bemutatott munkáim alapján mind a ketőre rögtön, még év közben felvettek. Így két iskolába jártam párhuzamosan két évig. Ez az életforma nagyon hasonlított az előzőhöz, hiszen hasonló módon iskolába kellett járni. A tanulmányaim után különböző designstúdiókban kezdtem a szakmai pályámat, az évek folyamán egyre jobb helyeken, s végül, az 1990-es évek elején megalapítottam saját kis stúdiómat a *Gábor Palotai Design*t.

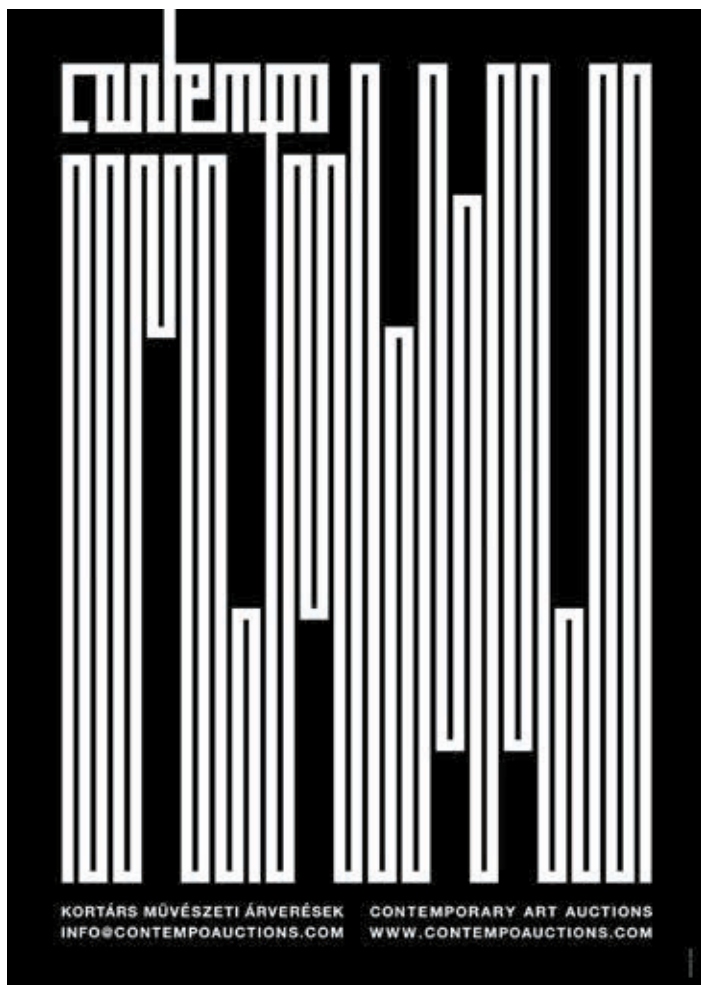
Urban Landscapes / 2017

dekorációs tárgytervezés, amely különböző anyagokon azonos képi világot teremt.

Aki odakerül, az skandinávva is válik kicsit? De annyira, hogy egy közös, nagy vándorkiállítás tervezőgrafikai munkáját is elnyerheti?

Szerintem nem kell skandinávva válni ahhoz hogy valaki például Svédországban éljen és dolgozzon. Egyébként Skandinávia egy gyűjtőfogalom, de azon belül mindegyik ország egészen más, valamint sok különböző országból élnek ott emberek. De nyilván integrálódni kell valamilyen fokon, anélkül, hogy az ember elveszítené a saját karakterét és stílusát, hiszen ez a legnagyobb értéke. Szakmailag is ez a lényege a dolgoknak: két kultúra találkozása szakmailag és emberileg. Ebből létrejöhet egy

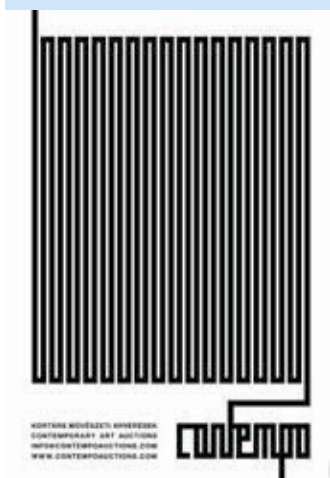

Contempo / 2016

azaz Kortárs művészeti
árverések – plakátsorozat

izgalmas harmadik dolog. A közös skandináv kiállítás, amit emlétesz (*Scandinavian Design Beyond the Myth*) is arról szól, hogy mögé látni a dolgoknak és nem az emberek által elvárt, már elképzelt képet mutatni. Tehát a második pillantás, azaz a mögé látás a legfontosabb.

Emellett, ezzel párhuzamosan jól emlékszem a Mai Manóban bemutatott egyéni kiállításodra – ennek is jó pár éve már –, az inkább emlékeztetett a főiskolai énedre, perfekciójában is. Ez hobbi vagy elköteleződés?

A Mai Manóban kiállítás címe: AM MU NA HI – *Pictures from the American Museum of Natural History New York* – volt. Ebből a képanyagból egy könyvet is csináltam ugyanezzel a címmel, aminek a képeit láthattatok a könyvvel együtt. A múzeumi tárlókban kiállított, kitömött állatokat fotóztam, és vörös színezésben készítettem el. Így egy furcsa, apokaliptikus hatása lett a sorozatnak. Válaszolva a kérdésedre, nekem az önálló saját képalkotás fontos része design munkáimnak. Tulajdonképpen ugyanarról

van szó. Nem látok különbséget a művészeti és/vagy design tevékenység között. Hogy művészet vagy design, ez kontextus kérdése. Ha egy megrendelő számára készítek munkát, azt design-nak nevezem, ha pedig egy kiállításra, akkor művészetnek. Számomra a határok e kettő között elmosódtak. Tehát inkább az elköteleződés szót választanám. Számomra a design és a formatervezés művészeti tevékenység.

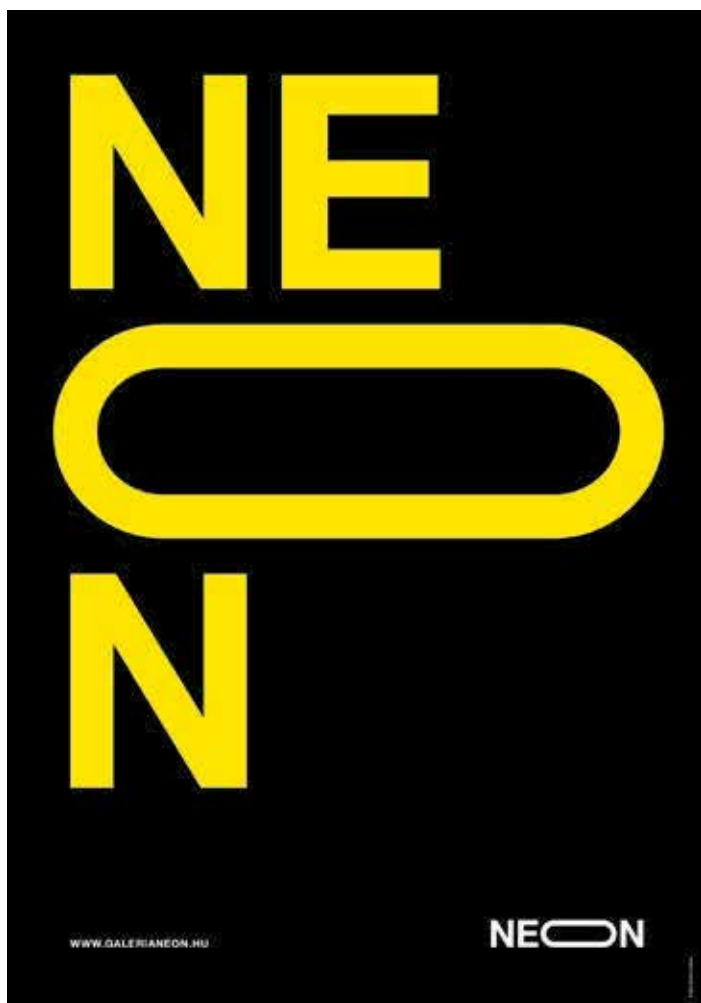
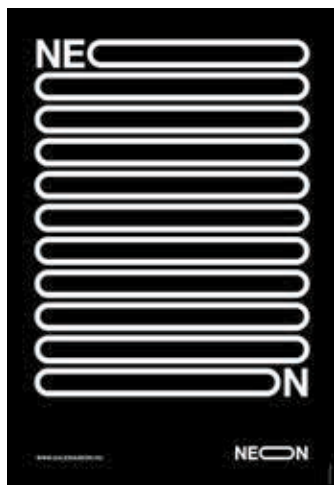
Szeretném, ha azokra a munkásságodat bemutató feladatokra térnénk, amelyek Red Dot díjat kaptak... Ezek csábító konkrétumok. Egyáltalán, hogy van ez? Te magad pályázol a díjra, vagy a megbízóid küldik be? Van-e konkrét hozadéka egy ilyen – feltétlenül rangos – elismerésnek?

A Red Dot díjakra általában a designstúdiók pályáznak, de a megrendelő is pályázhat természetesen a tervezőiroda engedélyével. Ez a díj a design jelentőségét és státuszát hivatott felemelni, és annak a bizonyítékát, hogy a design által létrehozott többletérték gaz-

dasági fellendüléshez vezet. Tehát a formatervezést nem dekorációnak fogja fel, hanem komoly gazdasági tényezőnek tekinti. Ezért érdemes a vállalatoknak komolyan költeni erre. Sőt, nem csak érdemes, hanem szükséges is. Design nélkül már a jelenben sem – s a jövőben még inkább – lehetetlen egy termék vagy szolgáltatás hosszú távú létrehozása. A Red Dot díjat a design Oscarjának szokták nevezni Magyarországon. Nekem idáig 26 Red Dot gyűlt össze. Idén, 2018-ban épp három új díj.

Neon / 2017

a Galéria Neon.hu info felületeinek kialakításához...

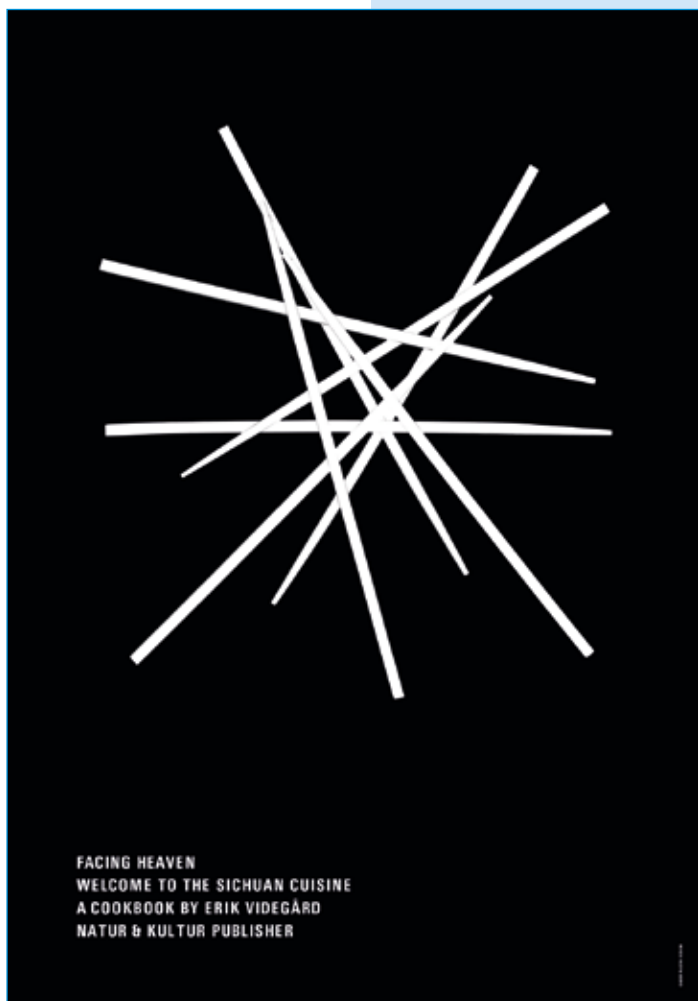
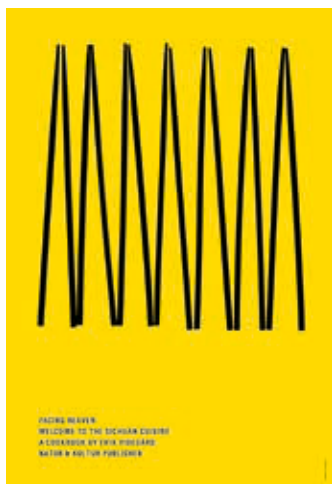
Riksställningar / 2015

vagyis Skolan och Museet
– plakátsorozat a svéd kiállítások
ügynöksége részére:
Workshops, Cooperation,
Flexibility, Exchange, Society,
Development, Integration...

A túloldalon látható munkák is:
a bemutatott anyagok két év
alatt készített kampány részletei.

Facing Heaven / 2015

Erik Videgård · Cookbook
könyvdesign és kiadói anyagok

Konkrétan milyen hozadéka lehet a díjnak?

Számomra nagy elismerés, ha egy nemzetközi zsűri értékeli a munkáimat, és ez bizalmat, felbátorítást ad. Megerősít. De designtörténetileg is fontos, hiszen a kortárs designtörténet részévé válik a munkám. A designtársadalomban is kétségkívül nagy rangja van.

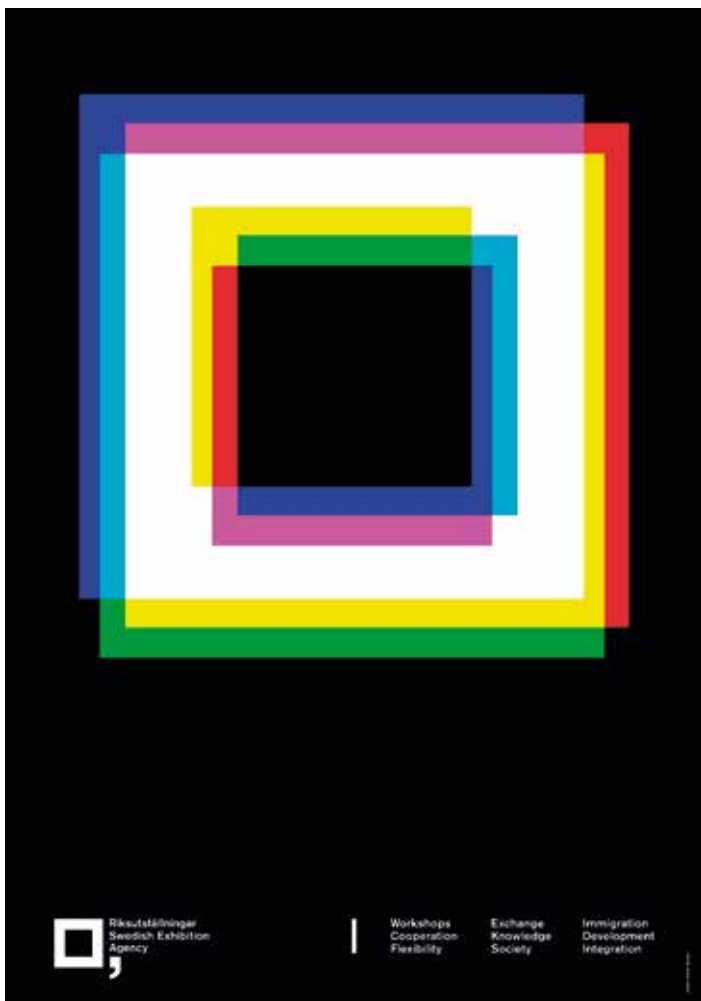
Hétköznapi, szakmai értelemben a díj egyfajta bizonyíték arra, hogy kompetens munkát végzek. Itt hozzátenném, hogy a megrendelők egy részét természetesen nem érdeklik a dí-

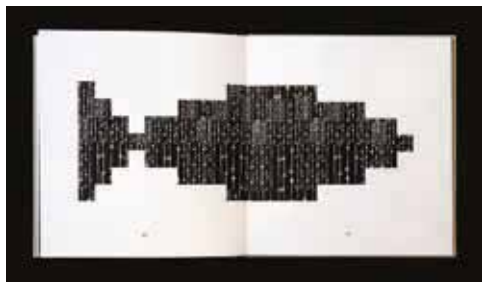
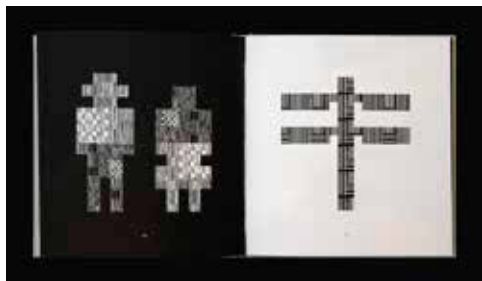
jak, sokan nem is tudják, hogy létezik ilyen.

Amit szívesen csinálsz, az megnyíre változik a megbízó véleménye alapján, és egy-egy prezentáció milyen módon hat vissza a tervezőre?

Vizonylag nehezen változtató típus vagyok. Elég sokáig vagyok képes küzdeni az eredeti terveim megvalósulásáért...

Régen a főiskolai éveim alatt ez sok konfliktushoz vezetett, de az évek során megtanultam, hogy mi a konszenzus és az együtt dolgozás. Tehát mások

Zoo book / 2017

a graphic design novel
– borító, belső oldalak és plakát

véleményének a figyelembe vétele és beépítése a a közös munkába.

A tervezőmunka fontos része, hogy eleve egy jó és reális kiindulópont legyen, amiben meg egyezünk. A megrendelővel közös, kreatív platformot kell létesíteni. Ez szintén tervezői feladat. Ezekre az alapokra lehet aztán építeni a vizuális munkát, mint következő lépcsőfokot.

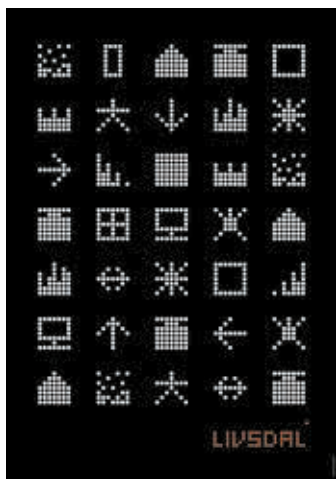
Mindemellett szeretem meg-
lepni a megrendelőt egy olyan megoldással, amire nem számított. Az esetek teljesen különbözőek. Minden munkafolyamat, projekt más és más.

A megbízó változtatásai, kíván-
ságai vagy véleménye nem szabad, hogy alapvetően meg-
változtassa a létrejövő design minőségét és túlzott kompromisszumokhoz vezessen. Arra törekszem, hogy a legnehezebb körülmények között is magas szintű eredmény jöjjön létre.

Végül is ez a tervező legfonto-
sabb szakmai feladata.

Nekünk Skandinávia kissé nehezen válik szét, akár svéd, akár dán vagy norvég, arra mi bizonyos sablonok alapján tekintünk. Finnország egy kicsit kilóg... Te hogy látod (a designra fókuszálva) Európa és a skandinávok kapcsolatát?

Elég, ha kapásból felsorolok néhány design brandet és területet csak Svédországból: IKEA, H & M, Scania, Volvo, Saab/ Gripen, Spotify, Nobel-díj, a sok fintech cég, IT-technológia, innovációs találmányok, digitális ipar (amiről sokan nem is tudják, hogy innen jönnek), valamint az elképesztő méretű zeneipar. Az életünk minden részében ott van a svéd vagy skandináv design. Az is látható, hogy a design egy globális termék. A sablonok említése jogos, ilyenek is vannak, de a valóság arról tanúskodik, hogy ezekkel a design termékekkel, szolgáltatásokkal, alkalmazásokkal már régóta és egyre jobban együtt élünk anélkül, hogy gondolnánk arra, mindez svéd vagy skandináv termék.

Most, amikor a design díjkiadó sajtótájékoztatóján találkozunk, magad mondtad, hogy egyre többször hazalátogatsz. Hogy látod a helyzetünket, a magyar tipográfia és tervezőgrafika milyen külhoni szakmai szemmel nézve?

A hazalátogatások már nem csak fizikailag történnek meg, hanem az összes internetes közösségi felületen is találkozhatunk. Egy közös munkához nem kell fizikailag ott lenni, hiszen – kommunikációs szempontból – mindenki egy helyen van már. Ha látni szeretném a magyar kollégák munkáit, »távolból« is láthatom.

De az valóban igaz, hogy a fizikai, valóságos találkozást a virtuális nem pótolhatja. Magyarországnak tipográfiai és tervezőgrafikai szempontból fantasztikus története és hátte-

Livsdal / 2016

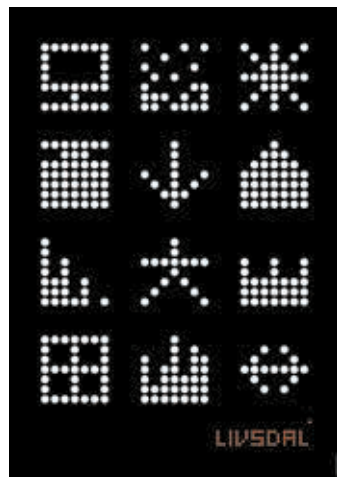
az utolsó Red Dot, s egyben a Magyar Formatervezési Díj nyertese idén...

re van. Most nem sorolnám fel Tótfalusi Kis Miklóstól kezdve egészen napjainkig, mert ez a történészek feladata. Ami a mostani helyzetet illeti, azt látom, hogy nagyon sok elképesztően tehetséges fiatal van. Ők ugyanolyan magas nemzetközi szintet képviselnek, mint bármely más ország tervezői. A szakma nemzetközi lett: ahogyan egy design termék, úgy a magyar tervező is globális szinten mozog. Számomra a földrajzi kötődés nem elsőrendű, hisz gyakran azt sem tudjuk már, hogy fizikailag épp most hol vannak ezek a tervezők – bárhol dolgozhatnak. Pozitív véleményem van a ma-

gyar tervezőgrafikáról, általában. S ebben a saját személyes benyomásomra támaszkodom. Az egy főre eső tehetségek száma Magyarországon sem kevesebb, mint másutt.

Természetesen, mint minden országban, így nálunk is túlterhelés van a rossz és ízléstelen vizuális kultúrából. Ez alól sajnos egyetlen ország sem kivétel. Szerintem a magyarországi kortárs tervezőgrafika minősége emelkedőben van.

Vannak-e olyan vágyaid, amelyeket felvállalva szeretnéd, ha – akár előre tekintve is – itt szót ejtenénk, vagy olyasmi, amit nekünk megmutatnál. Persze nem a honlapodra gondolok, bár annak bemutatása biztosan kiegészíti ezt a bemutatót...

Szeretném ha az önálló kiállításom Budapesten a Trafó Galériában ZOO / LANDSCAPES / COSMOS címmel jól sikerülne. Október 31-től – december 2-ig látható. Most éppen erre készülök, ezerrel. Valamint egy művészkönyvemet várom a nyomdából, aminek szintén COSMOS a címe.

Palotai Gábor tervezői munkásságáról egyéb információk az alábbi linkeken található: <https://gaborpalotai.com/> <http://a-g-i.org/user/gaborpalotai/view/projects/> https://en.wikipedia.org/wiki/Gábor_Palotai

TABLE OF CONTENTS

3	<i>Viktória Faludi</i> : Dear Reader,
4	<i>Sándor Pesti</i> : Serving seven decades
22	<i>Margit Varga</i> : Printing & Finishing
28	<i>Dr. Erzsébet Novotny</i> : 45th iarigai and 50th IC2 Conference
30	<i>Viktória Faludi</i> : Hungarian manager on the board of directors of Iarigai
33	<i>Pál Békésy</i> : Colour management questions and answers
37	A new product family in the KURZ offer
38	<i>Viktória Faludi</i> : Open day at Rigó Kft./Ltd.
40	<i>András Dobos</i> : Booktoberfest, that is, autumn book festival with a Bavarian note
42	<i>Kata Varga</i> : Arctic Paper at Booktoberfest
44	<i>Viktória Oláh</i> : Prouctivity and creativity
46	<i>Viktória Faludi</i> : Hungarian Design Prize goes to Varga-Flexo Kft./Ltd
48	<i>Viktória Faludi</i> : Business developing Program for Partners of Printing Industry
50	<i>Dr. Péter Schulz</i> : The GPWA – Green awards were handed out this year for the eighth time
52	<i>Szimonetta Szűcs</i> : The patrimony of centuries
53	<i>Pátria Zrt./Co</i> – Since 125 years in good paper form
56	Metsa Board pride
58	<i>Nóra Kiss</i> : Meccanotecnica Open House: visitors from all over the world
61	<i>Miklós Nagy</i> : HUNGAROPACK in 2018
68	<i>Zoltán Hujder</i> : Dynasty obliges
70	<i>Béla Gécs</i> : Andor Tevan about the genesis of Esopus könyve (Book of Aesop)
71	Obituary István Südy
72	<i>Péter Maczó</i> : Gábor Palotai from red dot to red dot

INHALT

3	<i>Viktória Faludi</i> : Liebe(r) Leser(in)!
4	<i>Sándor Pesti</i> : Sieben Jahrzehnte Dienst
22	<i>Margit Varga</i> : Printing & Finishing
28	<i>Dr. Erzsébet Novotny</i> : 45. iarigai- und 50. IC2-Tagung
30	<i>Viktória Faludi</i> : Ungarischer Manager im Iarigai-Vorstand
33	<i>Pál Békésy</i> : Farbmanagement Fragen und Antworten
37	Neue Produktfamilie im KURZ-Angebot
38	<i>Viktória Faludi</i> : Tag der offenen Tür bei Rigó Kft./Ltd.
40	<i>András Dobos</i> : Booktoberfest, das heißt: herbstliches Bücherfest mit bayerischem Geschmack
42	<i>Kata Varga</i> : Arctic Paper beim Booktoberfest
44	<i>Viktória Oláh</i> : Produktivität und Kreativität
46	<i>Viktória Faludi</i> : Ungarischen Designpreis geht an Varga-Flexo Kft./GmbH
48	<i>Viktória Faludi</i> : Business-Entwicklung Pogram für Partners Der Druckindustrie
50	<i>Dr. Péter Schulz</i> : GPWA Grüne Preise wurden dieses Jahr zum achten mal vergeben
52	<i>Szimonetta Szűcs</i> : Das Erbe vpn Jahrhunderten
53	<i>Pátria Zrt./AG</i> – Seit 125 Jahren in guter Papierform
56	Metsä Board Stolz
58	<i>Nóra Kiss</i> : Meccanotecnica Open House: Besucher aus allen Weltgegenden
61	<i>Miklós Nagy</i> : HUNGAROPACK in 2018
68	<i>Zoltán Hujder</i> : Dynastie verpflichtet
70	<i>Béla Gécs</i> : Andor Tevan über die Entstehung von Esopus-könyve (Äsops Buch)
71	Machruf István Südy
72	<i>Péter Maczó</i> : Gábor Palotai von rotem Punktr zu rotem Punkt